

MÁTÉ EVANGÉLIUMA

Biblia-tanulmányok

(2016. április–június)

Biblia-tanulmányok

(2016. április–június)

Máté evangéliuma

BIK Könyvkiadó

Budapest, 2016

A tanulmányokat összeállította:
Árvai Márta (8., 9.), Kovács Imre (2.),
Kovács Zoltán (1.), Prancz Zoltán (6.),
Reisinger János (10., 11.), Somogyi Lehel (4.),
Soós Attila (3., 5.), Vankó Zsuzsanna (7., 12., 13.)

A tanulmány elektronikus formában a *www.kerak.hu* oldalon,
a „Kiadványok” menüpont alatt tölthető le

A Keresztény Advent Közösség megbízásából kiadja
a **BIBLIAISKOLÁK KÖZÖSSÉGE KÖNYVKIADÓ**
Székhely: 1121 Budapest, Remete út 16/A
Kiadó és könyvlerakat: 1181 Budapest, Reviczky Gyula u. 46.
Telefon/fax: 06-1/267-3947 ■ 06-20/379-6020
megrendeles@bikkiado.hu ■ www.bikkiado.hu

Felelős kiadó: Szigeti Gábor
Sorozatszerkesztő: Vankó Zsuzsa
Nyomdai munkák: A. D. 2001. Kft., Győr
Felelős vezető: Illés Zoltán

ISBN 978-615-5260-41-4

ISSN 0865-3119

TARTALOM

Bevezetés	7
<u>1. tanulmány – április 2.</u> Jézus születése, Egyiptomba menekülés és visszatérés, Keresztelő János fellépése	8
<u>2. tanulmány – április 9.</u> Jézus keresztsége és megkísértése, galileai szolgálatának kezdeté, az első tanítványok elhívása	30
<u>3. tanulmány – április 16.</u> A hegyi beszéd	43
<u>4. tanulmány – április 23.</u> Jézus gyógyításai Galileában, más cselekedetei, tanításai	59
<u>5. tanulmány – április 30.</u> A tizenkét tanítvány kiküldése, Jézus bizonyágtevése Keresztelő Jánosról	79
<u>6. tanulmány – május 7.</u> Küzdelem a farizeusi gondolkodással és tanításokkal – példázatok Isten országáról	96
<u>7. tanulmány – május 14.</u> Keresztelő János halála, a kenyérszaporítás és az ehhez kapcsolódó események, kijelentés az emberi rendelésekről, beteggyógyítások	115

<u>8. tanulmány – május 21.</u>	
Óvás a farizeusok „kovásztól”, Jézus megdicsőülése, és a hozzá kapcsolódó történések	131
<u>9. tanulmány – május 28.</u>	
A keresztény közösségre vonatkozó tanítások, a gazdag ifjúval való találkozás, és a hozzá kapcsolódó tanítások	147
<u>10. tanulmány – június 4.</u>	
Bevonulás Jeruzsálembe	165
<u>11. tanulmány – június 11.</u>	
A nagy apokaliptikus beszéd, és az utána következő példázatok	177
<u>12. tanulmány – június 18.</u>	
Az utolsó vacsora, Jézus elfogatása és kihallgatása	191
<u>13. tanulmány – június 25.</u>	
Jézus keresztre feszítése, temetése és feltámadása	206
Igék minden napra (<i>április–június</i>)	221

Bevezetés

Ebben a negyedévben Máté evangéliumát igyekszünk alaposabban megismerni, mélyebben megérteni a szombatiskolai tanulmányok által. Egy negyedév valójában nagyon kevés ehhez, csak részleteket emelhetünk ki. Azonban mindenkit bátorítunk, hogy egyénileg, önállóan olvassuk el – nemcsak egyszer, hanem többször is figyelmesen – az egész igeszakaszt, amelynek a megjelölése a tanulmányok címe alatt található. Azok az igék épülnek be leginkább a gondolkodásunkba, azok befolyásolják maradandóan jellemünk alakulását, melyeknek a felfedezése és megértése a személyes élményünk volt, közvetlenül érintett bennünket igetanulmányozásunk során.

Jézus életének, tanításainak ismerete a legmagasabb rendű képzésben részesít mindannyiunkat. Bárcsak fellelkesítenének minket e negyedév tanulmányai a személyes bizonyágtevés szolgálatára is, amint János apostol írja: *„Amit hallottunk, amit szemekkel láttunk, amit szemléltünk... az élet Igéjéről... hirdetjük néktek, hogy néktek is közösségetek legyen velünk, és pedig a mi közösségünk az Atyával és az ő Fiával, Jézus Krisztussal.”* (1Jn 1,1–3)

*

A tanulmányok végén – visszatérve a régi gyakorlathoz – feltüntettük a szombatiskolai adományokkal önkéntesen támogatható intézmények, osztályok nevét. Kérjük, a szombatiskolai adománygyűjtéskor hirdessétek ki az adományok célját, hogy mindenki számára nyilvánvalóvá lehessen ezek elkülönítése az istentiszteleti adományoktól és a tizedtől. Köszönjük az ehhez nyújtott segítséget!

1. tanulmány – április 2.

Jézus születése, Egyiptomba menekülés és visszatérés, Keresztelő János fellépése

(Máté evangéliuma 1,1–3,12)

Jól ismert történeteket tanulmányozunk újra, mégis súlyos hibát követnénk el, ha azt gondolnánk, hogy ezekben már nem találhatunk újabb felfedezni való tanításokat. „Látom, minden tökéletes dolognak vége van, de a te parancsolatodnak nincs határa.” (Zsolt 119,96)

„Ahogy a bányász felfedezi az értékes érceret, amely a föld felszíne alatt rejtőzik, ugyanúgy talál nagy értékű, rejtett kincseket a Bibliában Isten Igéjének állhatatos kutatója, olyan kincseket, amelyek a felületes kereső szeme előtt rejtve maradnak.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, Bibliaiskolák Közössége, Budapest, 2000, 78. o.)

Olvassuk újra, kutassuk mi is kitartóan, állhatatosan, igazi lelki szomjúsággal ezeket az igeszakaszokat, míg újabb kincseket, tanulságokat, valódi lelki táplálékot találunk bennük!

Mi a jelentősége annak, hogy Máté mindjárt az evangéliuma kezdetén Dávid és Ábrahám fiának nevezi Jézust?

Mt 1,1 | Jézus Krisztusnak, Dávid fiának, Ábrahám fiának nemzetségéről való könyv.

(Vö.) **1Móz 12,3** | Megáldom azokat, akik téged áldanak, és aki téged átkoz, megátkozom azt; és megáldatnak tebenned a föld minden nemzetségei.

2Sám 7,12–16 | Amikor napjaid betelnek, és elalszol atyáiddal, feltámasztom utánad a te magodat, aki testedből származik, és megerősítem az ő királyságát. Ő fog házat építeni nevemnek, és megerősítem királyságának trónját mindörökké. Atyja leszek néki, ő pedig fiam lesz nekem. Mikor gonoszul cselekszik, megfenyíttem őt emberi vesszővel, emberek fiának büntetésével, irgalmasságomat azonban nem vonom meg tőle, miképpen megvontam Saultól, akit elmozdítottam előled. Maradandó lesz házad, királyságod örökre fennáll előttem, trónod szilárd lesz mindörökké.*

.....
.....
.....

Milyen párhuzamok fedezhetők fel Salamon és az eljövendő Messiás között 2Sám 7,12–16 szerint? Melyik részlet nem vonatkozhatott ebben a kijelentésben Jézusra, és melyik nem vonatkozhatott Salamonra? Milyen megfontolásból adhatott meg Máté négy női nevet is a nemzetségtáblázatában, noha ez

* Pontosított fordítás szerint.

egyáltalán nem volt gyakorlat ezeknek a táblázatoknak az összeállításánál?

Több mint egy évezreddel korábban elhangzott isteni ígéretek, messiási próféciaik beteljesedésére utal ez a rövid, egyszerűségében is ünnepélyes kijelentés Máté evangéliuma legelején. Jézus az a várva várt Mag, akire vonatkoztak az Ábrahámnak és Dávidnak tett nevezetes kijelentések. Mind az Ábrahámnak, mind pedig a Dávidnak tett isteni ígélet – elsődleges értelmén túl – egyértelműen az eljövendő Megváltóra vonatkozott. Jézus korában azonban a Messiás felől már az volt a legalapvetőbb ismeret, hogy „Dávid fia lesz”: Mt 9,27; 12,23; 15,22; 20,30–31; 21,9.15; 22,41–42.

„Fiáról, Salamonról, trónja örököséről szolt elsődlegesen az ígélet. Bizonyos párhuzamok, hasonlóságok révén azonban Salamon a Messiás előképévé válik e jövendölésben. Már a nevének fogva is, mert a Salamon név *békességet* jelent, és a Messiás is (régies nyelvi alakban) *Silónak*, azaz *békességnek* és *békesség fedelmének* neveztetik (1Móz 49,10; Ésa 9,6; Mik 5,5). Újra felbukkan e próféciaiban az a jellegzetes kifejezés is, amely az ősevangéliumtól fogva több messiási ígéletben megjelent: *»Feltámasztom a te magodat.«* (A *mag/zera* szerepel a héber szövegben itt is, csakúgy, mint az említett próféciaik esetében.)

Az újszövetségi visszahivatkozások felfedik, hogy csaknem minden érvényes a Messiásra vonatkozóan is, ami Salamont illetően elhangzott a jövendölésben. Kivételt csupán ez a részlet jelent: *»Mikor gonoszul cselekszik, megfenyítem őt emberi vesszővel, emberek fiainak büntetésével, irgalmasságomat azonban nem vonom meg tőle, miképpen megvontam Saultól, akit elmozdítottam előled.«* (14/b–15. vers) Ez csupán Salamonra vonatkozott, be is teljesedett az életében (lásd 1Kir 11,11–13).

A párhuzamok a következők Salamon és a Messiás között az újszövetségi iratok értelmezése szerint:

SALAMON	A MESSIÁS
»A te magod, aki testedből származik...«	»Akit előre megígért [Isten] prófétái által az ő Fia felől, aki Dávid magvából lett test szerint.« (Rm 1,2–3; vö. 2Tim 2,8)
»Ő fog házat építeni az én nevemnek...«	»Felelt Jézus, és mondta nekik: Rontsátok le a templomot, és én három nap alatt megépítem azt.« (Jn 2,19)
»Leszek néki atyja, és ő lesz nékem fiam...«	»Ez az én szeretett Fiam, akiben én gyönyörködöm.« (Mt 3,17; 17,5) »Felmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz.« (Jn 20,17)

Egy részlet viszont csakis a Messiásra utalt a jövendölésben: »Megegyeztem az ő királyságának trónját mindörökké.« Ez az ígértet nem vonatkozhatott Salamonra. Az itt szereplő *ad ólám/mindörökké* kifejezés csak akkor jelent vég nélküli időt, ha az örökkévaló Isten személyével kapcsolatos. Halandó emberre vonatkozóan ez a jelentése: végérvényes, amíg csak az adott személy élete tart. Salamon királysága azonban – erkölcsi és

vallási eltévelyedése következtében – nem maradt erős mindvégig, Salamon haláláig (lásd 1Kir 11,4). Utódaira vonatkoztatva sem teljesült az ígélet, tehát abban az értelemben sem, hogy a dávidi–salamoni királyság mindörökké fennmaradt volna erős nemzetként. Mindjárt Salamon fia, Roboám idején kettészakadt az ország. A királyi család további trónörökösei Izráel tizenkét törzse közül már csak Júda és a kicsiny Benjámin törzse felett uralkodtak. I. e. 586-ban aztán a babilóniaiak hadjárata nyomán elpusztult Jeruzsálem, és megszűnt a dávidi királyság.

Marad tehát egyetlen lehetőség: A *»megerősítem az ő királyságának trónját mindörökké«* részlet a Dávid családjából való, eljövendő Messiás-királyra vonatkozik. Egyértelművé teszi ezt az úgynevezett angyali üdvözet, Gábrriel angyal kijelentése Máriának, Jézus anyjának, születendő gyermekére, Jézusra vonatkozóan: *»Nagy lesz ő, és a Magasságos Fiának hívattatik. Néki adja az Úr Isten Dávidnak, az ő atyjának királyi székét, és uralkodik a Jákob házán mindörökké, királyságának nem lesz vége.«* (Lk 1,32–33) Egybecseng ez a kijelentés egy másik, Dániel könyvében található próféciával, amely ugyancsak a Messiásról mondja: *»Az ő hatalma örökkévaló hatalom, amely el nem múlik, és az ő országa meg nem rontatik.«* (Dn 7,14)

Jézus királysága azonban csak visszajövelekor, Földünk feletti hatalomátvétele nyomán fog megvalósulni, az újjáteremtett Földön lesz örökké tartó. Olyan ígélet tehát ez is, mely a Szabadító első eljövetelén túl, az ő isteni hatalommal és dicsőséggel történő visszatérésére, második eljövetelére utal.” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövele – Messiási ígéretetek a Bibliában*, Spalding Alapítvány, Budapest, 2015, 124–126. o.)

Egy érdekes megjegyzés a Máté által közölt nemzetségtáblázathoz:

„Máté négy női nevet (Támár, Ráháb, Ruth, Bethsabé) is szerepeltet Jézus nemzetségi táblázatában. [Ketten ezek közül] idegenek (nem zsidók), [hárman] feltűnő bűnösök. Vajon miért kapott helyet Jézus őseinek sorában a kánaánita Támár és Ráháb, a moábita Ruth és Bethsabé, holott a nemzetségi táblázat korabeli szerkesztési szabályai szerint ki is maradhattak volna? Nyilvánvalóan azért, hogy feltűnő jelenlétük is hangsúlyozza: a Megváltó nemcsak a kegyes zsidóké, hanem bűnösöké és pogányoké is.” (Almási Tibor: *Máté evangéliuma*, Budapest, 1989, 4. o.)

Érdekes megfigyelni azt is, hogy a „Dávid fia, Ábrahám fia” kijelentés Mt 1,1-ben – az utána következő nemzetségi táblázattal ellentétben – visszafelé vezet az időben, mintegy azt érzékeltetve ezzel is, hogy Jézus az, „akinek származása eleitől fogva, öröktől fogva van” (Mik 5,2).

Mi jellemezte József magatartását Jézus születéstörténetében? Mit tudhatunk még róla az evangéliumok utalásai és a keresztény hagyomány alapján?

2

Mt 1,18–20.24–25 | A Jézus Krisztus születése pedig így történt: Mária, az ő anyja, eljegyeztetvén Józsefnek, mielőtt egybekeltek volna, viselősnak találtaték a Szent Lélektől. József pedig, az ő férje, mivelhogy igaz ember volt és nem akarta őt gyalázatba keverni, el akarta őt titkon bocsátani. Mikor pedig ezeket magában elgondolta: íme az Úrnak angyala álomban megjelent neki, mondván: József, Dávidnak fia, ne félj magadhoz venni Máriát, a te feleségedet, mert ami benne fogantatott, a Szentlélektől van az. (...) József pedig az álomból felserkenve úgy tett, amint az Úr angyala parancsolta neki, és feleségét

magához vette. Nem ismeré őt, míg meg nem szülé az ő elsőszülött fiát, és Jézusnak nevezte őt. (Vö.) **Mt 2,13–14.19–23**

Jn 8,41 | Ti a ti atyátok dolgait cselekszitek. Mondták azért neki: Mi nem paráznaságból születünk; egy atyánk van, az Isten.

Mt 13,55–56 | Nem ez-e amaz ácsmesternek fia? Nem az ő anyját hívják-e Máriának, és az ő testvéreit Jakabnak, Józsuének, Simonnak és Júdásnak? Az ő nőtestvérei is nem mind minálunk vannak-e? Honnét vannak tehát ennél mindezek?

.....

Mire enged következtetni a János evangéliumából idézett részlet: „Mi nem paráznaságból születünk.” Hány kijelentését olvashatjuk a Bibliában Józsefnek, és mit olvashatunk a fiáról?

Irgalmasság, gondos, megfontolt cselekvés, hit, azonnali és készséges engedelmisség Isten szavának, a megértett világosságának – talán így összegezhetnék a legjobban az egyszerű názáreti ácsmester lelki magatartását. S ebben lehet ma is, számunkra is az egyedüli biztonság, ha közvetlenül nem is egy mennyei angyaltól, hanem imádsággal kísért Biblia-tanulmányozásból igényeljük és kapjuk az isteni vezetést a különböző élethelyzetekben.

A Máriának és Józsefnek adott megbízatás – Isten Fiának felnevelése – szent és hatalmas feladat volt, és nem lehetett könnyű hordozni az emberek előtt. Élő, teljes hitet igényelt mind Mária, mind József részéről. Mindketten ilyen hitet tanú-

sítottak. Ez jutott kifejezésre Mária nevezetes válaszában, amit Gábel angyalnak adott: „*Ímé az Úrnak szolgálólánya, legyen nekem a te beszéded szerint.*” (Lk 1,38) S erről tanúskodott József cselekedete is, hogy feleségül vette Máriát, de nem élt vele házasságot Jézus születéséig, és vállalta a gyermek apaságát az emberek előtt és jogilag. Nem lehetett ez könnyű számukra, hiszen Jn 8,41 szerint már ekkor szárnyra kelhettek különböző rosszindulatú híresztelések, s kísérhették őket a későbbiekben is. Lehetséges, hogy Názáret különösen kedvező táptalajt jelentett ezekhez (vö. Jn 1,47).

A régi keresztény hagyomány, amely szerint József özvegyként vette feleségül Máriát, és az evangéliumban említett fiútestvérek – Jakab, József, Simon és Júdás – József első házasságából származó fiai voltak, minden bizonnyal helytálló. Ha ugyanis Jézus lett volna közöttük a legidősebb, akkor semmiképpen sem beszélhettek volna vele úgy, ahogyan ezt tették (vö. Mk 3,21.31; Jn 7,1–9). A zsidó szokások kizárják ezt. Ezenkívül feltűnő az is, hogy Jézus a kereszten Jánosra bízta ekkor már kétségtelenül özvegy édesanyját (Jn 19,26–27). Ebből az tűnik ki, hogy Máriának nem volt Jézuson kívül más saját fia, akinek feltétlen kötelezettsége lett volna, hogy róla gondoskodjék. A Biblia kifejezetten szól arról, hogy Jézus születése után József és Mária házasságban éltek (Mt 1,25), és az Írás említést tesz Jézus nőtestvéreiről is (Mk 6,3/b). Lehetséges, hogy ezek a lánytestvérek, vagy egyesek közülük, már Mária és József gyermekei voltak.

Józsefnek egyetlen szavát sem jegyzi fel a Biblia, s ezen az alapon méltán sorolhatnánk őt a Biblia „mellékszereplői” vagy „segédmunkásai” közé, abszolút pozitív értelemben. Érdekes viszont, hogy két fia, Jakab és Júdás a leveleik által az idők végezetéig szólnak hozzánk a Biblia lapjain.

József fiai először inkább a rabbikra hallgattak, mint Jézusra. Nem hittek különleges küldetésében, és szülei szavaiban sem, akik nyilván elmondták nekik Jézus születésének csodálatos körülményeit. Hitetlenségükkel minden bizonnyal sok küzdelmet és keserűséget okoztak Jézusnak.** A felházban azonban már ott látjuk őket az imádkozó apostolokkal és Máriával együtt (Ap csel 1,14). Jakabnak Jézus személyesen is megjelent a feltámasztása után (1Kor 15,7), s ő később az öskeresztény egyház egyik „oszlopává” (Gal 2,9), vezető alakjává vált (Ap csel 15,13–21).

Ebben is bátorítás rejlik sok őszinte, a gyermekei lelki, hitbéli fejlődéséért aggódó, hívő szülő számára. Lehet, hogy a jó mag hosszú évekig, esetleg évtizedekig is „észrevétlenül hever a hideg, önző, világot szerető szívben, jelét sem adva annak, hogy gyökeret vert. De aztán, amint Isten Lelke érinti azt a szívet, a rejtőző mag kipattan, és végül gyümölcsöt hoz Isten dicsőségére” – írja Ellen G. White (*Krisztus példázatai*, Advent Kiadó, Budapest, 1990, 38. o.).

3

Hogyan fogalmazta meg a mennyei követ Jézus küldetésének a lényegét, s egyúttal melyik prófécia beteljesedésére mutatott rá?

Mt 1,21–23 | Szül pedig fiat, és nevezd annak nevét Jézusnak, mert ő szabadítja meg az ő népét annak bűneiből. Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által, aki így szól: Íme a szűz fogan méhében, és szül fiat, és annak nevét Immánuelnek nevezik, ami azt jelenti: Velünk az Isten.

** Lásd erről bővebben Ellen G. White: *Jézus élete*, Küzdelmes napok c. fej.

(Vö.) **Jn 8,32.34** | Felelt nekik Jézus: Bizony, bizony mondom nektek, hogy mindaz, aki bűnt cselekszik, szolgálja a bűnnek... Azért ha a Fiú megszabadít titeket, valósággal szabadok lesztek. (Vö.) **Ésa 7,14** | Ezért ad jelt nektek az Úr maga: Íme, a szűz fogan méhében, és szül fiat, s nevezi azt Immánuelnek.

.....

.....

.....

Mi a Jézus név jelentése? Hogyan erősítette meg Jézus személyesen is az angyal kijelentését? Miért volt szükségszerű az, hogy Jézus szüztől szülessen? Milyen fokozatai vannak az Immánuel-ígéret megvalósulásának?

Az isteni utasítás szerint a születendő gyermeket Jézusnak kellett nevezni. A Jézus név a *Jehosua* vagy *Józsua* héber név görögös formája. Az ókorban a neveknek értelmes jelentésük volt, ezért a névadásnak is nagyobb jelentőséget tulajdonítottak. A név jelentése: *Isten megszabadít*. Számos héber fiúgyermek kapta Jézus előtt is ezt a nevet az ígéretre és reménységre emlékeztetve, hogy Isten kegyelmesen megszabadít. Jézus esetében azonban e név különleges jelentőséget kapott. Azt fejezte ki, hogy ő maga az az isteni személy, aki „*megszabadítja az ő népét annak bűneiből*”. Jézus tehát nem valamely külső nyomorúságból szabadítja meg népét, mint Izrael régi, Istentől küldött szabadítói, hanem a legsúlyosabb belső szolgaságból és nyomorúságból: a bűnből. Ez a leghatalmasabb szabadítás.

Vajon mi tapasztaltuk, ismerjük Jézusnak ezt a szabadító hatalmát? Hitelesen hangzik szánkából a szabadítás evangéliuma?

Hitelesíti-e a saját életünk bizonyágtevő szavainkat Isten szabadító hatalmát illetően?

„Isten »megszabadított minket a sötétség hatalmából, és átvitt az Ő szeretett Fiának országába« – jelenti ki Pál apostol (Kol 1,13). Mindazok, akik »átmentek a halálból az életre«, meg tudják »pecsételni azt, hogy Isten igaz« (Jn 5,24; 3,33). Mindannyian el tudják mondani ezt a tanúvallomást: Segítségre volt szükségem, és megtaláltam Jézusban. Minden szükségletemet betöltötte, véget vetett lelkem éhségének. A Bibliára immár mint Jézus Krisztus kinyilatkoztatására tekintek. Ha azt kérdezitek tőlem, miért hiszek Jézusban, ezt válaszolhatom: Azért, mert Ő az isteni Megváltó számomra. És miért hiszek a Bibliában? Mert a Biblia igéi Isten hangjával szólnak lelkemhez.

A saját tapasztalatunkban találhatjuk meg a bizonyítékot arra, hogy a Biblia igaz, és hogy Jézus Krisztus Isten Fia. Tudni fogjuk, hogy nem kitalált meséket követünk.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, Bibliaiskolák Közössége, Budapest, 2000, 97–98. o.)

„Szükségszerű volt, hogy Mária szűzen foganja Jézust, mert Jézusban Isten örök időktől fogva létező Fia, a teremtő Krisztus lett emberré. Egyszerű logikával megérthető, hogy Jézus nem foganhatott és nem születhetett úgy, mint más gyermekek. Hiszen akkor az emberi ősök tulajdonságaiból létrejött, új emberi személyiség született volna meg. Gábrriel világosan mondta Máriának: »A Szentlélek száll tereád, a Magasságos ereje árnyékoz meg téged. Azért aki születik is, szentnek hívatik, Isten Fiának.« (Lk 1,35) Mivel egy már meglévő személyiségnek kellett csecsemőként megszületnie, szükségszerűen a Szentlélektől kel-

lett fogantatnia, emberileg megfoghatatlan, a gyermekek fogantatásától eltérő módon. (...)

Az »Immánuel«-ígéret megvalósulásának fokozatai:

Isten azt mondta Izráel népének: »Építsetek nékem szent házat, hogy közöttetek lakozzam.« (2Móz 25,8) Ez volt az első fok. Izráel olyan tisztátalan és bűnös volt, hogy Isten egy helyet rendelt, ahol tisztátalanságaik ellenére velük lakozhat. Tökéletes terveket adott a szent sátorhoz, tökéletes anyagokból kellett azt elkészíteni, hogy érzékelhető legyen: Isten bűnnel, tisztátalansággal együtt nem lakozik (Zsolt 5,5). Ez lesz az a hely, ahol Ő érintkezik népének tagjaival, akik annyira távol vannak tőle. De csak az áldozati vér fedezete mellett és csak közbenjáró által közeledhetnek hozzá még ezen a helyen is.

A második fokozat volt, amikor Jézus megjelent mint »Immánuel«, amikor »az Ige testté lett és közöttünk lakozott« (Jn 1,14). Isten még közelebb jött hozzánk. Jézus személye élő templom volt, mert az Ő személyében isteni személy lakozott közöttünk.

A következő fokozat az, amikor bennünk, keresztyén emberekben is ott lakozik Krisztus az Ő Lelke által. Így mondja ezt Pál apostol: »A ti testetek a Szentlélek temploma.« (1Kor 6,19) Lásd még: Eféz 3,17; Rm 8,11.

Végül Jel 21,3 szerint az újjáteremtett Földön »Isten sátora az emberekkel lesz, és velük lakozik... és maga Isten lesz velük, az ő Istenük«. A 22. fejezet 4. versében pedig ez olvasható: »Látják az ő arcát, és neve a homlokukon lesz.« Helyreáll tehát a színről színre látás közössége Isten és az ember között.

Az »Immánuel = velünk az Isten« gondolat átfogja tehát az egész bibliai kinyilatkoztatást, és a megváltás nagy titkát hordozza. Olyan fokozatokban hajol le a bűngyűlölő Isten az emberhez, ahogy az be tudja fogadni Őt. A végcél pedig az, hogy

újra együtt lakozzék Isten és az ember.” (Vankó Zsuzsa: *Ésaiás próféta könyve*, a Sola Scriptura Teológiai Főiskola jegyzete, Budapest, 2004, 27., 31. o.)

4

Kik voltak a napkeleti bölcsek, mit tudhatunk meg róluk? Mi készítette és jellemezte őket? Személyük, önmagukon túlmutatva, az emberiség mely csoportjainak az érdeklődésére, illetve megtérésére utal?

Mt 2,1–3 | Amikor pedig megszületett Jézus a júdeai Betlehemben, Heródes király idejében, íme napkeletről bölcsek jöttek Jeruzsálembe, ezt mondván: Hol van a zsidók királya, aki megszületett? Mert láttuk az ő csillagát napkeleten, és azért jöttünk, hogy tisztességet tegyünk neki. Heródes király pedig ezt hallván, megháborodott,^{***} és vele együtt az egész Jeruzsálem. (A történet folytatását lásd **Mt 2,4–12**-ben.)

.....

.....

.....

.....

Melyik ószövetségi jövendölés lehetett ismert a bölcsek előtt, amelyre felfigyelve útnak is indultak? Miért nem lehetett az általuk látott csillag asztronómiai jelenség? Ha viszont nem csillagászati jelenség volt, akkor mi lehet rá a magyarázat? Miért

^{***} Pontosabb fordítás szerint a bölcsek érkezése „megdöbbsentette és izgalomba hozta” a királyt és a várost.

nem adtak hitelt a papok és a rabbik a bölcsek jelentésének? Milyen praktikus célt szolgáltak a bölcsek ajándékai?

„A bölcseknek fordított szó az eredeti szövegben *mágosz*, latinosan: mágus. Jelentése: perzsa–babiloni bölcs, pap, csillagász. Ezeket a napkeleti, vagyonos és művelt embereket bizonyára maga a Szentlélek tanította, betöltve az igazság utáni éhségüket és szomjúságukat. Különösen ismert lehetett körükben az Isten egykori mezopotámiai prófétájától, Bálámtól származó jóvendülés, amely szerint »*csillag származik Jákobból és királyi pálcá támad Izráelből*« (4Móz 24,17). Valószínűleg főként ennek a prófécianak az alapján figyelték a Messiás-király születését jelző csillag feltűnését. Minden bizonnyal ismerték és kutatták az ószövetségi szent írásokat is. Abban az időben általánosan ismertek és elérhetőek voltak ezek az iratok a művelt rétegek számára, s nemcsak héberül, hanem görög nyelvre fordítva is. Valószínű azonban, hogy ezek a mágusok jártasak voltak a héber nyelvben is.

Azt mondja a csillagról az evangéliumi leírás, hogy *vezette a bölcseket*, előttük ment Jeruzsálemtől Betlehemig, és »*megállt a hely fölött, ahol a gyermek volt*« (Mt 2,9). A csillag ez alapján semmiképpen nem lehetett csillagászati jelenség. Az a legkézenfekvőbb következtetés, hogy a betlehemi pásztoroknak megjelent angyalok seregét, illetve a megjelenésük okozta fényárt látták meg az égboltot vizsgáló bölcsek, és azt vélték valamilyen új csillagnak (vö. Lk 2,13). Bizonyára Isten angyalai vezették őket útjukon a házig, a fényes csillag jele által. Így jutalmazta meg Isten hitüket és a Megváltó utáni vágyakozásukat.

Ezek az előkelő, művelt látogatók – a saját személyükön túlmutatva – ígéretei és jelei voltak annak, hogy az emberiség legműveltebb tagjai között is lesznek olyanok, akik sokak közönye

ellenére felismerik, megbecsülik és hálával fogadják majd a Krisztusban adott nagy ajándékot. Egyben a pogány világ képviselői is voltak a bölcsek. Érkezésük jelezte, hogy nemcsak Izráelt érinti a Messiás-király születése, hanem igen nagy örömet és reménységet jelent az egész pogány világ számára is.” (Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*, a Sola Scriptura Teológiai Főiskola jegyzete, Budapest, 2004, 27., 32–33. o.)

„A keleti bölcsek filozófusok voltak; annak a hatalmas és befolyásos nemesi osztálynak tagjai, amely a nemzet vagyónának és tudásának legnagyobb részével rendelkezett. E nemesek közül sokan kihasználták a nép hiszékenységet. Mások viszont egyenes emberek voltak, akik a Gondviselés bizonyítékait kutatták a természetben. Őket becsületességükért és bölcsességükért nagyrabecsülték. Ilyen jelleműek voltak a Jézust felkereső bölcsek. (...)

Most is büszkeség és irigység zárta el a világoosság útját. Ha a papok és a rabbik hitelt adtak volna a pásztorok és bölcsek jelentésének, igen kellemetlen helyzetbe kerülnek. Ez megcáfolta volna azt az állításukat, hogy ők Isten igazságának képviselői. A képzett tanítók méltóságukon alulinak érezték, hogy olyanok tanítsák őket, akiket ők pogányoknak tartanak. Lehetetlen, mondták, hogy Isten megkerülte őket, és tudatlan pásztorokhoz vagy körülmetéletlen pogányokhoz fordult. Úgy döntöttek, hogy közömbösek lesznek a Heródes királyt és egész Jeruzsálemet izgalomban tartó hírek iránt. Még csak el sem mentek Bethlehembe, hogy megbizonyosodjanak róla: vajon igaz-e mindez? A népnek azt állították, hogy a Jézus iránti érdeklődés csak fanatikus izgatottság. Ekkor kezdték a papok és a rabbik Krisztust elvetni. Innentől fogva büszkeségük és

csökönységük elkeseredett gyűlöletté fajult a Megváltó iránt. Míg Isten kitartha az ajtót a pogányoknak, a zsidó vezetők bezárták azt maguk előtt. (...)

A bölcsek által Isten felhívta a zsidó nép figyelmét Fia születésére. A jeruzsálemi kérdezősködés, a felkeltett általános érdeklődés, sőt még Heródes féltékenysége is arra készítette a papokat és a rabbikat, hogy gondoljanak a messiási prófeciákra, s az éppen bekövetkezett nagy eseményre irányította az emberek figyelmét.

Sátán elszántan igyekezett az isteni fényt kioltani a földön, és minden ravaszságát latba vetette, hogy megölje az Üdvözítőt. De aki sohasem alszik és sohasem szunnyad el, örködött szeretett Fia fölött. Ő, aki mannat hullatott a mennyből Izraelnek, és táplálta Illést az éhség idején, pogány földön biztosított menedéket Mária és a gyermek Jézus számára. A pogány országból jött bölcsek ajándékai által az Úr gondoskodott az egyiptomi utazás és az idegen földön tartózkodás költségeiről.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Advent Kiadó, Budapest, 2003, 41–45. o.)

Hogyan támasztják alá a történetírói feljegyzések a betlehem-i gyermekgyilkosságot? Valójában kik idézték elő ezt a rettetést csapást a zsidó családok számára?

5

Mt 2,16–18 | Ekkor Heródes látva, hogy a bölcsek megcsúfolták őt, szerfölött felháborodott, és kiküldvén, megöletett Betlehemben és annak egész környékén minden gyermeket, két-estendőtől és azon alól, az idő szerint, amelyet szorgalmasan tudakolt a bölcsektől. Ekkor teljesedik be, amit Jeremiás próféta mondott, midőn így szólt: Szó hallatszott Rámában,

sírás-rívás és sok keserves jajgatás. Rákhel siratta a fiai, és nem akart megvigasztaltatni, mert nincsenek.

.....

.....

.....

Mekkora a valószínűsége egy ilyen kegyetlen és értelmetlen parancs kiadásának egy idős, beteg uralkodótól? Mi teszi ezt még is hihetővé? Mennyi idő után jelenthetett volna reális fenyegetést Heródes uralmára egy néhány hónapos csecsemő?

A betlehemi gyermekgyilkosságról nincs más történelmi adatunk a bibliai leíráson kívül, de ismert tény, hogy Heródes saját családját, feleségét és fiai is kivégeztette hatalomféltése miatt. Josephus Flavius részletesen ír azokról a kegyetlen tetteiről is, amelyekre közvetlenül a halála előtt adott parancsot:

„A király utolsó napjaiban (...) még egyszer megmutatkozott véres zsarnoksága. (...) A templomtér falánál álló Szuszakapu külső oldalára Heródes mint fogadalmi ajándékot, egy hatalmas aranyozott sast tétetett. A törvényhű zsidók számára ez mindennapos provokáció volt. Amikor híre ment, hogy Heródes halálos betegen fekszik, két rabbi feltüzeltelte a népet, hogy ezt a gyalázatos madarat távolítsák el a templomkapuról. Nagy, kíváncsi tömeg jelenlétében meg is tették. De Heródes, az öreg tigris még nem halt meg. Bosszúja félelmetes volt a fogadalmi ajándékát ért gyalázat miatt: a két írástudót, akiktől az ötlet származott, és néhány segítőtársukat elevenen égettette el.”

Hamarosan elterjedt a hír, hogy a nagy öreg meghalt. Antipater, a legidősebb fiú, akit Heródes Jerikóban őriztetett,

e hír hallatára megpróbálta megvesztegetni a börtönőrt. Fényes karriert ígért neki, ha szabadon bocsátja. Csakhogy ez jelentette a dolgot „felfelé”. Josephus ezt írja: „A halálos beteg a könyökre támaszkodva az ágyból adta ki a parancsot, hogy Antipatert azonnal végezzék ki.”

Josephus tudósít még egy beszélgetésről is, amely Heródes és nővére, Szalóme között zajlott le. A beteg ezt mondta: „A fájdalmaimból tudom, hogy hamarosan meg fogok halni. Csak azt az egyet sajnálom, hogy senki nem fog megsírni és gyászolni. Mennyire méltatlan ez egy királyhoz! A nővére nyugtatni próbálta, de a király ellene vetette: Hallgass, ismerem én a zsidókat. Semmi nem szerez nekik nagyobb örömet, mint a halálom. Éppen ezért megparancsolom, gyűjtesd össze a zsidók előkelő embereit a jerikói stadionba. Ha ezeket összeszedték [Josephus 15 ezer emberről beszél], akkor zárasd be a stadiont, és íjászaimmal őriztesd. S ha én kiadom a lelkemet, nyilaztasd le valamennyit. Nem maradhat országomban olyan család, amelyiknek ne legyen halottja, akit gyászoljon. Akkor majd halálomkor az egész ország tele lesz gyásszal és siralommal.” (*A zsidók története*, XVII. 6,5) E parancs végrehajtását Szalóme a király halála után megakadályozta.

„Úgy került hatalomra, mint egy róka, úgy uralkodott, mint egy tigris, és úgy halt meg, mint egy kutya” – e találó és magvas jellemzés Nagy Heródesről szintén Josephus Flavius tollából származik. Augustus állítólag gyakran mondogatta is: inkább lenne Heródes disznaja, mint fia (az eredetiben görögül elhangzó szójátékban a *hüsz/disznó* és *hüiosz/fiú* szót mindössze egy hang különbözteti meg egymástól).

Heródes jelleme és cselekedetei ismeretében teljesen hihető, hogy minden két éven aluli – a szöveg pontosabb értelmezése alapján inkább minden egy évet betöltött s azon aluli életkorú –

gyermeket megöletett Betlehemben, valamint a környező helységekben.

Jer 31,15, amelynek a beteljesedésére a gyermekgyilkossággal kapcsolatban Mt 2,17–18 utal, szintén kettős prófécia volt. Elsődlegesen Izráel anyáinak gyászára utalt Jeruzsálem i. e. 586-os pusztulása idején, amelyről Jeremiás közvetlenül jövendölt, de ezen túl előremutatott a betlehemi gyermekgyilkosság által okozott szörnyű gyászra is. Ráma Betlehemhez közel fekvő helység volt.

„Ezt a csapást maguk a zsidók idézték elő. Ha hűséggel és alázatosan jártak volna Istennel, Ő csodával határos módon tette volna ártalmatlanná a király haragját. De bűneik elválasztották őket Istentől, és elutasították a Szentlelket, aki egyedüli pajzsuk lehetett volna. Nem tanulmányozták az Írásokat azzal a vággyal, hogy azonosuljanak Isten akaratával. Olyan jövendölések után kutattak, amelyeket saját felmagasztalásukra magyarázhattak, és amelyekből kiutatható, hogy Isten mennyire megveti az összes többi nemzetet. Azzal dicsekedtek a legszívesebben, hogy a Messiás eljön mint király, legyőzi ellenségeit, és haragjában eltapossa a pogányokat. Így szították uralkodóik gyűlöletét. Sátán Krisztus küldetésének hamis bemutatásával a Megváltót akarta elpusztítani, ehelyett azonban a zsidók fejére szállt vissza a halál.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Advent Kiadó, Budapest, 2003, 46. o.)

6

Milyen üzenettel lépett fel Keresztelő János? Milyen értelemben volt előképe az általa végzett útkészítő munka a Jézus második adventjét előkészítő munkának?

Mt 3,1–6 | Azokban a napokban pedig eljött Keresztelő János, aki prédikált Júdea pusztájában, s ezt mondta: Térjete meg, mert elközelített a mennyek országa. Ő az, akiről Éσαιás próféta szólt, ezt mondván: Kiáltó szó a pusztában: Készítsétek az Úr útját, és egyengessétek az ő ösvényeit. Ennek a Jánosnak a ruhája pedig teveszőrből volt, és bőrvő volt a dereka körül, elesége pedig szentjánoskenyér **** és erdei méz. Ekkor kiment őhöz Jeruzsálem és az egész Júdea, és a Jordán egész környéke, s megkeresztelkedtek őáltala a Jordán vizében, vallást téve a bűneikről.

(A történet folytatását lásd **Mt 3,7–12**-ben.)

.....

.....

.....

Mi indokolja János rendkívül határozott, kemény beszédét? Hogyan egyeztethető ez össze az igazi, menteni akaró szeretettel?

„Amikor Keresztelő János a pusztában élt, Isten tanította. Tanulmányozta Isten megnyilvánulásait a természetben. Isten Lelkének irányítása mellett kutatta a próféták könyvtekercseit. Éjjel és nappal Krisztusról elmélkedett, míg be nem töltötte gondolatait, szívét és lelkét a dicső látomás.

A király szépségét szemlélte, és szem elől veszítette önmagát. Láta a megszentelődés felséges voltát, és ügyetlennek, érdemtelennek tartotta magát. Isten üzenetét kellett

**** Pontosított fordítás szerint.

hirdetnie. Készen állt arra, hogy a menny hírnöke legyen. Nem félt az emberektől, mert Istenre tekintett. Rettegés nélkül állt a földi uralkodók elé, mert reszketve hajolt meg a Királyok királya előtt.

János bonyolult érvelések és finoman kidolgozott elméletek nélkül hirdette üzenetét. Figyelmeztetően és szigorúan, mégis reményteljesen hangzott szava a pusztából: »Térjete meg, mert elközelített a mennyek országa.« Hangjának új és különös hatalma megindította az embereket. Az egész nemzet megmozdult, tömegek sereglettek hozzá a pusztába.

A környező vidék tanulatlan parasztjai és halászhajósai, Heródes laktanyáinak római katonái, fejedelmek, kardjukkal az oldalukon, készen leverni bármit, ami lázadásnak tűnik; pénzéhes vámszedők vámházaikból, s imaszalagos papok a főpapok tanácsából, valamennyien álmélkodva hallgatták, s mindnyájan, még a hideg és érzéketlen farizeusok és szadduceus gúnyolódók is elcsöndesedve távoztak. Bűneik tudata szívükig hatolt. Heródes a palotájában hallotta az üzenetet, s a büszke, bűnökben megkeményedett uralkodó reszketett a bűnbánatra hívó felszólítástól.

A mi korunkban, közvetlenül azt megelőzően, hogy Krisztus eljönne az ég felhőiben, a Jánoséhoz hasonló munka vár elvégzésre. Isten embereket hív, népet készíteni elő, amely megállhat az Úr nagy napján. A Krisztus nyilvános szolgálatát megelőző üzenet így szólt: »Tartsatok bűnbánatot, adósedők és bűnösök. Tartsatok bűnbánatot, farizeusok és szadduceusok, mert közel a mennyek országa.« Nekünk, a Krisztus közeli megjelenésében hívó népnek is üzenetet kell közvetítenünk: »Készülj Istened elé!« Olyan közvetlennek kell lennie az üzenetnek, mint Jánosé volt.

Királyokat rótt meg bűneik miatt. Az életét is veszélyeztette, de nem habozott hirdetni Isten szavát. Ma is ilyen bátran kell hirdetnünk az isteni figyelmeztetést és hívást.

Ahhoz, hogy olyan üzenetet közvetíthessünk, mint amelyet János, olyan lelki tapasztalatunknak kell lennie, amelyen neki volt. Ugyanazt a munkát kell elvégeznünk magunkban. Istenre kell néznünk, s Őrá tekintve szem elől veszíteni önmagunkat.” (Ellen G. White: *Bizonyágtételek VIII.*, 331–333)

*Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.
– Hozzájárulás a Bibliaiskolák Közössége Könyvkiadónál
megjelentetett kiadványok és a kiadó
működési költségeihez.*

Jézus keresztsége és megkísértése, galileai szolgálatának kezdete, az első tanítványok elhívása

(*Máté evangéliuma 3,13–4,25*)

Isten olyan tökéletes megoldást talált az ember megváltására, amelyet mi nem tudtunk volna kigondolni, és igazán megérteni is csak a Szentlélek által, hittel lehetséges. Atya és Fia teljes egyetértésben, a békesség tanácsával hozta meg a döntést, hogy Jézus az ember helyébe lépve odaáldozza magát az emberért. Tökéletes, Istentől való megoldás, amely mindnyájunkat megmenthet, a szabad akaratunk tiszteletben tartása mellett. Jézus földi életében a mi testünkbe öltözve, természetünket felvéve szenvedett, tűrte és győzte le a kísértéseket, s tanított olyan dolgokat, amelyek a világ alapítása óta rejtve voltak. Követendő példát adott mindannyiunk számára, hogy életünk lehessen.

1 *Miért fontos számunkra Jézus Krisztus keresztsége? Milyen időpontban történt? Hogyan kapcsolódott hozzá Jézus Messiásként való bemutatása?*

Mt 3,13–17 | Akkor eljött Jézus Galileából a Jordán mellé Jánoshoz, hogy megkeresztelkedjék őáltala. János azonban vissza-

tartott őt, mondván: Nekem kell általad megkeresztelkednem, és te jössz énhozzám? Jézus pedig felelve, mondta néki: Engedj most, mert így illik nekünk minden igazságot betöltenünk. Ekkor engedett néki. És Jézus megkeresztelkedve, azonnal kijött a vízből, és íme az eget megnyilatkoztak néki, és Ő látta Isten Lelkét alájönni mint egy galambot, és őreá szállni. És ímé egy égi hang ezt mondta: Ez amaz én szeretett Fiam, akiben én gyönyörködöm.

(Vö.) **Gal 4,4** | Mikor pedig eljött az időnek teljessége, kibocsátotta Isten az ő Fiát.

.....
.....
.....

Miről ismerhette fel Keresztelő János Jézust mint Isten Messiását, még mielőtt a Szentlélek leszállt volna Őrá?

Keresztelő János tiltakozása Jézus megkeresztelése ellen és Jézus erre adott válasza nyilvánvalóvá teszi, hogy Jézus értünk, tanítványaiért keresztelkedett meg példaadásul. Neki nem volt szüksége sem bűnök lemosására, sem újjászületésre, aminek a kifejezése és megpecsételése a keresztség. Az a tény, hogy Ő mégis megkeresztelkedett – ezzel a magyarázattal: „*illik nekünk minden igazságot betölteni*” –, hatalmasan megerősíti a keresztség jelentőségét.

A Szentlélek alászállása és megnyugvása Jézuson szintén utal a mi keresztségünkre. A keresztség szövetségkötése nyomán Isten a fiúság Lelkét (Gal 4,6) adja minden megtérőnek, hogy folyamatosan munkálja benne „mind az akarást, mind a véghez-

vitetl” (Fil 2,13), amennyiben a megtért ember ezt elfogadja, s együttműködik a mennyei Segítővel. A Messiás név jelentése: Felkent, Isten Lelke által felkent. A keresztség által történt Jézus felkenetése rendkívüli szolgálatára, amikor a Szentlélek „*alászállt reá és megnyugodott rajta*” látható formában. Ez avatta Őt Messiássá (Mt 3,16–17).

Jézus keresztségekor félreérthetetlen szavakkal, ünnepélyes módon megtörtént Messiásként való bemutatása a népnek Keresztelő János által (lásd Jn 1,29–34). Keresztelő Jánoson kívül az Atya szózata is bizonyosságot tett Jézusról, s ez a legmagasabb rendű hitelesítés volt.

Amikor a megváltási tervet eldöntötték, annak pontos menetrendjét is meghatározták. Jézus is ezt a menetrendet követte földi szolgálata során, ezért mondta például egy alkalommal: „Az én időm még nincs itt...” (Jn 7,6) Dániel 9,25 kijelentése szerint a Messiás fejedelemnek a Jeruzsálem újjáépítésére vonatkozó rendelet kiadásától számított 483 esztendő múlva kell fellépnie, megjelennie a nép előtt. Jézus pontosan ekkor, i. sz. 27-ben keresztkedett meg, és mutatta be őt ennek nyomán Messiásként a népnek Keresztelő János. Keresztsége egyben nyilvános tanító szolgálatának a kezdete is volt. Lk 3,23 szerint mintegy harmincesztendő volt ekkor.

2

Miért volt szükségszerű Jézus pusztai megkísértése Isten megváltási tervében?

Mt 4,1–3 | Akkor [keresztsége után] Jézus vitetett a Lélektől a pusztába, hogy megkísértessék az ördögtől. Miután negyven nap és negyven éjjel böjtölt, végre megéhezett. Ekkor hozzámene a kísértő, mondta neki...

.....
.....
.....

Mit mutat saját tapasztalatunk is, mikor támad az ellenség a kísértéseivel leginkább?

„Jézus a Szentlélek késztetésére ment a pusztába, hogy böjt és ima által felkészüljön a rá váró hatalmas és küzdelmes szolgálatra. Ennek tudatában lelki szükséglet volt Jézus számára a magányba vonulás, az Atya jelenlétének keresése, az Ő segítségért folyamodás. Az evangéliumi leírás érzékelteti, hogy Isten akarata, a megváltás tervének része volt, hogy Jézus megvívjon egy nagy csatát az Isten uralma és törvénye elleni lázadás vezérével, Sátánnal, böjtje befejezése után, amikor *»végre megéhezett«* (Mt 4,2). (...)

Sátán nem kísérthette meg Jézust durva, közönséges bűnökkel. Az önzés alacsonyrendű, nyers formáival meg sem környékezhetne, hiszen büntelen volt földi életében, gyermek- és ifjúkorában is. Az ilyen kísértések hatástalanok lettek volna az Ő esetében. Az Ellenség lelki, jellembeli nagyságához mért kísértésekkel próbálta legyőzni Jézust. Mindazonáltal a tipikus emberi kísértéseket viselte el Jézus, és aratott tökéletes győzelmet felettük. Küzdelme azonban sokkal súlyosabb volt, mint az emberé.” (Takács Szabolcs – Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*, a Sola Scriptura Teológiai Főiskola jegyzete, 64–65. o.)

E kísértések célja az volt, hogy Jézus megmutassa a hit általi győzelmet a bűn kísértéseivel szemben. Ez a győzelem mindenki számára lehetséges, aki hallgatja és megcselekszi Isten Igéjét. A kísértések sorozata a pusztai tartózkodás legvégén vette kez-

detét, amikor Jézus a böjt során testileg legyengült, azonban mivel szüntelen imakapcsolatban volt Atyjával, lelkileg felvértezve állt a kísértővel szemben.

„A kísértés pusztájában Krisztus negyven napig nem vett magához táplálékot. Mózes is ugyanennyi ideig táplálék nélkül élt (2Móz 34,28; 5Móz 9,9). Mózes azonban nem érzett éhséget. Őt nem kísértette, nem nyugtalanította az alattomos és hatalmas ellenség, mint Isten Fiát. Isten dicsősége, amely körülvette Mózeszt, rendkívüli módon megtartotta őt.” (Ellen G. White, *The Signs of the Times*, 1874. június 11.)

„Krisztus pusztai tartózkodása alatt, böjtje során érzéketlen volt az éhség iránt, meg nem szűnő imával esdekelt Atyja előtt, hogy készítse fel Őt, hogy ellenállhasson az ellenségnek. Buzgó imában mintegy Istennel bezárkózva töltötte idejét, mintha Isten jelenlétében lett volna. Erőért könyörgött, bizonyosságért, hogy erőben fog részesülni annak véghezvitelére, amit az emberiség javára vállalt. Éhségérzete nem ébredt fel, míg böjtjének negyven napja véget nem ért. Ekkor azonban emberi természete azonnal erősen követelte a táplálékot. Most jött el Sátán lehetősége a támadás megindítására.” (Ellen G. White, *Review and Herald*, 1884. augusztus 18.)

3

Hogyan kísértette meg Sátán Krisztust, illetve kísért meg mindannyiunkat a mai napig is? Mi volt Megváltónk válasza a kísértésekre, amely védelmet jelent mindenki számára, aki követi Krisztust? Mennyiben volt súlyosabb Jézus küzdelme a kísértésekkel szemben, mint az első emberpáré?

Mt 4,3b–4 | Ha Isten fia vagy, mondd, hogy e kövek változzanak kenyerekké. Ő pedig felelvén, mondta: Meg van írva: Nem csak kenyérral él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából származik.

Mt 4,6–7 | Ha Isten Fia vagy, vesd alá magadat, mert meg van írva: Az Ő angyalainak parancsol felőled, és kézen hordoznak téged, hogy meg ne üsd lábadat a kőben. Mondta neki Jézus: Viszont meg van írva, hogy ne kísértsd az Urat, a te Istenedet!

Mt 4,9–10 | Mindezeket neked adom, ha leborulva imádsz engem. Ekkor mondta neki Jézus: Eredj el, Sátán, mert meg van írva: az Urat, a te Istenedet imádd, és csak néki szolgálj.

.....

.....

.....

Jézus minden esetben az Ige fegyverével hárította el a kísértő támadásait.

„Az első megkísértés az étvágy, a testi kívánság kísértése volt. Az első ember azonban nem volt éhes, teljes bőségben, meglegedettségben élt. Jézus viszont a 40 napi böjt után rátrört éhség hatalma alatt tagadta meg, hogy éhségét csillapítsa. A megváltási terv érdekében vállalta, hogy küldetése során csak emberi lehetőségeket vesz igénybe, és úgy győz. Így tudta mindannyiunknak megmutatni, hogy számunkra is lehetőségként adott a hit erőfölényének kihasználása a testi kívánságok felett.

A második az »istenkísértés kísértése« volt. Az első emberpár esetében Sátán arra vette rá őket, hogy Isten szeretetét szava megszegésével tegyék próbára. »*Bizony nem haltok meg*«, akkor

sem, ha Isten tiltó szavát megszegitek – állította az Ellenség. Isten megkísértése volt ez: vajon komolyan gondolja-e, amit mondott, megingatható-e büngyűlő jelleme, igazságban való következetessége? Az első ember nem volt vészhelyzetben, amikor ezt tette, Jézus viszont emberi mivoltában mintegy a Kísértő fogságában volt, hiszen »Sátán vitte őt a templom ormára«, akaratára szerint.

A harmadik kísértés az Istenhez való hasonlóság gyors, zsákmanyszerű megszerzésének csábítása volt. Az első emberpár esetében így hangzott Sátán kísértése: »*Olyanok lesztek, mint az Isten*« (1Móz 3,5), ha ezt az egy mozdulatot megteszitek. Csak ebben az egy dologban, csak egy alkalommal kell megszegnetek Isten szavát, és minden a tiétek.

Jézust hasonló természetű kísértéssel próbálta legyőzni Sátán: nyílt ajánlatot tett neki: félreáll, átadja neki a világot, ha csak egyetlenegyszer megteszi, hogy leborulva imádja őt. Miért vállalná Jézus a hosszú utat, a kimondhatatlan szenvedéseket, amikor ilyen gyorsan célt érhet? Jézus számára egy pillanatig sem volt kérdés, hogy teljesen hű marad-e Atyjához. Utolsó válaszával véglegesen eldöntötte a helyzetet: nem engedelmeskedett a kísértéseknek, amelyek az ember bukásához vezettek, ezért Sátánnak vissza kellett vonulnia.

Jézus tehát győzelmet aratott ott, ahol az ember elbukott és elbukik ma is. Megváltónk ezzel utat nyitott, példát állított az embernek is a kísértésekkel szembeni győzelemre. Ez a Jézus megkísértéséről szóló történet bibliai üzenete.” (Takács Szabolcs – Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*, a Sola Scriptura Teológiai Főiskola jegyzete, 65–67. o.)

„Jézus kijelentette Sátánnak, hogy az élet meghosszabbítása szemszögéből az Isten követelményei iránti enge-

delmesség fontosabb, mint a testi eledel. Ha akár a legkisebb mértékben is eltérünk Isten szándékaitól, ez súlyosabb szerencsétlenség, mint az éhség vagy a halál.” (Ellen G. White: *Redemption – The First Advent of Christ*, 48. o.)

*Miért kellett Jézusnak áthelyeznie Galileába a működését?
Milyen tanulással szolgál ez nekünk?*

4

Mt 4,13–14, vö. **Ésa 9,1–2** | Elment és lakozott a tengerparti Kapernaumban, Zebulon és Naftali határán, hogy beteljesdjék, amit Ésaías próféta mondott... De nem lesz mindig sötét ott, ahol most szorongatás van, először megalázta Zebulon és Naftali földjét, de azután megdicsőíti a tenger útját, a Jordán túlsó partját és a pogányok Galileáját. A nép, amely sötétségben járt, lát nagy világosságot, akik lakoznak a halál árnyékának földjében, azokra világosság támad!

(Vö.) **Lk 4,14** | Jézus pedig megtért a Lélek erejével Galileába, és híre ment az egész környéken.

.....
.....
.....

A fenti igeszakaszok is érzékeltetik Jézus szolgálatának tervszerű teljesülését, amely már a világ teremtése óta készen állt az ember megmentésére. Izrael 12 törzse közül Zebulon és Naftali törzsenek területe volt eredetileg a Galileai-tó környéke. Názaret az egykori Zebulon, Kapernaum pedig az egykori Naftali területén feküdt. (Ésa 9,1-ben a „pogányok határa” kifejezést

találjuk, mert a *galilea* szó határt jelent, az igében azonban földrajzi névként szerepel, ezért is idézi már a szóban forgó részlet Máté evangéliuma így: „a pogányok Galileáját”. Tehát már mintegy 700 évvel Jézus eljövetele előtt megíratott, hogy a Messiás szolgálata Galileában bontakozik ki, amely az Ő megjelenésekor már jórészt pogányok lakta terület lesz.)

Jézus galileai szolgálata a Jeruzsálemben történt gyógyítás, a bethesda-i beteg meggyógyítása után kipattant összeütközést követően kezdődött. Ekkor idézték első alkalommal Jézust a Szanhedrin elé. Mindezek ellenére hivatásának tudatában, teljes hittel Atyja akarására támaszkodva, „*a Lélek erejével*” tért meg Jézus galileai szolgálatának színhelyére. Tudta, hogy a jeruzsálemi vezetők gyilkos szándéka csak mind eltökéltebb lesz. Kétségtelen volt az is, hogy Galileába is utánaküldik kémeiket és figyelni fogják tevékenységét.

„Ha Izráel vezetői elfogadták volna Krisztust, akkor hírnökeivé fogadja őket. Mindenekelőtt nekik nyílt alkalmuk arra, hogy Isten országának és kegyelmének hírnökei legyenek. De a Szanhedrin elvetette Krisztus üzenetét, és a halálát kívánta. Ezért Jézus távozott Jeruzsálemből, a papoktól, a templomból és a vallási vezetőktől. A jeruzsálemi rabbik megvetették a galileai népet, mint faragatlan, nyers, tanulatlan embereket. Az Üdvözítő tevékenysége számára azonban kedvezőbb talajt jelentettek. Komolyabbak, őszintébbek voltak, nem uralta őket annyira a vakbuzgóság, szívük jobban nyitva állt az igazság befogadására. Azáltal, hogy Galileába ment, Jézus nem akart elvonulni vagy elzárkózni. Ez a tartomány abban az időben igen népes volt, nemzetiségileg sokkal kevertebb, mint Júdea.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, „Elközelített az Isten országa” c. feje.)

Tanulságul szolgálhat nekünk is, hogy a vallási büszkeséggel, önelégültséggel és előítéletekkel áthatott emberek kevésbé hajlanak az evangélium befogadására. Készségesebbek erre azok a társadalmi rétegek, amelyek tele vannak ugyan testi-lelki nyomorúságokkal, de őszinték, nyitottak. Mindazonáltal minden emberért fáradozni kell, mint ahogy Jézus is Galileából visszavisszatért Júdeába, újra és újra bizonyosságot tett az ott élőknek is.

Hogyan hívta el Jézus az evangélium szolgálatára első tanítványait? Mi volt a tanítványok válasza az elhívásra?

5

Mt 4,18–22 | Amikor pedig a galileai tenger mellett járt Jézus, látta a két testvért, Simont, akit Péternek neveznek, és Andrást, az ő testvérét, amint a tengerbe hálót vetettek, mert halászok voltak. Mondta nekik: Kövessetek engem, és én azt művelem, hogy embereket halásszatok! Azok pedig azonnal otthagya a hálókat, követték őt. Onnan továbbmenve látott más két testvért, Jakabot, a Zebedeus fiát, és Jánost, amannak testvérét, amint a hajóban atyjukkal, Zebedeussal hálóikat kötöztették, és hívta őket. Azok pedig azonnal otthagya a hajót és atyjukat, követték őt.

Az elhívó ige szerint mi lesz a tanítványok dolga, és mi lesz Isten része az emberhalászat szolgálatában? Mi mindent foglalt magában a „Kövessetek engem!” felhívás?

A nagy galileai szolgálat kezdetén hívta el Jézus első tanítványait az igehirdetői szolgálatra. Meglepőnek tűnhet ez, mert ugyanazokról a személyekről van szó, akik még Júdeában, a Jordán partjánál csatlakoztak Jézushoz Keresztelő János tanítványai közül (Jn 1,35–43). A két történet tanulmányozása nyilvánvalóvá teszi azonban, hogy a tanítványok maguk csatlakoztak először Jézushoz, csupán úgy, mint hívei, követői. Ekkor még nem volt szó igehirdetői megbízatásukról. A Jézussal való találkozás után időnként vele voltak, máskor tovább folytatták korábbi halászmesterségüket Galileában. A nagy galileai szolgálat kezdetén viszont kifejezetten igehirdetői szolgálatra hívta el őket Jézus. Ezt követően már szakítottak korábbi foglalkozásukkal. Otthagyták hálójukat, bizonyos időszakokra családjukat, otthonukat is, hogy Jézus állandó kísérői és munkatársai legyenek.

A tanítványok nem szabtak feltételeket elhívásukkor, nem néztek hátra, nem kerestek kifogásokat, kezüket az eke szarvára vetették, és előretekintve azonnal követték Jézust. Bízta őket abban, aki elhívta őket, tudták, kiben hisznek, így teljes odaszánással teljesítették Jézus kérését, amely látszólag ellene szólt a józan észnek. Azonban éppen e hitbeli cselekedet nyomán tapasztalhatták Isten hatalmas segítségét, s ez megerősítette őket abban, hogy teljes bizalommal kövessék Jézust.

„Krisztus így adta át tanítványainak a megbízatásukat. Mindenről gondoskodott, amire szükségük volt, és magára vállalta a felelősséget a munka sikeréért. Amíg tanítványai engedelmeskedtek szavának, és vele együtt munkálkodtak, addig nem vallhattak kudarcot. Menjetek el minden néphez! – parancsolta nekik. – Menjetek el a föld legtávolabbi részéig, de legyetek mindig tudatában jelenlé-

temnek. Hittel és bizalommal dolgozzatok, mert soha nem hagylak el benneteket.

A megbízás, amelyet Krisztus adott a tanítványainak, kiterjed minden hívőre, az idők végéig. Végzetes tévedés lenne azt feltételezni, hogy a lelkek megmentésének munkája csupán a felszentelt lelkészek dolga. Krisztus az evangélium hirdetésével bízta meg mindazokat, akikhez eljutott a mennyei üzenet. Mindazokat, akik befogadják Krisztus életét, Ő felszenteli, hogy embertársaik üdvösségéért munkálkodjanak. Ennek a munkának a végzésére jött létre az egyház, és mindenki, aki ünnepeles és szent fogadalmat tesz az egyháznak, arra kötelezi el magát, hogy együtt munkálkodik Krisztussal.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, „Menjetek el és tanítsatok minden népet!” c. fej.)

Hogyan végezte szolgálatát Jézus Galileában?

Mt 4,23–25 | Bejárta Jézus az egész Galileát, tanítva azok zsinagógáiban, és hirdetve Isten országának evangéliumát, s gyógyítva a nép között minden betegséget, minden erőtlenséget. Elterjedt az ő híre egész Szíriában, és hozzá vitték mindazokat, akik rosszul voltak, a különféle betegségekben és kínokban sínylődőket, ördöngösöket, holdkórosokat és gutaütötteket, s meggyógyította őket. Nagy sokaság követte őt Galileából, a Tízvárosból, Jeruzsálemből, Júdeából és a Jordánon túlról.

Jézus szolgálata nem csupán igehirdetésből, tanításból állt. Jelentősegteljes az a kijelentés is, hogy „a nép között” gyógyított, tehát ott kereste fel az elveszett, nyomorúságban sínylődő embereket, ahol voltak.

„Csak Krisztus módszerével lehet igazán közelebb kerülni az emberhez. A Megváltó az emberek közé vegyült. Javukat akarta. Együttérzést tanúsított irántuk, megnyerte bizalmukat. Azután így szólt hozzájuk: Kövessetek engem! (...) Szinte minden emberi közösségben sokan vannak, akik nem hallgatnak igeszolgálatokat, nem vesznek részt istentiszteleteken. Ahhoz, hogy az evangéliumot megismerjék, el kell vinni hozzájuk. Sokszor a fizikai szükségleteikről való gondoskodás az egyetlen út, amelyen keresztül megközelíthetők. Misszionárius ápolók, akik betegeket ápolnak és enyhítik a szegények nyomorát, sok alkalmat találnak arra, hogy imádkozzanak velük, olvassanak nekik Isten Igéjéből, és beszéljenek a Megváltóról. Imádkozhatnak azokért és azokkal, akik nem tudnak uralkodni a szenvedély által megrontott étvágyukon. Felragyogtathatják a remény sugarát a kudarcot vallott és elcsüggedt életekben. Érdek nélkül, kedves tettekben kifejezett önzetlen szeretetük megkönnyíti a szenvedőknek, hogy higgyenek Krisztus szeretetében.” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*, 91–93. o.)

•

Az e heti adomány

a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

– Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola működési költségeihez.

3. tanulmány – április 16.

A hegyi beszéd

(*Máté evangéliuma 5–7. fejezet*)

A hegyi beszéd méltán vált ismertté mint Jézus egyik legátfogóbb, a keresztény élet ábécéjét összegző tanítása. Elnevezése a helyszínnel, a Kapernaumhoz közel eső hegyoldallal kapcsolatos. Jézus ebben a beszédében fejtette ki gondolatait az igazi boldogságról, Isten országa alapelveiről, az üdvösség mindenki számára felkínált útjáról. Ekkor zárult le ún. nagy galileai szolgálatának első szakasza, így e beszéd elhangzása kb. i. sz. 29 őszére tehető.

Ebben az időben népszerűsége – mivel szinte már az egész Galileát bejárta, „*hirdetve Isten országának evangéliumát, és gyógyítva a nép között minden betegséget és erőtlenséget*” (Mt 4,23) – az északi országrészben nagyra nőtt, de szolgálatáról, személyéről téves elképzelések és várákozások éltek. Elérkezettnek látta Jézus az időt, hogy világossá, egyértelművé tegye küldetésének lényegét az őt követni vágyók számára.

Lukács evangéliumából megtudhatjuk, hogy különleges lelki előkészület előzte meg ezt a beszédet. Jézus „az egész éjszakát az Istenhez való imádkozásban töltötte” (Lk 6,12). Ezen a napon hívta el a tizenkettőt is az evangélium szolgálatára.

Tanulmányunkban Jézus e nevezetes beszédéből – terjedelmi okok miatt – csak a nekünk szóló legfontosabb, legidősebb üzeneteket emeljük ki.

1 *Miért kezdődik boldogmondásokkal a hegyi beszéd? Kik a boldogok? Hogyan nyerhető el a boldogság?*

Mt 5,3–12 | Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyek országa. Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak. Boldogok a szelídek, mert ők öröklik a földet. Boldogok, akik éheznek és szomjúhozják az igazságot, mert ők megelégtettek. Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek. Boldogok, akiknek szívük tiszta, mert ők Istent meglátják. Boldogok a békességre igyekezők, mert ők Isten fiainak mondatnak. Boldogok, akik háborúságot szenvednek az igazságért, mert övék a mennyek országa. Boldogok vagytok, ha szidalmaznak, háborgatnak titeket, és minden gonosz hazugságot mondanak ellenetek énért. Örüljete és örvendezzete, mert a ti jutalmatok bőséges a mennyben, mert így háborgatták a prófétákat is, akik elöttetek voltak.

Miben rendkívüli és szokatlan Jézus boldogságról adott tanítása? Hogyan kapcsolódnak a boldogmondások a hit általi megigazulásról szóló bibliai tanításhoz? Milyen összefüggések fedezhetők fel az egyes boldogmondások között?

Minden ember boldogságra vágyik. Számtalan filozófia, eszme, elképzelés született a boldogság meghatározására. A tapasztalat azonban azt mutatja, hogy mindezek csak rövid távú, részleges és csalóka boldogságérzetet nyújthatnak, mivel figyelmen kívül hagyják az ember legősibb és legelemibb problémáját. Addig nem lehet igazán boldog az ember, amíg belső megkötö-

zöttségétől, kóros énszeretetétől meg nem szabadul. Legelső lépése ennek azt felismerni, hogy önző hajlamaink miatt a jóra, az igaz életre képtelenek, alkalmatlanok, azaz lelkileg szegények vagyunk: „*Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyeknek országa.*” (Mt 5,3) Jelen állapotunkban már ennek belátása is boldogság, illetve gyógyulásunk, szabadulásunk első lépése. E felismerés nyomán és az Istenre hagyatkozás elmélyülésével Isten a saját jellembeli hasonlóságának magaslataira vezetheti el az embert, ami valóban boldoggá teheti.

„A sokaság álmélkodva hallgatta e tanítást, amely anynyira különbözött a farizeusok előírásaitól és példájától. A nép úgy hitte, hogy a boldogság az evilági dolgok birtoklásából áll, s igen kívánatosnak tekintette a hírnevet, az emberek tiszteletét. Nagyon tetszetős dolog volt a *rabbi* megszólítás, az, ha bölcsnek, vallásosnak dicsőítették őket, ha érdemeiket említették a közvélemény előtt. Ezt tekintették a boldogság koronájának. Ám a hatalmas tömeg színe előtt Jézus kijelentette, hogy az ilyen emberek összes jutalma a földi nyereség és tisztelet. Bizonyossággal beszélt, meggyőző erő áradt szavaiból. A nép elcsendesedett, félelemérzés söpört végig rajtuk. Kétkedve néztek egymásra. Kicsoda menekülhet meg, ha ez az ember igazat szól? Ám sokan meggyőződtek arról, hogy ezt a figyelemre méltó tanítót Isten Lelke indítja, véleménye isteni ihletésű. (...)

Isten kegyesen tekint azokra, akik megmutatják Krisztus szelíd és alázas lelkületét. Bár a világ megveti őket, az Úr szemében azonban igen értékes emberek. Nemcsak a bölcsök, a nagyok, a jót cselekvők mehetnek be a mennybe, nemcsak a szorgalmas, buzgó, szüntelenül dolgozó munkások. Nem. A lelki szegények, akik sóvárogják, hogy

Krisztus bennük lakozzék, az alázatos szívűek, akiknek leghőbb vágyuk Isten akaratát cselekedni – ők tényleg beléphetnek oda.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A hegyi beszéd c. feje.)

2

Milyen téves elképzeléseket oszlatott el Jézus a törvényhez, illetve a Tízparancsolathoz való viszonyulás tekintetében?

Mt 5,17.21–22.27–28.38–39.43–44.46–48 | Negondoljátok, hogy jöttem a törvény vagy a próféták eltörlésére. Nem jöttem, hogy eltöröljem, hanem inkább, hogy betöltssem. (...) Hallottátok, hogy megmondatott a régieknek: ne ölj, méltó az ítéletre. Én pedig azt mondom néktek, hogy mindaz, aki haragszik az atyjafiára,* méltó az ítéletre, aki pedig azt mondja atyjafiának: ráka, méltó a főtvényszékre, aki pedig ezt mondja: bolond, méltó a gyehenna tüzére. (...) Hallottátok, hogy megmondatott a régieknek: ne paráználkodj! Én pedig azt mondom néktek, hogy valaki asszonyra tekint gonosz kívánsággal, immár paráználkodott ezzel szívében. (...) Hallottátok, hogy megmondatott: szemet szemért és fogat fogért. Én pedig azt mondom néktek: Ne álljatok ellene a gonosznak, hanem a ki arcul üt téged jobb felől, fordítsd felé a másik orcádat is! (...) Hallottátok, hogy megmondatott: Szeresd felebarátodat és gyűlöld ellenségedet. Én pedig azt mondom néktek: Szeressétek ellenségeiteket, áldjátok azokat, akik titeket átkoznak, jót tegyetek azokkal, akik titeket gyűlölnek, és imádkozzatok azokért, akik háborgatnak és kergetnek titeket. (...) Mert ha [csak] azokat szeretitek, akik titeket szeretnek, micsoda jutalmát veszitek?

* Az „ok nélkül” az Újszövetség legrégebbi kézírataiban nem található.

Avagy a vámszedők is nem ugyanazt cselekszik-é? És ha csak a ti atyátokfiat köszöntitek, mit cselekszettek másoknál többet? Nemde a vámszedők is nem így cselekszenek-é? Legyetek azért tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes!

.....

.....

A papok és az írástudók Isten kinyilatkoztatott törvényét a saját erkölcsi színvonalukra süllyesztett vallási szabálygyűjteménnyé alacsonyították le. Ezzel nemcsak a törvény magasrendű erkölcsi és lelki kívánalmait torzították el, hanem Isten jellemét is tévesen mutatták be. S miután Jézus a törvényhez való hamis gyakorlatukat gyakran leleplezte torz szombatünneplésük, a bűnösökhöz való embertelen, rideg viszonyulásuk tekintetében, a törvény eltörlésével, illetve annak nem kellő tiszteletével vádolták őt. Jézus a Tízparancsolat néhány parancsolatának felidézésével azt szemléltette, hogy a törvény sokkal mélyebben mutat rá a bűnre, és a szeretet valóságos betöltésének kívánalmára, mint a pusztán külsőleg, látható cselekedetek szintjén.

„Krisztus a hegyi beszédben ismertette tanítványaival Isten törvényének messze ható követelményeit. **Azt tanította hallgatóinak, hogy gondolatban már akkor megszegik a törvényt, amikor a gonosz vágyat még végre sem hajtották a valóságban.** Kötelességünk, hogy uralkodjunk gondolatainkon, és Isten törvényének befolyása alá tereljük őket.” (*The Review and Herald*, 1888. június 12.)

„Krisztus idejében az volt az ember legnagyobb becsapása, hogy az igazság pusztá iglenlése már jogosultságot jelentett az üdvösségre. Az emberiség tapasztalhatta, hogy

az igazság elméleti ismerete elégtelennek bizonyult a lélek megmentéséhez, és nem termi meg az igazság gyümölcseit. **Az úgynevezett teológiai igazság iránti buzgó tisztelet gyakran együtt jár a valódi igazság gyűlöletével.** A történelem legsötétebb fejezetei tele vannak vakbuzgó vallásos emberek bűncselekményeivel. A farizeusok Ábrahám gyermekeinek mondták magukat, dicsekedtek az isteni kijelentések birtoklásával. Ezek az előjogok azonban nem védtek meg őket az önzéstől, rosszindulattól, haszonleséstől, a legnagyobb képmutatástól. Azt hitték, hogy ők a világ legvalóságosabb emberei, ezzel szemben ún. igazhitűségük az Úr megfeszítéséhez vezetett.

Ugyanez a veszély ma is fennáll. Sokan keresztényeknek vallják magukat, mivel keresztény hitvallást tettek. Ám az igazságot nem valósítják meg a gyakorlati életben. Hiányzik belőlük a hitből való szeretetet, ezért nem is nyertek erőt és kegyelmet, amely az igazság szentségéből fakad. **Az ember megvallhatja hitét az igazságban, de ha ez a hit nem teszi őszintévé, kedvéssé, türelmessé, elnézővé, mennyei lelkületűvé, akkor az igazság átokká válik számára, befolyása által pedig átokká a világ számára.**” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A hegyi beszéd c. feje.)

3

Mitől óvott Jézus a „vallásos cselekedetek” – az adakozás, az imádság és a böjt – gyakorlását illetően?

Mt 6,3.5–6.16–18 | Te pedig, amikor alamizsnát osztasz, ne tudja a bal kezed, mit cselekszik a jobb kezed. (...) És mikor imádkozol, ne légy olyan, mint a képmutatók, akik a gyülekezetekben és az utcák szegeletein fennállva szeretnek imádkozni,

hogy lássák őket az emberek. Bizony mondom néktek, elvették jutalmukat. Te pedig amikor imádkozol, menj be a belső szobádba, és ajtódat bezárva, imádkozzál a te Atyádhoz, aki titkon van, és a te Atyád, aki titkon néz, megfizet néked nyilván. (...) Mikor pedig böjtöltök, ne legyen komor a nézések, mint a képmutatóké, akik eltorzítják arcukat, hogy lássák az emberek, hogy ők böjtölnek. Bizony mondom néktek, elvették jutalmukat. Te pedig mikor böjtölsz, kend meg fejedet, és arcodat mosd meg, hogy ne az emberek lássák böjtölésedet, hanem a te Atyád, aki titkon van, és a te Atyád, aki titkon néz, megfizet néked nyilván.

.....

.....

.....

Jézus korában a vallásosság gyakorlása érdemszerző cselekedetnek számított. Ezért ezeket valaki minél látványosabban, kegyeskedőbben, feltűnőbbben és gyakrabban végezte, annál több megbecsülést és elismerést vívott ki környezete részéről. Ebben is a vallási vezetők és tanítók jártak élen, torz példát állítva a nép egyszerű, tanulatlan, jóhiszemű gyermekei elé.

„Jézus bemutatta az igazságot, és Istenre, az igazság forrására irányította a figyelmet. Most a gyakorlati kötelességekre tért át. Az alamizsnaosztogatásban, az imádkozásban, a böjtölésben, ne legyen semmi, ami az énünkre terelné a figyelmet, vagy az emberek dicséretét. Adj őszintén a szenvedő szegények megsegítésére! A lélek imában lépjen közösségre Istennel! Böjtöléskor ne csüggeszünk le

fejünket, szívünket ne töltsék be önző gondolatok. A farizeusi szív kietlen, terméketlen talaj, az istenes élet magvai nem hajthatnak ki belőle. Aki maradéktalanul aláveti magát Istennek, az hozta neki a legelfogadhatóbb szolgálatot. Ha az emberek közösségre lépnek Istennel, akkor együttműködhetnek Ővele, és bemutathatják jellemét az emberi életben.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A hegyi beszéd c. feje.)

„Az a böjt, amelyre Isten szava tanít, több a pusztaság formáságnál. Nem csupán eledeltől való tartózkodásból, zsákruha viseléséből, a hamu fejre hintéséből áll. Aki bűnei felletti bánatában valóban böjtöl, az sohasem akarja magára terelni a figyelmet.

Az Isten által javasolt böjt célja nem a test megbüntetése a lélek bűnéért, hanem segít felismernünk a bűn súlyos voltát, segít megaláznunk szívünket Isten előtt, és elfogadnunk megbocsátó kegyelmét. Ez volt Isten panasza ősi népe ellen: »Szíveteket szaggassátok meg, ne ruháitokat, úgy térjete meg az Úrhoz, a ti Istenetekhez.« (Jóel 2,13)” (Ellen G. White: *Gondolatok a hegyi beszédről*, Igaz Isten-tisztelet c. feje.)

4

Miként figyelmeztetett Jézus arra, hogy a legnemesebb lelki céljaink mellett is óvakodjunk földi kincsek gyűjtögetéséről, evilági céljaink előtérbe helyezéséről? Miért nem lehetünk egyszerűen elkötelezett keresztények és sikeres világiak is?

Mt 6,19–21.24–25.31–33 | Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön, ahol a rozsda és a moly megemészti, ahol a tolvajok kiássák és ellopják, hanem gyűjtsetek magatoknak

kincseket a mennyben, ahol sem a rozsda, sem a moly meg nem emészt, és ahol a tolvajok ki nem ássák, sem el nem lopják. Mert ahol van a ti kincsetek, ott van a ti szívetek is. (...) Senki sem szolgálhat két úrnak. Mert vagy az egyiket gyűlöli, és a másikat szereti, vagy az egyikhez ragaszkodik, és a másikat megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a Mammonnak! Ezért azt mondom néktek: Ne aggodalmaskodjatok a ti életek felel, mit egyetek és mit igyatok, sem a ti testetek felel, mibe öltözködjete. Avagy nem több-e az élet, mint az eledel, és a test, mint az öltözet? (...) Ne aggodalmaskodjatok tehát, és ne mondjátok: mit együnk vagy mit igyunk, avagy mivel ruházkodjunk? Mindezeket a pogányok kérdezik, mert jól tudja a ti mennyei Atyátok, hogy mindezekre szükségetek van. Hanem keressétek először Isten országát, annak igazságát, és ezek mind megadatnak néktek.

.....

.....

.....

Hogyan gyűjthetünk kincseket a mennyben? Mik ezek a kincsek? Miért nem lehet „két úrnak szolgálni” egyszerre? Mi segíthet legyőzni az aggodalmaskodást?

Jézus figyelmeztetése szerint az Istennel való kapcsolatot, a lelki érzékenységet nagyon könnyű elveszíteni. Elég, ha a természetünkől jövő késztetéseknek, a világi kívánságoknak vagy az énszeretetünknek engedünk, ha nem ismerjük fel időben, hogy milyen érdekek és önző kívánságok vezetnek a mindennapokban. Ekkor a bennünk lévő világosság is sötétségé

válhat (vö. 6,21–23. vers). Könnyen letérhetünk a Krisztus által kijelölt keskeny útról, ha elhitetjük magunkkal, hogy jó keresztények vagyunk, és mindezeket Isten szolgálatának gondoljuk.

„Senki sem helyezkedhet semleges álláspontra. Nincs középút, nem lehet, hogy bár Istent nem szeretjük, de az igazság ellenségének sem szolgálunk. Krisztus a követőiben szeretne élni, tagjaik és képességeik által akar tevékenykedni. Akaratukat alá kell rendelniük az Ő akaratának. Az Ő vezetése által kell cselekedniük; ekkor azonban többé nem ők élnek, hanem él bennük a Krisztus. **Aki nem adja át magát teljesen Istennek, idegen hatalom uralma alatt áll, idegen hangra hallgat, amelynek sugalmazásai egészen más jellegűek. A megosztott szolgálat az embert az ellenség oldalára vezeti, és a sötétség seregeinek eredményes szövetségésévé teszi. Ha azok, akik Krisztus harcosainak tekintik önmagukat, szövetséget kötnek Sátánnal, és ügyét előmozdítják, Krisztus ellenségének bizonyulnak, és elárulják a szent hitet. Ezek összekötő kapcsot képeznek Sátán és a hűséges hívők között. Általuk Sátán állandóan munkálkodhat, hogy Krisztus harcosainak szívét elhódítsa.**

A bűnök fellegvárát e földön nem a megvetett bűnösök kicsapongó élete, nem a társadalomból kitzasztott züllöttek alkotják, hanem az az élet, amely erényesnek, becsületesnek és nemesnek látszik, holott bűnt ápol és vétet táplál magában. (...)

Jézus nem mondja, hogy szükségtelen létfenntartásunkért fáradoznunk, csak azt tanítja, hogy mindenben Ő legyen számunkra a kezdet és a vég, vagyis a legfontosabb.

Ne kezdjünk olyan dologba, ne törekedjünk olyan cél elérésére, és ne keressünk olyan élvezeteket, amelyek meggátolhatnák Krisztus szentségének, igazságának jellemünkben és életünkben való kialakulását! Mindazt, amit tesszünk, tiszta szívből, az Úrért tegyük!

Ha az Urat keresed, és minden újabb napon hozzá térsz; ha saját választásod alapján szabadon és örömmel kívánsz Istenben maradni, ha kegyelmi hívását örömmel követed, és ha Krisztus igáját – az engedelmesség és szolgálat igáját – hordod, akkor az összes panaszod elcsitul, nehézségeid eltűnnek, és minden zavaros problémád, amellyel szembe kell nézned, megoldódik.” (Ellen G. White: *Gondolatok a hegyi beszédről*, Igaz Isten-tisztelet c. fejelet)

Mit mondott Jézus az ítélekről? Milyen bűnök melegágya lehet? Hogyan védekezhetünk ellene?

5

Mt 7,1–5 | Ne ítéljetek, hogy ne ítéltessetek! Mert amilyen ítélettel ítélték, olyannal ítéltettek, és amilyen mértékkel mérték, olyannal mérnek néktek. Miért nézed pedig a szálkát, amely atyádfia szemében van, a gerendát pedig, amely a te szemedben van, nem veszed észre? Avagy mimódon mondhatod atyádfiának: hadd vesse ki a szálkát szemedből, holott íme a te szemedben gerenda van? Képmutató, vedd ki előbb a gerendát a szemedből, és akkor gondoldj arra, hogy kivesd a szálkát atyádfiának szeméből!

.....

.....

Mi a különbség az ítélkezés, valamint a bűn elítélése között? Mit értett Jézus a szálfka és a gerenda jelképén? Hogyan győzhetnek az ítélkező lelkület felett? Hol a határ a bűnös és a bűn elítélése között?

Nem nehéz beleesnünk az ítélkező lelkületbe. Miután az ember oly könnyen felmagasztalja magát – amint tették a farizeusok és írástudók –, ebből következően mások hibáit is hamarabb észrevesszük és felnagyítjuk, mint a magunkét. Nem a bűn néven nevezése és elítélése a gerenda, hanem a másik embert bűnével azonosító, azt kárhoztató, elítélő lelkület. Bár követhet el az ember súlyos bűnöket, azonban az ítélkező lelkülethez képest – Jézus szerint – ez akkor is „csak” szálfka.

„A legsúlyosabb következményekkel járó bűn a rideg, kritizáló és engesztelhetetlen lelkület, amely a farizeusok rendjét jellemzi. Ahol a szeretet és a hit hiányzik, ott Krisztus sincs jelen, és ha az Ő jelenlétének napsugarai elhomályosulnak, semmiféle tevékenység vagy buzgalom nem helyettesítheti ezt a szeretetet. Csodálatos képességünk lehet azon a téren, hogy mások hibáit felfedezzük, ámde akiket ez a lelkület ural, azoknak mondja Jézus: »Képmutató, vedd ki előbb a gerendát a te szemedből, és akkor gondold arra, hogy kivesd a szálfkát a te atyádfia szeméből.« Rendszerint az igazságtalanságok elkövetői az elsők, akik másokat jogtalansággal gyanúsítanak, s embertársaik kárhoztatásával igyekeznek saját hibáikat fedezni vagy önmagukat mentetni. A bűn által jutott az ember a gonosz ismeretére, mielőtt az első emberpár vétkezett, egymást kezdték vádolni – így cselekszik az az ember, akit nem hat át Krisztus kegyelme. (...)

Ha az emberek a kárhoztatásnak ezt a szellemiségét ápolják, nem elégszenek meg azzal, hogy embertársukat az általuk vélt hibákra figyelmeztessék, hanem – ha szelíd eszközökkel nem bírhatják rá őket felfogásuk követésére – erőszakhoz folyamodnak. Amennyire csak lehet, kényszerítik felebarátaikat, hogy az ő elgondolásukat fogadják el. Így tettek Krisztus kortársai is; így tett az egyház is, ha kivészett belőle Krisztus kegyelme. Ha a szeretet ereje eltűnt, az állam hatalmas karját vette igénybe alapelvei megerősítésére és hittételei elfogadtatására. Ebben rejlik minden vallást érintő törvény titka, innen erednek a vallási üldözések, Ábeltől napjainkig. Krisztus nem hajtja, hanem vonzza magához az embereket. Az egyetlen kényszer, amit alkalmaz: a készteő szeretet. Ha tehát az egyház a világi hatalom támogatását keresi, nyilvánvaló, hogy nélküli Krisztus erejét, az isteni szeretetet.” (Ellen G. White: *Gondolatok a hegyi beszédről*, Bírálathelyett mutass jó példát c. fejezet.)

Milyen óvásokkal, figyelmeztetéssel zárta Jézus a hegyi beszédet? Hogyan szembesítenek e kijelentések azzal, hogy miként viszonyulunk a valódi Krisztus-követéshez?

6

Mt 7,15–20.24–27 | Órizkedjétek a hamis prófétáktól, akik juhok ruhájában jönnek hozzátok, de belül ragadozó farkasok. Gyümölcsseikről ismeritek meg őket. Vajon a tövisről szednek-é szőlőt, vagy a bojtortjánról fügét? Ekképpen minden jó fa jó gyümölcsöt terem, a romlott fa pedig rossz gyümölcsöt terem. Nem teremhet jó fa rossz gyümölcsöt, romlott fa sem teremhet jó gyümölcsöt. Minden fa, amely nem terem jó gyümölcsöt,

kivágattatik, és tűzre vettetik. Azért gyümölcsseikről ismeritek meg őket. Valaki hallja tőlem e beszédeket, és megcselekszi azokat, hasonlítom azt a bölcs emberhez, aki a kősziklára építette házát. Ömlött az eső, és eljött az árvíz, fújtak a szelek, beleütöttek abba a házba, de nem dőlt össze, mert a kősziklára építetett. Ha valaki hallja tőlem e beszédeket, és nem cselekszi meg azokat, hasonló lesz a bolond emberhez, aki a fővényre építette házát. Ömlött az eső, eljött az árvíz, fújtak a szelek, beleütöttek abba a házba, és összeomlott – nagy lett annak romlása.

.....

.....

.....

„Hamis tanítók támadnak majd, hogy benneteket a keskeny útról és a szoros kaputól eltérítsenek. Őrizkedjétek tőlük, mert – még ha juhok ruhájában járnak is – belül ragadozó farkasok. Jézus próbakövet is nyújt nekünk, amelynek segítségével a hamis tanítókat az igaziaktól megkülönböztethetjük: *»Gyümölcsseikről ismeritek meg őket. Vajon a tövisről szednek-e szőlőt, vagy a bojtorjánról fügét?«*

Nem azt mondja, hogy szép beszédeikről, vagy fenséges hitvallásaikról ismerhetjük meg őket, hanem: Isten szava szerint kell őket elbírálnunk. *»A tanításra és bizonyoságtételre hallgassatok! Ha nem ekként szólnak azok, nincs nékik hajnaluk.«* (Ésa 8,20) Milyen üzenetet hirdetnek ezek a tanítók? Vajon Isten tiszteletére és félelmére ösztönöznek benneteket? Arra serkentenek, hogy törvényei hűséges megtartásával mutassátok ki iránta érzett szereteteket? Ha az emberek nem érzik az erkölcsi törvények súlyát és

fontosságát, ha Isten parancsolatait könnyelműen veszik, ha csak a legkisebb törvények egyikét is megszegik, és az embereket arra tanítják, hogy ők is így cselekedjenek, az ilyenek a mennyben nem nyernek megtiszteltetést, s minden ilyen igényük jogosulatlan. Azt a munkát végzik, amit egykor a sötétség fejedelme – Isten ellensége – kezdett. Nem minden ember Krisztusé, még ha nevét vallja, és jelét hordja is. (...) Ha az emberek könnyelműen beszélnek Isten szaváról, és saját benyomásaikat, érzelmeiket és tapasztalataikat Isten Igéje fölé emelik, akkor tudhatjuk, hogy nincs bennük világosság.

A hegyi beszédben megnyilvánulnak a törvény magas-tos elvei és Isten jelleme. Aki ezeket az igéket elfogadja éle-te alapjául: az üdvösség Sziklájára épített. Ha az Igét befo-gadjuk, Krisztust fogadjuk be. Csakis azok építenek Őrá, akik ily módon fogadják el Krisztus szavát. *»Más funda-mentumot senki sem vethet azon kívül, amely vettetett, mely a Jézus Krisztus.«* (1Kor 3,11) *»És nincsen senkiben másban üdvösség, mert nem is adatott emberek között az ég alatt más név, mely által kellene nekünk megtartatnunk.«* (Ap csel 4,12) Krisztus az Ige, Isten kinyilatkoztatása; jellemének, törvényének, szeretetének és életének megnyilatkozása, az az alap, amelyre jellemünket felépíthetjük Isten országa számára. (...)

Akkor építünk Krisztusra, ha Igéjére hallgatunk. Nem az az igaz ember, aki örül az igazságnak, hanem aki gya-korolja azt. (...)

Krisztus követője akarsz lenni? Nem tudod, hogy mi-ként kezdjed? Sötétségben vagy, és nem tudod, hogyan találhatod meg a világosságot? Kövesd azt a fényt, ame-lyet már kaptál! Határozd el, hogy Isten szavát követed,

amennyire csak teheted! Krisztus ereje és egész élete a Szavában rejlik. Ha hitben fogadod el az Írás szavát, ez erőt ad az engedelmességre. Ha a megismert világosságot követed, mind több világosságot nyerhetsz. Isten szavára építesz, tehát jellemed Krisztus jellemének képmására épül fel.” (Elen G. White: *Gondolatok a hegyi beszédről*, Bírálat helyett mutass jó példát c. fej.)

*Az e heti adomány
az Útjelző Alapítvány által fenntartott
internetes televízió működését támogatja.*

*– Hozzájárulás a közösség szellemiségében szerkesztett
és működtetett Light Channel Magyarország
(www.vilagossagot.hu) internetes televízió működési költségeihez.*

4. tanulmány – április 23.

Jézus gyógyításai Galileában, más cselekedetei, tanításai

(Máté evangéliuma 8,1–9,34)

E heti tanulmányunk Máté evangéliumának két fejezetét tekintjük át. Tartsuk szem előtt, hogy Máté evangélista nem időrendben említi az eseményeket, hanem tematikusan csoportosítja őket, főleg Jézus Galileában végzett gyógyító szolgálatára összpontosítva (i. sz. 29 húsvétjától i. sz. 30 húsvétjáig). Olyan ismert történetek találhatók itt, mint a kapernaumi százados szolgájának meggyógyítása, a tenger lecsendesítése, vagy Jairus lányának feltámasztása. Főként azokkal a részekkel foglalkozunk, amelyek vagy csak Máté evangéliumában találhatók meg (a két tanítvány csatlakozása: 8,18–22; a két vak: 9,27–31; a néma ördögös: 9,32–4), vagy kiegészítő részleteket tartalmaznak a többi evangéliumhoz képest (pl. Jézus megjegyzése a kapernaumi százados hitével kapcsolatban: 8,10–12). Javasoljuk azonban, hogy előbb olvassuk el a kijelölt szakaszt teljes egészében.

A kapernaumi százados történetének mely részleteit emeli ki Máté evangélista? Miért volt olyan megdöbbentő a százados hitének értékelése Jézus részéről?

Mt 8,5–18 | Mikor pedig bement Jézus Kapernaumba, egy százados ment hozzá, kérvén őt, és ezt mondván: Uram, az én szolgám otthon gutáütötten fekszik, és nagy kínokat szenved. Mondta néki Jézus: Elmegyek és meggyógyítom őt. Fellevén a százados, mondta: Uram, nem vagyok méltó, hogy az én hajlékomba jöjj, hanem csak szólj egy szót, és meggyógyul az én szolgám. Mert én is hatalmasság alá vetett ember vagyok, és vannak alattam vitézek. Ha mondom az egyiknek: eredj el, elmegy, és a másíknak: jöjj, eljön, és ha szolgámnak mondom: tedd ezt, megteszi. Jézus pedig, amikor ezt hallotta, elcsodálkozott, és mondta az őt követőknek: Bizony mondom néktek, még Izráelben sem találtam ilyen nagy hitet! Mondom néktek, hogy sokan eljönnek napkeletről és napnyugatról, és letelepednek Ábrahámmal, Izsákkal és Jákobbal a mennyek országában, ez ország fiai pedig kivettetnek a külső sötétségre, ahol lesz sírás és fogak vacogása.* Mondta Jézus a századosnak: Menj el, és legyen néked a te hited szerint! És meggyógyult annak szolgálja abban az órában.

(Vö.) **Lk 7,1–10**

Milyen mozzanatokkal egészíti ki Máté a Lukács evangélista által is feljegyzett történetet? Milyen embernek ismerhetjük meg a századosot? Miben volt más, mint a többi római? Hogyan lehetséges, hogy Jézus a zsidó nép körében nem találkozott ilyen

* Pontosított fordítás szerint.

hittel? Mit mondott Jézus „ez ország fiairól”? Miért figyelmeztetés mindez számunkra, adventhívők számára is?

Ez a gyógyítás nem sokkal a hegyi beszéd után (i. sz. 29 nyara) történhetett a „Jézus városaként” is emlegetett Kapernaumban (vö. 9,1; Mk 2,1). Jézus sokat tartózkodott ebben a Galileai-tenger partján fekvő városban, amely így munkásságának központjává is vált.

Jézus gyógyításai közül ez az egyik legismertebb történet. Máté evangélista írja csak le, mi volt pontosan a szolga betegsége: „gutaütötten fekszik” (azaz agyvérzéstől bénultan). Továbbá arról is csak Máté szól, hogy a vének és barátok követségének kiküldése után személyesen is találkozott a százados Jézussal. Noha egy elnyomó hatalom képviselője volt, mégis emberségesen bánt mind a beteg szolgájával, mind a zsidó néppel.

A százados szavaiból tükröződő alázat az igazi hit egyik ismertetőjele, amely sajnos gyakran hiányzott Isten népéből. A százados azt is megértette, hogy Jézusnak teremtő hatalma van, így akár egyetlen szavával is csodát tehet. Döbbenetes, hogy miközben Jézust saját népe körében sokan csak a „názáretinek”, „József fiának” nevezték, e római százados milyen mély felismerésekre jutott Jézus személyét illetően! Mennyire készlet ez a történet bennünket arra, hogy óvatosabbak legyünk a körülöttünk élő más vallású vagy ateista emberek megítélésében? Hány „kapernaumi százados” élhet ma is a környezetünkben, akiket talán észre sem veszünk!

„A százados nem kételkedett a Megváltó hatalmában. Még arra sem kérte, hogy személyesen vigye véghez a csodát. »Csak szólj egy szót – mondta –, és meggyógyul az én szolgám.« (Mt 8,8)

A százados szolgáját agyvérzés érte, és már halálán volt. A rómaiak a szolgákat rabszolgáknak tekintették, piacon adták-vették, rosszul, sőt kegyetlenül bántak velük, ám a százados szeretettel ragaszkodott szolgájához, és szívből kívánta gyógyulását. Hitte, hogy Jézus meggyógyíthatja. Még nem látta a Megváltót, de amit hallott felőle, az hittel töltötte el. Ez a római a zsidók formalizmusa ellenére meg volt győződve arról, hogy hitük az övénél felőbbrendű. Ő már áttörte a nemzeti előítélet és gyűlölet gátját, amely elválasztotta a győzőket a legyőzöttektől. Kinyilvánította tiszteletét Isten iránt, és jóindulatú volt a zsidókhoz mint az Úr imádóihoz.

Krisztus tanításában – ahogyan elmondták neki – megtalálta, amire a léleknek szüksége van. Ami lelkiség csak találatot benne, az megrezdült a Megváltó szavaira. Ám méltatlannak érezte magát, hogy Jézus színe elé járuljon, ezért a zsidó vénnekhez fordult, hogy tolmácsolják kérését szolgája meggyógyítását illetően. Ők ismerik a nagy Tanítót, és – gondolta – tudják, hogyan közelítsék meg, hogy elnyerjék kegyelmes segítségét. (...)

A századost Jézus jóindulatába ajánló zsidó vénnek elárulták, milyen távol állnak az evangélium szellemiségétől. Nem ismerték fel, hogy egyedül nagy szükségletünk alapján tarthatunk igényt Isten kegyelmére. Önigazultságukban támogatták a századost, mert az is jóindulatot tanúsított »a mi nemzetünk« iránt. A százados azonban ezt mondta önmagáról: »Nem vagyok méltó.« (Mt 8,8) Krisztus kegyelme megérintette a szívét. Látta méltatlanságát, mégsem félt segítséget kérni. Nem bízott saját jóságában, érvelése az volt, hogy rászorult a segítségre. Hite igazi valójában ragadta meg Krisztust. Nem csupán mint csodatevő-

ben hitt Jézusban, hanem mint az emberiség barátjában és Megváltójában.

Ezen az alapon jöhet minden bűnös Krisztushoz. »Nem az igazságnak cselekedeteiből, amelyeket mi cselekedtünk, hanem az ő irgalmasságából tartott meg minket.« (Tit 3,5) Ha Sátán bűnösnek mond, és szerinte nem reménykedhetsz Isten áldásában, mondd meg neki, hogy Krisztus a bűnösöket megmenteni jött el a világra. Semmink sincs, ami Isten kegyébe ajánlhatna, de a kérelem – amelyet most és örökké nyomatékosan előtárhathatunk – magában a kimondhatatlanul nyomorult állapotunkban van, és ez teszi szükségessé az Ő megmentő erejét. Ha teljesen lemondunk az önmagunkban bízásról, a Golgota keresztyére tekinthetünk, mondván: »Mivel mit sem hozhatok, / Keresztedhez borulok.«

A zsidókat gyermekkoruktól tanították a Messiás munkásságának mibenlétére. Birtokukban voltak a pátriárkák és próféták ihletett kijelentései, az áldozati rendszer jelképes tanításai. Ők azonban elvetették a világosságot, s most Jézusban egyáltalán nem azt látták, amire vártak. A százados – aki pogánynak született, akit a császári Róma bálványimádásában neveltek és képeztek ki katonának – neveltetése és környezete látszólag elválasztotta a lelki élettől. Ráadásul a zsidók vakhite, és polgártársainak Izráel népével szembeni gyűlölködése is kirekesztette, ez az ember mégis felfogta az igazságot, amelyet Ábrahám gyermekei nem láttak meg. Nem várta meg, hogy maguk a zsidók elfogadják Jézust, aki Messiásnak vallja magát. Amikor a »világosság eljött már a világba, amely megvilágosít minden embert« (Jn 1,9), erre a férfirá ráragyogott, és ő – bár kívülálló volt – felismerte Isten Fiának dicsőségét.

Jézus számára ez az eset előrevetítette azt a munkát, amelyet majd az evangélium fog elvégezni a pogányok között. Örömmel tekintett előre, amikor majd minden nemzetből lelkek gyűlnek össze országába. Mélységesen szomorúsággal ecsetelte a zsidóknak, hogy mi lesz az eredménye, ha visszautasítják kegyelmét: »Mondom néktek, hogy sokan eljönnek napkeletről és napnyugatról, és letelepednek Ábrahámval, Izsákkal és Jákobbal a mennyek országában; ez ország fiai pedig kivettetnek a külső sötétségre; ott lesz sírás és fogak vacogása.« (Mt 8,11–12) Sajnos sokan ma is ugyanezt a végzetes csalódást készítik elő a maguk számára! Miközben a pogányság sötétjében élők elfogadják Krisztus kegyelmét, a keresztény világban sokan vannak, akikre hiába fénylik a világosság, mert semmibe vesznek.» (Ellen G. White: *Jézus élete*, A százados c. feje.)

2

Mi volt a betegsége Péter anyósának, és mit tett a gyógyulása után? Hogyan összegzi Máté Jézus gyógyító szolgálatát?

Mt 8,14–17 | Bemenvén Jézus a Péter házába, látta, hogy annak anyósa fekszik és lázas. Illette annak kezét, és elhagyta őt a láz, fölkel, és szolgált nékik. Az est beálltával pedig vittek hozzá sok ördögöst, és Ő egy szóval kiűzte a tisztátalan lelkeket, meggyógyított minden beteget, hogy beteljesedjék, amit Ésaías próféta mondott, így szólván: Ő vette el a mi erőtlenségünket, és hordozta a mi betegségeinket.

(Vö.) **Mk 1,29–34; Lk 38,41**

.....

.....

Mi volt a helyszíne e gyógyításnak? Miről árulkodik ez? Hogyan fejezte ki háláját Péter anyósa? Mi lett a következménye ennek az eseménynek? Milyen ószövetségi jóvendölés beteljesedését említi Máté? Mit jelent az, hogy Jézus „hordozta a mi betegségünket”?

A galileai szolgálat legelejére tehető ennek a gyógyításnak az ideje (i. sz. 29 tavasza). A leírásból kitűnik, hogy Péternek és esetleg a többi apostolnak is volt háza és családja. Úgy tűnik, Jézus rendszeresen időzött Péter kapernaumi házában.

A gyógyítás leírása tömör, Márk ad kissé részletesebb leírást. Péter anyósa lázas állapotban feküdt, amit a közeli mocsárvidékek miatt feltehetően malária okozott. Tanulságos, hogy Péter anyósa azonnal szolgált a gyógyulása után. Mutatja ez, hogy milyen szolgálatkész ember lehetett. Soha nem feledkezett meg a vendégszeretetről, még egy ilyen súlyos betegségből való gyógyulás után sem.

A gyógyulás híre sok beteget oda vonzott, akik a ház ajtaja előtt gyűltek össze. Jézus kivétel nélkül mindenkit meggyógyított. Máté evangélista e történet kapcsán rámutat, hogy mindez egy messiási prófécia beteljesedése is volt (lásd Ésa 53,4). Jézus maga ugyan nem volt beteg, de „hordozta” az emberiség testi-lelki betegségeit, mert olyan mértékű együttérzést tanúsított, mint senki más azelőtt. Kapaszkodjunk mi is abba az ígéletbe, hogy Jézus „elveheti a mi erőtlenségünket” is!

„Az Úr Jézus Krisztus azért jött a földre, hogy fáradhatatlanul szolgálja az ember szükségleteit. Elvette erőtlenség-

günket, hordozta betegségeinket (Mt 8,17), hogy az emberiség minden nyomorán enyhíthessen. Azért jött, hogy levegye rólunk a betegség, a nyomor és a bűn terhét. Isten azért küldte, hogy az embernek tökéletes gyógyulást hozzon, hogy egészséget, békességet adjon neki, és tökéletessé tegye jellemét. Különbözőek voltak a körülményei és a nehézségei azoknak, akik segítségért esedeztek, de senki, aki hozzá jött, nem távozott elégedetlenül. Áradt belőle a gyógyító erő, és az embereket testileg, szellemileg, lelkiileg meggyógyította.

A Megváltó munkája nem korlátozódott sem időre, sem helyre. Könyörülete nem ismert határt. Gyógyítása és tanítása oly sok embert érintett meg, hogy nem volt Palesztinában a köré sereglett sokaság befogadásához elég nagy épület. Galilea hegyeinek zöld lankáin, a fő útvonalakon, a tengerparton, a zsinagógában és mindenhol, ahol beteget lehetett hozzá vinni, kórháza megtalálható volt. Minden nagy- és kisvárosban, minden faluban, amelyen áthaladt, rátette kezét a szenvedőkre és meggyógyította őket. Ahol szívesen fogadták üzenetét, biztosította az embereket mennyei Atyjuk szeretetéről. Naphosszat szolgált a hozzá fordulóknak, esténként pedig azok rendelkezésére állt, akiknek napközben fárasztó munkával kellett megkeresniük családjuk nyomorúságos kenyerét.

Jézus az ember megváltásának félelmetes felelősségét hordta. Tudta, hogy ha nem történik gyökeres változás az emberiség elveiben és szándékaiban, mindnyájan elvesznek. Ezt a terhet hordta lelkében – senki sem mérhette fel, milyen nagy súly nehezedik reá. Gyermekekorában, ifjúságában és férfikorában magányos volt. Közeliében lenni mégis a mennyet jelentette. Naponta próbákkal és kísérté-

sekkel találkozott, nap mint nap érintkezésbe került a gonoszsggal, és látta, milyen hatalma van a bűnnek azokon, akiket meg akart áldani és menteni. Jézus mégsem lankadt, mégsem csüggedt el.

Minden vágyát teljesen alárendelte küldetésének. (...) Jézus élete az állandó önfeláldozás élete volt. Ezen a világon nem volt otthona, kivéve, amit barátai szeretetből – mint vándornak – nyújtottak neki. Azért jött, hogy a legszegényebbek életét élje értünk, és hogy a nincstelenek és szenvedők között éljen és munkálkodjon. Elismerés és megbecsülés nélkül járt-kelt azok között, akikért oly sokat tett.

Mindig türelmes és derűs volt, a szenvedők az élet és a béke hírnökét üdvözölték benne. Meglátta, hogy miben szenvednek szükségét a férfiak és a nők, a gyermekek és az ifjak. Mindnyájukat hívta: »Jöjjetek énhozzám!«

Szolgálatára során Jézus több időt szentelt gyógyításra, mint prédikálásra. Csodái tanúsították szavainak igaz voltát: nem azért jött, hogy romboljon, hanem hogy mentsen. Ahova csak ment, könnyörületességének híre megelőzte. Amerre elhaladt, egészségüknek örvendeztek és új képességeiket próbálgatták azok, akiken könnyörült. Tömegek gyűltek köréjük, hogy tőlük hallják meg, mit cselekedett az Úr.

Sokak számára az Ő hangja volt az a hang, amit életükben először hallottak, az Ő neve az első szó, amit kiejtettek, az Ő arca az első arc, amire tekintetük ráesett. Hogyan szeretnék Jézust, és hirdetnék dicséretét! Amint áthaladt a városokon, olyan volt Ő, mint az élet folyója, amely életet és örömet áraszt.” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*, Példaképünk c. feje.)

3

Mire figyelmeztette Jézus két követőjét? Miért nem lehetünk Jézus tanítványai lemondások nélkül?

Mt 8,19–22 | Látván pedig Jézus a nagy sokaságot maga körül, parancsolta, hogy menjenek a túlsó partra. És hozzámenvén egy írástudó, mondta néki: Mester, követlek téged, akárhova mégy. Mondta néki Jézus: A rókáknak barlangjuk van és az égi madaraknak fészük, de az ember Fiának nincs, hová fejét lehajtani. Egy másik pedig az ő tanítványai közül mondta néki: Uram, engedd meg nékem, hogy előbb elmenjek és eltemessem az én atyámat. Jézus pedig mondta néki: Kövess engem, és hagyd, hogy a halottak temessék el az ő halottaikat.

(Vö.) **Lk 9,57–62**

.....

.....

.....

Mit tudunk meg az első emberről? Mi tükröződik Jézus neki adott válaszában? Milyen tévhitet akart Jézus eloszlatni ezzel? Mi volt a másik tanítvány kérése? Hogyan értjük Jézus válaszában azt, hogy „a halottak temessék el az ő halottaikat”?

Noha Máté evangélista nem törekszik szigorú időrendiségre, mégis feltűnő, ahogy e két tanítvány csatlakozását a Galileai-tengeren való átkelés történetébe ágyazva mondja el (vö. 18. és 23–27. versek). Lukács párhuzamosnak tűnő leírása szerint viszont egy évvel később, a hetven tanítvány kiküldése előtt (i. sz. 30. őszén) hangozhattak el e szavak. Mindebből arra következtethetünk, hogy Máté és Lukács két különböző esetre utal. Úgy

tűnik, Jézus gyakran figyelmeztette tanítványait a szolgálattal együtt járó áldozathozatalra és lemondásra.

Az írástudó önként akart csatlakozni Jézus szűkebb tanítványi köréhez. Bár Jézus gyakorlata az volt, hogy maga választotta ki tanítványait, mégis ez esetben nem utasította el ennek az írástudónak a közeledését. Tanult, jól képzett emberről lehetett szó, aki Jézus tanítványaként kamatoztathatta volna képességeit. Jézus neki adott tömör válaszában figyelmezteti, hogy a tanítványság súlyos lemondásokkal jár, anyagi haszonra vagy politikai karrierre aligha, sokkal inkább nélkülözésre és megvetésre számíthat az, aki erre az útra lép. Jól ráillik mindez Júdás személyiségére és későbbi cselekedeteire (lásd Ellen G. White megjegyzéseit ezzel kapcsolatban a *Jézus élete* c. könyvben).

A másik esetben Jézus a késlekedés és tétovázás veszélyére figyelmeztette tanítványát. Nem gondolhatjuk, hogy e tanítvány apja meghalt volna, és Jézus akadályozta volna a temetkezés elvégzésében. Jézus jelképesen utalt a világ dolgaiba belemerülő, Isten ügye iránt közömbös, „halott” emberekre, akik majd eltemetik apját, amikor arra szükség lesz. Az, aki egyéb fontos teendőire (család, munkahely stb.) hivatkozva akar kibújni tanítványi kötelességei alól, nem lehet Jézus igazi követője. Milyen fontos, hogy mi is megfontoljuk Jézus figyelmeztetéseit!

Milyen szándékot sejtethetünk a farizeusok kérdésében? Hogyan sietett a tanítványok segítségére Jézus? Mi lehetett János tanítványainak a kérdése mögött? Milyen példázatokkal válaszolt nekik Jézus?

Mt 9,10–17 | Amikor [Jézus] letelepedett a házban, ímé sok vámszedő és bűnös jött oda és letelepedtek Jézussal és az ő

tanítványaival az asztalhoz. Látva ezt a farizeusok, mondták az ő tanítványainak: Miért eszik ez a ti Mesteretek a vámszedőkkel és bűnösökkel együtt? Jézus pedig ezt hallván, mondta nékik: Nem az egészségeseeknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek. Elmenvén pedig tanuljátok meg, mi az: irgalmaságot akarok, és nem áldozatot. Mert nem az igazakat hívogatni jöttem, hanem a bűnösöket a megtérésre. Akkor a János tanítványai jöttek hozzá, mondván: Miért van az, hogy mi és a farizeusok sokat böjtölünk, a te tanítványaid pedig nem böjtölnek? Mondta nékik Jézus: Vajon szomorkodhat-e a násznép amíg velük van a vőlegény? De eljönnek a napok, amikor elvettetik tőlük a vőlegény, és akkor böjtölni fognak. Senki sem vet pedig új posztóból foltot az ócska ruhára, mert ami azt kitoldaná, még elszakít a ruhából és nagyobb szakadás lesz. Új bort sem töltenek ó tömlőkbe, máskülönben a tömlők szétszakadoznak, és a bor kiömöl, a tömlők is elvesznek, hanem az új bort új tömlőkbe töltik, és mindkettő megmarad.

(Vö.) **Mk 2,15–22; Lk 5,29–39**

Mi volt a farizeusokkal folytatott beszélgetés helyszíne? Miért irritálta a farizeusokat Jézus „bűnösök” iránti magatartása? Kikre utalt Jézus „az egészségesekekről” és „igazakról” szólva? Milyen ószövetségi tanításra emlékeztetett Jézus? Milyen lelkiállapotról árulkodik János tanítványainak kérdése? Milyen félreértésben voltak a „sok böjtöt” hangsúlyozva? Fogalmazzuk meg Jézus három rövid példázatának a jelentését!

Jézusnak ez a két beszélgetése közvetlenül Máté elhívását követően zajlott le, a vámszedő saját házában szervezett lakoma alkalmával.

A világtól és a néptől elkülönülő farizeusok számára botránykő volt Jézus magatartása az általuk lenézett, „bűnös” néprétegek iránt, az „együtt evés” a bűnökkel való azonosulást is jelentette. Visszataszító mégis, ahogy a farizeusok kérdésükkel nem közvetlenül Jézushoz fordultak, hanem a sebezhetőbbnek vélt tanítványokat akarták elbizonytalanítani. Jézus frappáns válasszal siet a tanítványok segítségére, saját önigazultságukkal szembesítve a farizeusokat. Ők voltak azok, akik magukat „egészségeseknek”, „igazaknak” tartották, emiatt el is zárkóztak a felkínált segítségtől. Jézus válaszában Hóseás próféta kijelentését idézte (lásd Hós 6,6), rámutatva arra, hogy a farizeusok által nagyra tartott prófétai iratban is az irgalmasság gyakorlására hív fel Isten.

Csalódottságról és kételyekről árulkodott János tanítványainak kérdése a börtre vonatkozóan. Ezek a tanítványok nyilvánvalóan félreértették a bört igazi célját, mert mintegy érdemszerző cselekedetnek tekintették. Oda vezetett ez, hogy a szintén „sokat börtölő” farizeusokat közelebb érezték magukhoz, mint Jézus tanítványait. Jézus szelíden, de határozottan figyelmeztette őket tévedésükre egyszerű, hétköznapi példák felhasználásával.

Ezek világossá tették: van helye és ideje a börtnek, és Jézus tanítványai is gyakorolni fogják majd, amikor eljön az ideje. Értelmetlen a bört azonban, ha nincs mögötte megújult, megtért szív, és ha a sok börtért cserébe elvárásokat támasztunk Isten iránt. Vizsgáljuk meg mi is saját gyakorlatunkat Jézus szavainak fényében! Vajon a mi börtölésünk mennyire elfogadható Isten szemében?

„Amikor az írástudók megtudták, hogy Jézus Máténál járt vendégségben, megragadták az alkalmat, hogy megvádolják. Úgy döntöttek, a tanítványokon kezdik a munkát. Felélesztik előítéleteiket, s így remélhetőleg elidegenítik őket Mesterüktől. Az volt a taktikájuk, hogy Krisztust bevádolják a tanítványoknál, a tanítványokat pedig Krisztusnál, és nyilaikat oda célozzák, ahol az emberek a legsebezhetőbbek. Sátán ilyen módon dolgozik a mennyei hűtlenség óta, s az ő lelke indítja mindazokat, akik egyenletlenséget, széthúzást akarnak kelteni. (...)

A farizeusok nem akarták elismerni: Jézus azért eszik vámszedőkkel és bűnösökkel, hogy mennyei világosságot hozzon a sötétségben lévők számára. Nem akarták észrevenni, hogy az isteni Tanító minden elejtett szava élő mag, amely kicsírázik, és gyümölcsöt terem Isten dicsőségére. Elhatározták, hogy nem fogadják be a világosságot, és bár szembenálltak Keresztelő János küldetésével, most készek voltak baráti kezet nyújtani tanítványainak, mert remélték, hogy ezzel megnyerhetik őket szövetségesül Jézussal szemben. Állításuk szerint Jézus semmibe vette az ősi hagyományokat, Keresztelő János egyszerű kegyességét szembeállították Jézus életmódjával, aki vámszedőkkel és bűnösökkel lakomázik. (...)

János tanítványai nem látták tisztán Krisztus munkásságát, azt gondolták, valami alapja azért lehet a farizeusok vádjainak. Az írástudók számos előírását betartották, sőt azt remélték, hogy a törvény cselekedetei által megigazulnak. A bűntöt a zsidók érdemnek számító cselekedetként gyakorolták, a legmerevebbek hetente két napot böjtöltek. A farizeusok és János tanítványai éppen böjtöltek, amikor ez utóbbiak Jézushoz jöttek a kérdéssel: »Miért, hogy mi és

a farizeusok sokat böjtölünk, a te tanítványaid pedig nem böjtölnek?» (Mt 9,14) (...)

Az igazi böjt nem csupán formai szolgálat. A Szentírás leírja az Istennek tetsző böjtöt: »hogy megnyisd a gonosz-ságnak bilincseit, az igának köteleit megoldjad, és szabadon bocsásd az elnyomottakat, és hogy minden ígát széttépjetek; (...) ha odaadod utolsó falatodat az éhezőknek, és az elepedt lelkűt megelégyted.« (Ésa 58,6.10) Itt élénk tárul Krisztus munkájának igazi lelkülete és jellege. Egész élete önfeláldozás volt a világ megmentésére. Akár böjtölt a megkísértés pusztájában, akár a vámszedőkkel evett Máté lakomáján, mindenkor életét adta az elveszettek megváltásáért. Az odaszentelődés igazi lelkülete nem a tétlen gyászban, sem pusztán a test megsanyargatásában vagy az áldozatok sokaságában nyilvánul meg, hanem az én alárendelésében, a készséges szolgálatban Istennek és embernek.

Jézus példázattal folytatta a János tanítványainak adott válaszát: »Senki nem toldja az új posztófoltot az ó posztóhoz, mert különben az újat is megszakasztja, és az ó posztóhoz nem illik az újból való folt.« (Lk 5,36) Keresztelő János üzenetét nem szabad egybeszőni hagyományokkal és babonákkal. Az olyan kísérlet, amely vegyíteni akarná a farizeusok színlelését János szentségével, csak még nyilvánvalóbbá tenné a kettő közötti szakadékot.

Krisztus tanításának alapelvei sem egyesíthetők a farizeusi formaságokkal. Krisztusnak nem állt szándékában betömni a rést, melyet János tanításai ütöttek. Még határozottabban elkülönítette a régit és az újat. Jézus tovább szemléltette ezt a tényt, mondván: »Senki sem tölti az új bort ó tömlőkbe, mert különben az új bor megszakasztja

a tömlőket, és a bor kiömöl, és a tömlők is elvesznek.« (Lk 5,37) Az új bor tárolására használt bőrtömlők egy idő után kiszáradtak, megmerevedtek, s már nem feleltek meg az eredeti célnak. Ezzel a közismert példával mutatta be Jézus a zsidó vezetők állapotát. (...)

Összekapcsolták azt saját, jó cselekedeteik révén szerzett érdemeikkel. A szeretet által munkálkodó, lelket megtisztító hit semmilyen ponton nem egyesülhet a farizeusok vallásával, amely emberi parancsokon, szertartásokon alapszik. Hiábavaló erőfeszítés lenne egyesíteni Jézus tanításait a bevett vallással. Isten éltető igazsága, akár az erjedő bor, szétszakítja a régit, tönkreteszi a farizeusi hagyomány tömlőjét. (...)

Ahogy Krisztus idejében volt, úgy van ma is: a farizeusok nem ismerik lelki szükségletüket. Nekik szól az üzenet: »Mivel ezt mondod: gazdag vagyok és meggazdagodtam, és semmire nincs szükségem, és nem tudod, hogy te vagy a nyomorult, a nyavalyás, szegény, vak és mezíten: azt tanácsolom néked, hogy végy tőlem tűzben megpróbált aranyat, hogy gazdaggá légy, és fehér ruhákat, hogy öltözeted legyen, és ne láttassék ki a te mezítelenségednek rútsága.« (Jel 3,17–18) A hit és a szeretet tűzben megpróbált arany. Sokaknál az arany megfakult, a drága kincs elveszett. Az ilyeneknek Krisztus igazsága egy soha fel nem vett ruha, érintetlen kútforrás. Róluk mondja az Írás: »Az a mondásom ellened, hogy az első szeretetedet elhagytad. Emlékezzél meg azért, honnét estél ki, és térj meg, és az előbbi cselekedeteket cselekedd; ha pedig nem, hamar eljövök ellened, és a te gyertyatartódat kimozdítom helyéből, ha meg nem térsz.« (Jel 2,4–5)» (Ellen G. White: *Jézus élete*, Lévi-Máté c. feje.)

Mit tanulhatunk a valódi hitről a két vak meggyógyítása történetéből?

5

Mt 9,27–31 | Mikor Jézus továbbment onnét, két vak követte őt, kiáltozva, és ezt mondvá: Könyörülj rajtunk, Dávidnak fia! Mikor pedig bement a házba, oda mentek hozzá a vakok, és mondta nekik Jézus: Hiszitek-e, hogy én azt megcselekedhetem? Mondták néki: Igen, Uram. Akkor illette az ő szemeiket, mondván: Legyen néktek a ti hitetek szerint. És megnyilatkoztak azoknak szemei, és rájuk parancsolta Jézus, mondván: Meglássátok, senki meg ne tudja! Azok pedig kimenvén, elterjesztették az ő hírét abban az egész tartományban.

Mire következethetünk abból, ahogy a két vak megszólította Jézust? Mire irányult Jézus kérdése? Hogyan adta vissza Jézus a látásukat? Miért nem akarta Jézus, hogy e gyógyításnak híre menjen?

A csak Máté által feljegyzett gyógyítás Jézus első galileai körútjának vége felé történhetett, valószínűleg Kaperaumban (i. sz. 29 ősze). A bibliai időkben a vakság nem volt ritka, ezt leggyakrabban az ún. egyiptomi szemgyulladás (trachoma) okozta. Jézus többször gyógyított meg vak embereket (lásd Mk 8,22–26; 10,46–52). A két vak igen mély ismeretekkel rendelkezett Jézus messiási voltát illetően, „Dávid fiának” nevezve őt. Hallhatunk Jézus korábbi csodáiról és tanításairól, mindez pedig hitet

ébresztett bennük. Jézus a kérdésével ezt a hitet vizsgálta. A kérdésre adott egyenes, egyértelmű „igen” válasz elég volt a gyógyulásukhoz. Jézusnak a „legyen néktek a ti hitetek szerint” mondata kifejezi, hogy Isten mindig a hitünk arányában képes csodát tenni. A hit az a „kapu”, amely beengedheti életünkbe Isten hatalmát.

„Hitet, megmentő hitet kell tanítanunk. A Krisztusba vetett hitet néhány szóban meg lehet határozni. A lélek lépése ez, amely által alávetjük magunkat Jézus Krisztus vezetésének és ellenőrzésének. Hit által Krisztusban lakik, és Krisztus mint legfőbb, őbenne. A hívő Istenre bízva test-lelkét, és bizonyossággal mondhatja: Krisztus meg tudja tartani, amit Őrá bíztam, ama nap ellen. Aki ezt teszi, azt az Úr megmenti az örök életre. Láthatja majd, hogy lelke tisztára lett mosva a Bárány vére által, s Krisztus igazságosságába és Isten jellemébe öltözött, s becses Jézus szemében. (...) Hitünk, élő hitünk kell hogy legyen, amely szeretetből munkálkodik, és megtisztítja a lelket. Meg kell tanulnunk mindent egyszerű, komoly hittel az Úr elé vinni. Énünk a legsúlyosabb teher, amelyet az életben hordoznunk kell. Hacsak meg nem tanuljuk Krisztus iskolájában a szelídséget és alázatot, drága lehetőségeket és előjogokat fogunk elmulasztani, hogy megismerjük Jézust.” (Ellen G. White: *Értelem, jellem, személyiség*, A hit c. feje.)

6

Milyen hatást váltott ki a néma ördögös meggyógyítása?

Mt 9,32–34 | Mikor pedig azok elmentek, ímé egy ördögös néma embert hoztak néki. És az ördögöt kiűzván, megszólalt

a néma, és a sokaság csodálkozott, mondván: soha nem láttak ilyet Izráelben! A farizeusok pedig ezt mondták: Az ördögök fejedelme által űzi ki az ördögöket.

(Vö.) **Mt 12,24–32**

.....

.....

.....

Hogyan jutott az ördögös Jézushoz? Hogyan fogadta a tömeg a gyógyulást? Miért volt olyan súlyos a farizeusok vádja? Mi volt benne az ellentmondás? Mikor hangzott el ismét ugyanez a vád? Mit válaszolt ekkor Jézus?

Az előző történethez hasonlóan ezt is csak Máté evangélista jegyezte fel, ez a tömör leírás zárja Jézus cselekedeteinek a sorát. Nem sokkal a két vak meggyógyítása után hozták az ördögtől megszállott némat Jézushoz. Állapotából fakadóan nem valószínű, hogy egyedül Jézushoz tudott volna menni, de akadtak olyan jószándékú, hívő emberek, akik segítettek. A gyógyulás jeleként azonnal értelmesen tudott beszélni, ami érthető módon nagy csodálkozást váltott ki a tömegből.

Teljesen más volt a farizeusok reakciója: ők az ördögnek tulajdonították ezt a csodat. Feltételezésükben az is benne volt, hogy Jézus valamiféle egyezséget kötött az ördögök fejedelmével, így kap segítséget a csodatételekhez. Jézus itt nem válaszol a súlyos vádra. Később, amikor ezek a szavak egy hasonló csodatétele után újból elhangzanak, rámutat a vádban rejlő ellentmondásra: mennyire értelmetlen feltételezés, hogy Sátán ön-maga ellen fordulna. Jézus figyelmeztetést is fűz hozzá: a Szent-

lélek munkájának ilyenfajta minősítése a legsúlyosabb bűn, amely a kárhozat felé vezet. Mennyire óvakodnunk kell az elhamarkodott ítélkezéstől, nehogy mi is beleessünk a farizeusok hibájába!

„Krisztus vére minden bűnt lemos, bármilyen legyen is az, ha a lélek megbánja és hisz, ám ha valaki elutasítja a Szentlélek munkáját, az oda kerül, ahol nincs számára megtérés, sem hit. Isten Lelke munkálkodik a szívben, s ha az ember készakarva utasítja el, és sátáninak minősíti, akkor azt a csatornát vágja el, amelyen át Isten kapcsolatba léphet vele. Ha egy lélek végleg visszautasítja a Szentlelket, akkor Isten már semmit sem tehet érte.” (Ellen G. White: *Jézus élete, Kik az én testvéreim?* c. fej.)

•

*Az e heti adomány
a szekszárdi Comenius Általános Iskolát támogatja.
– Hozzájárulás az iskola működési költségeihez.*

5. tanulmány – április 30.

A tizenkét tanítvány kiküldése, Jézus bizonyágtevése Keresztelő Jánosról

(Máté evangéliuma 9,35–11,30)

Jézus népszerűsége galileai szolgálatának második szakaszában, a hegyi beszéd elmondása után is tovább nőtt. Egyre többen keresték meg fizikai, lelki betegségektől való szabadulásért. Jézus pár hónappal a tanítványok elhívása után – látva a hatalmas emberi szükségleteket – elérkezettnek látta az időt, hogy felhatalmazza és kiküldje a tizenkettőt kettésével, hogy ők is „gyógyítsanak minden betegséget és minden erőtlenséget” a nép között. Jelen tanulmányunkban a szolgálatra való felkészülés ma is nélkülözhetetlen jézusi alapelvivel és gyakorlati tanácsaival foglalkozunk.

Hogyan mutatta be Jézus Isten országa evangéliumát Galilea városaiban és falvaiban? Mire szólította fel tizenkét tanítványát a kiküldésük előtt?

Mt 9,35–38 | Jézus bejárta a városokat és a falvakat mind, tanított a zsinagógáikban, hirdette a mennyek országának evan-

géliumát, gyógyított mindenféle betegséget és erőtlenséget. Amikor látta a sokaságot, megszánta őket, mert elgyötörtek és elveszettek voltak, mint a juhok pásztor nélkül. Ekkor így szólt tanítványaihoz: Az aratnivaló sok, de a munkás kevés, kérjétek tehát az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az aratásába.

.....

.....

.....

Hogyan, mivel érte el Jézus az embereket, hogy üdvösségre vezethesse őket? Hogyan tekintett Jézus általában az emberekre? Minek látta őket? Miként próbálta motiválni tanítványait az emberekért végzett szolgálatra, az evangélium képviselőjére? Hogyan érzékeltette velük a munka nagyságát és emberileg elvégezhetetlen voltát?

A 35. vers röviden összefoglalja Jézus eddigi galileai szolgálatát. Nemcsak lenyűgöző teherbírását, megfeszített munkatempóját érzékelteti az Ige, hanem sokrétű tevékenységéről is szól. Jézus kereste a megoldást szinte minden emberi nyomorúságból fakadó szükségletre. A 36. vers betekintést nyújt abba, hogy milyen indítékból, „belső kényszerből” tette Jézus mindezeket. Elgyötört, elveszett emberi voltunk szájalomra, minden áron való segíteni akarásra indította.

„Bár Jézus tett csodákat, és tanítványainak is hatalmat adott erre, fáradt szolgálait félreeső vidékre vezette pihenni. Amikor azt mondta, az aratnivaló sok, de a munkás kevés, nem a szüntelen munkálkodás szükségességét kötöt-

te tanítványai lelkére, hanem így szólt: »Kérjétek azért az aratásnak Urát, hogy küldjön munkásokat az ő aratásába.« (Mt 9,38) Isten minden embernek képessége szerint jelölte ki a munkát (vö. Eféz 4,11–13), és nem akar egyesekeket kötelezettségekkel megterhelni, miközben másoknak semmi terhük, gondjuk nincsen.» (Ellen G. White: *Jézus élete*, Jertek, pihenjete meg egy kevésé c. fej.)

Kikhez és milyen konkrét feladatokkal küldte ki Jézus a tanítványokat első misszióútjuk alkalmával?

2

Mt 10,1.5–8 | Előszólítva tizenkét tanítványát, hatalmat adott nekik a tisztátalan lelkek felett, hogy kiűzzék azokat, hogy gyógyítsanak minden betegséget és minden erőtelenséget. (...) Ezt a tizenkettőt küldte ki Jézus, és megparancsolta nekik, mondván: Pogányok útjára ne menjete, se szamaritánusok városába ne menjete be, hanem menjete inkább Izráel házának eltévelyedet juhaihoz. Elmenvén pedig prédikáljate, mondván: Elközelítet a mennyek országa! Betegetet gyógyítsate, poklosokat tisztítsate, halottakat támasszate, ördögöket űzzete. Ingyen vettete, ingyen adjate!

.....

.....

Mire kaptak a tanítványok felhatalmazást Jézustól? Miért nem mehetete elsőként pogány országokba, miért kellett saját nemzetükön belül képviselni az evangéliumot? Miért küldte Jézus a tanítványokat kettesével szolgálatba?

Az idézett versek alapján feltűnő, hogy a tanítást, a prédikálás szolgálatát Jézus csak másodsorban említi. A 8. versben egyenesen olyan csodák hit általi megvalósításával bízza meg a tizenkettőt, amit mai szolgálatunk során szinte lehetetlenségnek tartanánk. A később kiküldött hetven tanítvány így összegezte tapasztalatait misszióútjuk befejeztével: *„Visszatért pedig a hetven tanítvány örömmel, mondván: Uram, még az ördögök is engednek nekünk a te neved által!”* (Lk 10,17)

A) A kettőnkénti munkáról

„Jézus maga köré hívta a tizenkettőt, és megparancsolta, hogy menjenek kettesével a városokba és falvakba. Senkit sem küldött ki egyedül, hanem testvért a testvérral, barátot a barátal. Így segíthették, bátoríthatták egymást, együtt tanácskoztak, imádkoztak, mindegyikük ereje kiegészítette a másik gyengeségét. Jézus ugyanígy küldte ki később a hetvenet. Az volt a szándéka, hogy az evangélium hírnökei így társuljanak. **A mi időnkben is sokkal sikeresebb lenne az evangéliumi munka, ha szorosabban követnénk ezt a példát...**”

B) A szolgálatok fontossági sorrendjéről

„Szolgálatok során Jézus több időt szentelt a betegek gyógyításának, mint a prédikálásnak. Csodái bizonyították szavai igazságát: nem elveszíteni, hanem megmenteni jött. Igazságossága előtte járt, az Úr dicsősége pedig mögötte. Bárhová ment, irgalmas cselekedetei megelőzték. Ahol csak elhaladt, az emberek, akiken könyörült, egészségnek örvendeztek, s próbálgatták újonnan visszanyert erejüket. Tömegek gyűltek köréjük, hogy ajkukról hallják, amit az Úr művelt velük. Sokak számára Jézus hangja volt az

első, melyet hallottak, neve az első, amelyet kiejtettek, arca az első, melyet láttak. Miért ne szeretnék hát Jézust, s zen-
genék dicséretét? Ahogy áthaladt a falvakon, városokon,
olyan volt Ő, mint az életadó folyó, élet és öröm áradt,
amerre csak ment.

Krisztus követőinek Hozzá hasonlóan kell munkálkod-
niuk. Enni kell adnunk az éhezőknek, felruháznunk a me-
zítelent, megvigasztalnunk a szenvedőt, a lesújtottat. Szol-
gálnunk kell a kétségbeesettnek, reményt kell keltenünk
a reménytelenben. Számunkra is beteljesedik az ígélet:
»Igazságod előtted jár; az Úr dicsősége követ.« (Ésa 58,8) (...)
A misszionárius nemcsak hogy megszabadít a testi beteg-
ségektől, hanem a nagy Orvoshoz vezetheti a bűnöst, Ő
megtisztíthatja a lelket a bűn poklosságától. **Isten terve az,**
hogy szolgálói által a betegek, a szerencsétlenek, a gonosz
lelkek megszállottjai meghallják az Ő hangját. Emberi
képviselői által Jézus olyan Vigasztaló akar lenni, ami-
lyet a világ nem ismer...

*C) Miért kellett a tanítványoknak elsőként a zsidó nem-
zeten belül végezni missziójukat?*

„A tanítványoknak első misszióútjukon csak *»Izráel há-
zának eltévelyedett juhaihoz«* kellett menniük (Mt 10,6).
Ha már ekkor hirdették volna az evangéliumot a pogá-
nyoknak vagy a szamaritánusoknak, elveszítik befolyásu-
kat a zsidók körében. A farizeusok előítéleteinek felszítá-
sával olyan vitába keveredtek volna, amely már munkájuk
kezdetén elbátortalanítja őket. Még maguk az apostolok is
lassan értették meg, hogy az evangéliumot minden nem-
zetnek el kell vinni. Míg fel nem fogják ezt az igazságot,
addig nem készültek fel a pogányokért végzett munkára.

Ha a zsidók elfogadják az evangéliumot, Isten hírvivőként küldte volna ki őket a pogányokhoz. Ezért kellett elsőként hallaniuk az üzenetet.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az első evangélisták c. feje.)

3

Mitől kellett óvnia a tanítványokat Jézusnak? Milyen gyakorlati és lelkiületbeli tanácsokkal látta el Jézus tanítványait első missziós szolgálatuk előtt?

Mt 10,9–16 | Ne szereztek aranyat, se ezüstöt, se rézpénzt a ti erszényeitekbe, se útításkát, se két ruhát, se sarut, se pálcát, mert méltó a munkás az ő táplálékára. Amely városba vagy faluba pedig bementek, tudakozzátok meg, ki abban méltó, és ott maradjatok, amíg továbbmehettek. Ha pedig bementek a házba, köszöntsétek azt. És ha méltó a ház, szálljon a ti békességtek reá, ha pedig nem méltó, a ti békességtek rátok térjen vissza. És ha valaki nem fogad be titeket, és nem hallgatja a ti beszéde-teket, mikor kimentek abból a házból, vagy városból, lábaitok porát is verjétek le. Bizony mondom néktek: Az ítélet napján könnyebb lesz Sodoma és Gomora földjének dolga, mint annak a városnak. Ímé, én elbocsátlak titeket, mint juhokat a farkasok közé, legyetek azért okosak, mint a kígyók, és szelídek, mint a galambok.

.....

.....

Feltűnő, hogy Jézus a tanítványokat milyen részletekbe menő gyakorlati tanácsokkal, figyelmeztetésekkel látta el első önálló missziós szolgálatuk előtt. Munkájuk közben tartózkodniuk

kellett attól, hogy anyagi szükségleteik betöltése foglalkoztassa őket, illetve bárminémű haszonszerzés. Időbeosztásuk, munkaterületük, valamint az egyes emberek iránti figyelmességük, tapintatuk, befolyásuk hatékonysága felől Jézus konkrét helyzetekre alkalmazható hasznos tanácsokkal látta el őket.

„Első útjukon a tanítványoknak csak oda kellett menniük, ahol Jézus már járt előttük, és kapcsolatokat teremtett. A legegyszerűbb módon készültek fel az utazásra. Semmit sem tehettek, ami elfordíthatta elméjüket a nagy munkától vagy bármilyen módon ellenkezést válthatott ki, s elzárta volna a további munka lehetőségét. Nem hordhatták a vallási tanítók öltözetét, sem semmilyen olyan ruházatot, külső dolgot, amely megkülönböztette volna őket az egyszerű parasztoktól. Nem kellett a zsinagógákba menniük, és istentiszteletre hívniuk az embereket, erőfeszítéseiket házról házra járva kellett megtenniük. Nem volt szabad szükségtelen üdvözlésre vesztegetniük az időt, vagy hol az egyik, hol a másik házban vendégeskedni. Ám mindenütt el kellett fogadniuk a derék emberek vendégszeretetét, akik olyan szívesen fogadták őket, mintha magát Krisztust ültetnék asztalhoz.

Ezzel a gyönyörű üdvözléssel kellett belépniük a hajlékokba: *»Békesség e háznak!«* (Lk 10,5) Az ilyen otthonban áldást nyernek imáik által, dicsérő énekük által, s családi körben megnyitják az Írásokat. Ezek a tanítványok később az igazság hírnökei lesznek, akik előkészítik Mesterük eljövételének útját. Az üzenet, amelyet hordozniuk kellett, az örök élet Igéje volt, az ember sorsa annak elfogadásán vagy visszautasításán múlik. Jézus ennek ünnepélyességével akart hatni a népre, és megparancsolta tanítványainak:

»Ha valaki nem fogad be titeket, és nem hallgatja a ti beszédeteket, mikor kimentek abból a házból, vagy városból, lábaitok porát is verjétek le. Bizony mondom néktek: Az ítélet napján könnyebb lesz a Sodoma és Gomora földjének dolga, mint annak a városnak.« (Mt 10,14–15) (...)

»Ímé – mondotta Jézus – én elbocsátlak titeket, mint juhokat a farkasok közé; legyetek azért okosak, mint a kígyók, és szelídek, mint a galambok.« (Mt 10,16) (...) Krisztus szolgálóinak nem a természetes szív követelményei szerint kell cselekedniük. Szoros kapcsolatban kell lenniük Istennel, nehogy a kihívás hatására feltámadjon az éniük, és oda nem illő szóáradatot indítsanak el, amely nem olyan, mint a harmat, sem mint a csendes eső, amely felfrissíti a hervadó növényeket. Éppen ezt akarja Sátán, ezek az ő módszerei. A sárkány dühös, Sátán szelleme haragban és vádaskodásban nyilvánul meg. Ám Isten szolgálói Isten képviselői. Ő azt akarja, hogy mennyei értékekkel foglalkozzanak, azzal az igazsággal, amely az Ő képmását, címét hordozza. Krisztus hatalma az a hatalom, mellyel le kell győzniük a gonoszt. Krisztus dicsősége az ő erejük. Az Ő szépségére kell szögezniük tekintetüket. Ekkor isteni tapintattal és szelídséggel tudják megjelenteni az evangéliumot. A gondosan ápolt lélek sokkal hatékonyabban fog szólni az igazság érdekében, mint bármely más, bármilyen erőteljes érv.» (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az első evangélisták c. feje.)

4

Milyen lehetséges megpróbáltatásokra és küzdelmekre készítette fel Jézus a tanítványokat az evangéliumhirdetés közben? Milyen fontos lelki tanácsokra és ígéretekre emlékezhetünk az ilyen helyzetekben?

Mt 10,17–23 | De óvakodjatok az emberektől, mert törvényszékekre adnak titeket, és gyülekezeteikben megostoroznak titeket. Helytartók és királyok elé visznek titeket érettem, bizonyágul maguknak és a pogányoknak. De amikor átadnak titeket, ne aggodalmaskodjatok, mi módon vagy mit szóljatok, mert megadatik néktek abban az órában, mit mondjatok. Mert nem ti vagytok, akik szóltok, hanem a ti Atyátok Lelke az, aki szól tibenetek. Halálra adja pedig testvér testvérét, atya gyermekét, támadnak magzatok szüleik ellen, és megöletik őket. Gyűlöletesek lesztek mindenki előtt az én nevemért, de aki mindvégig megáll, az megtartatik. Amikor pedig abban a városban üldöznek titeket, szaladjatok a másikkba. Mert bizony mondom néktek, be sem járjátok Izráel városait, míg az Emberfia eljön.

.....

.....

.....

Mikor teljesedtek Jézusnak ezek a jövendölései elsőként a tanítványok életében? Mennyiben vagyunk lelkileg felkészültek hasonló, illetve súlyosabb megpróbáltatásokra? Lehetnek-e olyan megpróbáltatások, amelyeket elkerülhetnénk azáltal, ha bizonyágtevéseink végzése közben komolyabban vennénk Jézus e figyelemztetéseit?

„»Törvényszékekre adnak titeket, (...) helytartók és királyok elé visznek titeket érettem, bizonyágul ómaguknak és a pogányoknak.« (Mt 10,17–18) Az üldözés következtében a világoóság terjed. Krisztus szolgálói a világ nagy emberei elé hurcoltatnak, akik enélkül talán sohasem hallhatnák meg

az evangéliumot. Az igazságot tévesen mutatják be ezeknek az embereknek. Krisztus tanítványai hitét illetően hamis vádakra hallgatnak. Gyakran azok tanúságtétele jelenti egyetlen lehetőségüket, hogy megismerjék az igazság valódi jellegét, akik hitükért próbára tétettek. Az ilyen embereknek a vizsgálat során válaszolniuk kell, és bíráik hallgatják a hordozott bizonyágtételt. Isten kiárasztja kegyelmét vészhelyzetben levő szolgálaira. *»Megadatik néktek – mondta Jézus – abban az órában, mit mondjatok. Mert nem ti vagytok, akik szóltok, hanem a ti Atyátok Lelke az, aki szól tibennetek.«* (Mt 10,19–20)

Amint Isten Lelke megvilágítja szolgálai elméjét, az igazságot annak isteni erejével, értékével mutatják be. Akik visszautasítják az igazságot, vádolni fogják és elnyomják a tanítványokat. Bármilyen veszteség, sőt akár a halálig tartó szenvedések közepette is az Úr gyermekeinek be kell mutatniuk isteni Példaképük gyengédségét. Így láthatóvá válik az ellentét Sátán ügynökei és Krisztus képviselői között. A Megváltó felmagasztaltatik a vezetők és a nép előtt. (...) Az evangéliummal szembeni ellenségeskedés olyan keserű lehet, hogy még a legkedvesebb földi kötelékeket sem veszik tekintetbe. Krisztus tanítványait halálra adhatja saját házanépük. *»Gyűlöletesek lesztek mindenki előtt az én nevemért, de aki mindvégig megmarad, az megtartatik.«* (Mk 13,13) Megparancsolta azonban, hogy ne tegyék ki magukat szükségtelen üldöztetésnek. Ő maga gyakran felcserélte egyik munkaterületét egy másikkal, hogy kitérjen azok elől, akik életére törnek. Amikor Názáretben visszautasították, és saját földije megpróbálták megölni, lement Kapernaumba, ahol az emberek csodálkoztak tanításán, *»mert beszéde hatalmas volt«* (Lk 4,32). Krisztus szolgálai-

nak nem szabad elbátortalanodniuk az üldöztetés miatt, hanem olyan helyet kell keresniük, ahol tovább dolgozhatnak mások megmentéséért.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az első evangélisták c. fejt.)

Miért tekinthető törvényszerűnek, elkerülhetetlennek bizonyos esetekben az evangéliummal s annak képviselőivel szembeni ellenségeskedés és gyűlölet? Hogyan találhatunk védelmet, biztonságot, nyugalmat az ellenségeskedések közepette is?

5

Mt 10,24–25.28–31.34–37 | Nem feljebbvaló a tanítvány a tanítónál, sem a szolga az ő Uránál. Elég a tanítványnak, ha olyan, mint a mestere, és a szolga, mint az ő Ura. Ha a házigazdát Belzebubnak hívták, mennyivel inkább az ő házanépét?! (...) Ne féljete azoktól, akik a testet ölik meg, a lelket pedig meg nem ölhetik, hanem attól féljete inkább, aki mind a lelket, mind a testet elvesztheti a gyeheennában. Nemde, két verebecskét meg lehet venni egy kis fillérért? És egy sem esik azok közül a földre a ti Atyátok [tudta]* nélkül! Néktek pedig még a fejetek hajszálai is mind számon vannak. Ne féljete azért, ti sok verebecskénél drágábbak vagytok. Valaki azért vallást tesz rólam az emberek előtt, én is vallást teszek őróla az én mennyei Atyám előtt. Aki pedig megtagad engem az emberek előtt, én is megtagadom azt az én mennyei Atyám előtt. Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy békességet bocsássak e földre, nem

* Az *akarata* szó dőlt betűvel szedett a Károli Bibliákban, ami azt jelzi, hogy az eredeti szövegben nem szerepel ez a szó. Ki is kell hagynunk, mert természetesen nem Isten akaratából esnek a földre holtan a kismadarak. Értelemszerűen inkább a tudta szóval lehet kiegészíteni a tömör, héber mondatot. Annál is inkább, mert a párhuzamos igehely – Lk 12,6–7 – is erre utal.

azért jöttem, hogy békességet bocsássak, hanem hogy fegyvert. Azért jöttem, hogy meghasonlást támazzak az ember és az ő atya, a leány és az ő anyja, a meny és az ő napa között, és hogy ellensége legyen az embernek az ő házanépe. Aki inkább szereti atyját és anyját, hogynem engem, nem méltó énhozzám, és aki inkább szereti fiát és leányát, hogynem engem, nem méltó énhozzám. (...) Aki nem veszi fel keresztjét, és nem követ engem, nem méltó hozzám.

.....

.....

Mit érthetett Jézus azon, hogy jobban kell félni a lelki haláltól, mint a testitől? Mit érthetett a „lelkünk megölésén”, azaz hogyan, mivel veszíthetjük el mind a lelkünket, mind a testünket a „gyehennában”? Mit nyerhetünk, illetve veszíthetünk azzal, ha Jézus vallást tesz rólunk, vagy megtagad bennünket az Atya előtt?

„A szolga nem följobbvaló uránál. Az ég Fejedelmét Belzebubnak nevezték, hasonlóképpen munkálják majd tanítványai félreismerését is. Krisztus követőinek bármilyen vesztélyben meg kell vallaniuk elveiket. Meg kell vetniük a rejtőzködést. Nem tehetik meg, hogy nem foglalnak állást, ameddig úgy nem érzik, hogy biztonságban megvallhatják az igazságot. Örökként kell állniuk, hogy figyelmeztessék az embereket felelősségükre. A Krisztustól kapott igazságot mindenkinek szét kell osztani szabadon, nyíltan. Jézus így szólt: »Amit néktek a sötétben mondok, a világosságban mondjátok, és amit fülbe súgva hallotok, a háztetőkről hirdessétek.« (Mt 10,27)

Maga Jézus sohasem vásárolt békét megalkuvással. Szíve túlsordult a szeretettől az egész emberi nemzetség iránt, de sohasem volt elnéző bűneikkel szemben. Túlságosan a barátjuk volt ahhoz, hogy csendben maradjon, míg ők lelket romboló utat követnek, s azokat pusztítják, akiket saját vérén vett meg. Azért munkálkodott, hogy az ember hűségese legyen örök érdekeihez. Krisztus szolgálai ugyanerre a munkára hívtak el, s óvakodniuk kell, nehogy közben meg akarják akadályozni a vizsályt, lemondjanak az igazságról. Törekedniük kell *»azokra, amik a békességre valóak«* (Rm 14,19), **igazi béke azonban sohasem biztosítható az elvek feladásával. Viszont senki emberfia nem lehet hű az elvekhez anélkül, hogy ellenkezést ne váltana ki.** A lelki kereszténységet ellenezni fogják az engedetlenség gyermekei. Jézus megparancsolta tanítványainak: *»Ne féljetek azoktól, akik a testet ölik meg, a lelket pedig meg nem ölhetik.«* (Mt 10,28) Akik hűségese Istenhez, azoknak nem kell félniük emberek erejétől vagy Sátán ellenségeskedésétől. Krisztusban biztosított az örök életük. Egyetlen félelmük az legyen, nehogy lemondjanak az igazságról, és így elárulják a bizalmat, amellyel Isten megtisztelte őket.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az első evangélisták c. feje.)

Miért bizonytalanodhatott el Keresztelő János? Hogyan erősítette, vigasztalta őt Jézus Heródes börtönében? Hogyan tett bizonyágot Jézus a nép előtt Keresztelő János prófétai nagyságáról?

Mt 11,2–11 | János pedig, mikor meghallotta a fogságban a Krisztus cselekedeteit, elküldvén kettőt az ő tanítványai közül,

mondta néki: Te vagy-é az, aki eljövendő, vagy mást várjunk? Felelve Jézus, mondta nekik: Menjetekek el, jelentsétek meg Jánosnak, amit hallotok és láttok: A vakok látnak, a sánták járnak, a poklosok megtisztulnak, és a süketek hallanak, a halottak föltámadnak, és a szegényeknek az evangélium hirdettetik. Boldog, aki bennem meg nem ütközik.** Miután azok elmentek, szólni kezdett Jézus a sokaságnak Jánosról: Mit látni mentetek ki a pusztába? Nádszálat-é, amit a szél hajtogat? Hát mit látni mentetek ki? Puha ruhába öltözött embert-e? Íme, akik puha ruhát viselnek, a királyok palotáiban vannak. Hát mit látni mentetek ki? Prófétát-e? Bizony mondom néktek, prófétánál is nagyobb! Mert ő az, akiről meg van írva: Íme, én elküldöm követemet a te orcád előtt, aki megkészíti előtted utadat. Bizony mondom néktek: asszonytól születettek között nem támadt nagyobb Keresztelő Jánosnál, de aki legkisebb a mennyek országában, nagyobb nálánál.

.....

.....

„Küldetése során Keresztelő János a gonoszság félelem nélküli dorgálójaként állt meg magas és alacsony helyeken egyaránt, Heródes király elé mert állni, s nyíltan megfeddte a bűnt. Életét sem tekintette drágának, csak hogy kijelölt munkáját elvégezhesse. Föld alatti börtönéből most Júda törzsének Oroszlánját figyelte: mikor töri meg az el-

** Az itt szereplő eredeti görög szó nem azt jelenti, amit a magyar *megbotránkozik* szó, ami elsődlegesen azt a jelentést hordozza, hogy valaki másnak a cselekedete felháborít, sőt esetleg eltántorít az igazságtól. Az eredeti szó azt jelenti, hogy 'valamiben megbotlani, megütközni'.

nyomó büszkeségét, s szabadítja meg a szegényt, és őt, a »kiáltó szót«. Jézus azonban látszólag meglegedett azzal, hogy tanítványokat gyűjtött maga köré, gyógyította és tanította az embereket. A vámszedők asztalánál evett, miatt a római iga naponta súlyosabban nehezedett Izráelre, s míg Heródes király és hitvány szeretője azt tette, amit akart, a szegények és szenvedők kiáltása az égig hatolt.

A pusztai próféta számára mindez megoldhatatlan rejtélynek tűnt. Időnként démonok sugallatai kínozták lelkét, s szörnyű félelem árnya borult rá. Lehetséges, hogy a rég várt Szabadító még nem jelent meg? Akkor mit jelent az üzenet, amelyet hordoznia kellett? János keserűen csalódott munkája eredményében. Azt várta, hogy Isten üzenetének ugyanolyan hatása lesz, mint amikor a törvényt felolvasták Jósias és Ezsdrás idejében (vö. 2Krn 34.; Nehem 8–9. fejj.). Mélységes megtérést és az Úr felé fordulást remélt. Küldetésének sikere érdekében feláldozta egész életét. Hiába lett volna? (...)

A tanítványok Jézushoz érkeztek az üzenettel: »*Te vagy-é az, aki eljövendő, vagy mást várjunk?*« (Mt 11,3) Milyen rövid idő telt el azóta, amióta Keresztelő János Jézusra mutatva kijelentette: »*Ímé az Istennek ama báránya, aki elveszi a világ bűneit!*«, »*Ő az, aki utánam jön, aki előttem lett!*« (Jn 1,29.27). És most a kérdés: »*Te vagy-é az, aki eljövendő?*« (Mt 11,3) Milyen rendkívül keserű és kiábrándító ez az emberi természet számára! Ha János, a hűséges útkészítő nem értette meg Krisztus küldetését, akkor mit lehet várni a csak magára gondoló sokaságtól?

A Megváltó nem válaszolt azonnal a tanítványok kérdésére. Amint ott álltak, s csodálkoztak hallgatásán, gyógyulást kereső szenvedők és betegek jöttek hozzá. A vakok utat

tapogattak feléje a sokaságon át, minden rendű-rangú beteg – ki a saját lábán, ki barátainak karjain – buzgón igyekezett Jézus elé kerülni. A hatalmas Gyógyító szava behatolt a süket fülbe. Szava, kezének érintése megnyitotta a vak szemét, hogy láthassa a napvilágot, a természet tájait, a barátok arcát, a Szabadító ábrázatát. Jézus megdorgálta a betegséget, és elűzte a lázat. Hangja a haldoklók fülébe hatolt, s azok egészségesen, erősen keltek fel. Béna megszállottak hallgattak szavára, örülségük megszűnt, s imádták Őt. Gyógyítás közben tanította is az embereket. A szegény parasztok, munkások, akiket az írástudók elkerültek mint tisztátalanokat, köréje tömörültek, Ő pedig az örök élet ígét szőlte nekik. Így telt a nap, János tanítványai mindezt látták és hallották.

Végül Jézus magához hívta őket, s megparancsolta, hogy menjenek el, és mondják el Jánosnak, aminek tanúi voltak. Hozzátette: *»Boldog, valaki énbennem meg nem ütközik.«* (Lk 7,23) Istenségének bizonyítéka abban rejlett, hogy törődött a szenvedő emberiség szükségleteivel. Dicsősége abban mutatkozott meg, hogy leereszkedett a mi alacsony szintünkre. (...) A menny értékelése szerint miből áll a nagyság? Nem abból, amit a világ annak tart: nem gazdagság, rang, nemesi származás vagy szellemi adottságok önmagukban. Ha a szellemi nagyság – minden magasabb szintű megfontolástól eltekintve – méltó a tiszteletre, akkor Sátánnak jár a megbecsülés, akinek intellektuális nagyságát egyetlen ember sem érheti el. Azonban minél nagyobb az adottság, annál nagyobb lesz az átok, ha az önfelmegasztalás megrontja a képességeket. Isten az erkölcsi értéket becsüli. A szeretet és a tisztaság azok a vonások, amelyeket leginkább értékeli. János nagy volt az Úr szemében, amikor a Szanhedrin kül-

döttei előtt, a nép előtt, saját tanítványai előtt lemondott a maga dicsőségének kereséséről, s csak Jézusra, a Megígérte mutatott. Krisztus szolgálata felett érzett önzetlen öröme a legmagasabb rendű nemességet képviseli, amely valaha is megnyilvánult emberben. (...)

János örömet talált küldetésében, (...) de magányos sors jutott neki osztályrészü. Nem adatott meg neki, hogy meglássa munkája gyümölcsét. Nem részesült abban a kiváltságban, hogy Krisztussal legyen. (...) Nem szemlélhette azt a világozást, amely Krisztus minden szavából áradt. (...) A legkisebb tanítvány, aki látta Krisztus hatalmas műveit, és hallotta szavait, ilyen értelemben nagyobb megtiszteltetésben részesült, mint Keresztelő János. Ezért mondta Jézus, hogy nagyobb, mint Keresztelő János.

Jézus (...) tudta, hogy János kiállja a próbát. (...) Boldogan megszabadította volna hűségese szolgálóját, de mindazok érdekében, akik majd évek múltán a börtönből a halálba mennek, Jánosnak ki kellett innia a vértanúság poharát. (...) Micsoda támaszt jelent majd lelküknek az a gondolat, hogy Keresztelő János, akinek a hűségét Jézus maga igazolta, osztozott sorsukban. (...) Noha János nem részesült csodálatos szabadításban, Isten mégsem hagyta el. Mindig mellette voltak a mennyei angyalok, akik feltárták előtte a Krisztusra vonatkozó próféciákat, és a Szentírás becses ígéreteit.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, János bebörtönzése és halála c. fejezet)

Az e heti adomány a nyári Biblia-táborokat támogatja.

– Hozzájárulás a táborok bérleti díjaihoz és költségeihez.

6. tanulmány – május 7.

Küzdelem a farizeusi gondolkodással és tanításokkal – példázatok Isten országáról

(Máté evangéliuma 12–13. fejezet)

Máté evangéliuma 12. és 13. fejezetében a farizeusi gondolkodás bemutatását az Isten országának alapelveiről szóló tanítás követi. Egymás mellé helyezésük minden bizonnyal tudatos, és már ennyiben is tanítást közvetít. Az így elénk táruló gyökeres különbség hatalmas késztetőerőt közvetít a torz vallásosság visszataszító voltának felismeréséhez és elhagyásához, illetve a Biblia eredeti, üdítő üzeneteinek felfedezéséhez, újrafelfedezéséhez.

Olvassuk el figyelmesen – ha kell, többször is – a két fejezetet. Tanulmányunkban nincs mód a teljes igeszakasz részletes átvételére. Ehelyett néhány tömör, központi, de eddig kevésbé előtérbe állított kijelentés kiemelésére törekszünk, amelyek elvi vázként szolgálhatnak Jézus tanításainak áttekintéséhez.

1 *A templom nagyobb, vagy Isten? Mi mutatja a farizeusi gondolkodás alapvető kisiklását?*

Mt 12,6 | Mondom pedig nektek, hogy a templomnál nagyobb van itt.

.....
.....
.....

A szombati kalásztépés, illetve annak megfeddése alkalmat adott arra, hogy Jézus rámutasson a farizeusok tévelygésének gyökerére. A farizeusi gondolkodásban a templom *nagyobbá* – azaz fontosabbá – lett, mint Isten.

Az ószövetségi templom Istent szolgálta, az Ő lényét, illetve megváltási művét nyilatkoztatta ki. Ennek volt az eszköze, ebből a célból épült. A farizeusok vallási buzgóságának igazi tárgya azonban nem Isten – avagy a jelképek által bemutatott Megváltó – volt, hanem a templom és az ahhoz kötődő kultusz.

Az eszközből cél, a célból eszköz lett. Az eszköz és a cél felcserélésére figyelmeztetett tehát Jézus mint a farizeusi gondolkodás alapelvi kisiklására, amikor önmagát nagyobbak mondta a templomnál. Isten ekkor immár csak ürügy volt a templomhoz, azaz az Istenre való hivatkozást a vallási vezetők eszközzé alacsonyították a céllá emelt kultusz fenntartásához. Ebben a sorrendcserében fontos szerepet játszhatott, hogy míg Isten *elrejtőzködik* (lásd pl. Ésa 45,15), így a vele való kapcsolat nagy lelki-szellemi erőfeszítést igényel, addig a kultusz látható, kézzelfogható és – formálisan – különösebb erőfeszítés nélkül is, mintegy mechanikusan működtethető. Ugyanakkor az sem mellékes szempont, hogy a kultusz fenntartása találkozott a vallási vezetők személyes érdekeivel, hiszen hatalmat és jólétet biztosított számukra.

A Jézus által megvilágított farizeusi tévelygés máig virul. A templom Isten fölé helyezésének eszméje az újszövetség idején az egyház (a lelki templom) Isten fölé helyezésében nyilvánul

meg. Burkolt és burkolatlan módjai egyaránt vannak ennek. Közös bennük azonban, hogy az egyházszervezetnek nagyobb, illetve más jelentőséget tulajdonítanak, mint amit a Szentírás tulajdonít neki. Így az egyházszervezet már nem eszközként – a megváltás művének egyik eszközeként –, hanem célként tűnik fel.

Tipikus példa erre az üdvözítő egyház téveszméje. E szerint az egyház nem egyszerűen támogatja az egyes embert az üdvösségért folytatott küzdelemben, hanem – miként megnevezése is kifejezi – Isten jogát elbitorolva üdvözíti őt. A cél tehát ilyen módon nem az Isten által kijelölt – és világosan megérthető – *szabályszerű küzdelem* megharcolása (2Tim 2,5), hanem tagjává lenni az „igaz egyháznak”, vagy miként más vallási környezetben mondják: „Krisztus misztikus testének.” Finomított, de lényegében ugyanezt a tévtanítást takaró elképzelés, amikor nem állítják ugyan, hogy az egyház üdvözít, de az ahhoz tartozást az üdvösség elengedhetetlen feltételeként sugalmazzák (vagyis ilyen módon az adott egyházhhoz tartozás az üdvösség szükséges, de nem elégséges feltétele lenne).

Ugyancsak általános és az előbbiekkal szorosan összefüggő sajátossága az Isten fölé helyezett, avagy eszközből céllá emelt egyházszervezet téveszméjének, hogy az egyházat nem az evangéliumi igazság képviselte hitelesíti, hanem valamiféle megkérdőjelezhetetlen, értelem felett álló, tekintélyelvű aktus (pl. „Ábrahám a mi atyánk”; „te Péter vagy, és ezen a kösziklán...”; „Ellen White megmondta...” stb.). Egyenesen következik ebből az is, hogy az egyház bármit megtehet, akár lábbal tiporhatja a bibliai igazságot (tanításában és gyakorlatában egyaránt), akkor is „igaz egyház” (vagy „üdvözítő egyház”) marad, azaz semmiképpen nem veszítheti el hitelességét és misztikus kiválasztottságát.

A farizeusi sorrendcsere újszövetségi változata is azzal teljesedik ki tehát, hogy Isten – az Őrá való hivatkozás – eszköz-zé alacsonyul az egyház, illetve az abban zajló vallásgyakorlás fenntartásához. Más szóval, az intelligens, de munkás lelki-ség helyébe a szüntelen szellemi vigyázásra rest emberi természetnek megfelelő vallási mechanizmus lép. Egyszersmind itt is árulkodó körülmény, hogy *az Istennél nagyobbá lett templom* ma éppúgy hatalmat és jólétet biztosít a vallási vezetőknek, mint Jézus idejében.

Ha valaki úgy érzi, hogy már-már eltéved az egyházszer-vezet körüli fejtegetések erdejében, jól teszi, ha toronyiránt előre-tekint Jézusra, és megemlékezik egyszerű, világos útbaigazításá-ról: *„A templomnál nagyobb van itt.”*

Miként érhető tetten a farizeusi sorrendcsere a ceremoniális és az erkölcsi törvények, valamint a megmentésre szoruló ember vonatkozásában is?

2

Mt 12,7 | Ha pedig tudnátok, mi ez: „Irgalmasságot akarok, és nem áldozatot”, nem kárhoztattátok volna az ártatlanokat.

.....

.....

.....

Az ószövetségi áldozatok – mint a templomhoz kötődő szer-tartások központi eleme – szintén Isten lényét voltak hiva-tottak megismertetni. Azt az irgalmat ábrázolták ki, amely a Messiás váltságáldozatában jelenik majd meg teljes valójában.

Az áldozat és a számos ceremoniális rendelkezés tehát eszköz volt az ember megváltásában – Isten irgalma megértetésében, egyben az ember hasonló irgalomra hívásában. Azonban az elhibázott farizeusi gondolkodásban az áldozat céllá lépett elő, az ember pedig az áldozat pusztá végrehajtójává, az áldozati rendszer gépies működtetőjévé, vagyis eszközévé szorult hátra. A lényeg, az irgalom üzenete eltűnt az ilyen módon feje tetejére állított rendszerből.

Bolond, aki az ujjat nézi, miközben az ujj a Holdra mutat – juthat eszünkbe az ismert mondás a végzetes eltévelyedés kapcsán. Az egykori farizeusok esete még csak azzal sem magyarázható, hogy valamiféle újszövetségi bennfentességet kívánt volna tőlük a helyes sorrendiség felismerése, hiszen Jézus az Ószövetségből idézve emlékeztette őket az áldozat eredeti, Istentől elgondolt céljára: jelképes, előremutató szerepére. Érdeemes ennek kapcsán fellapozni Hóseás könyvében a Jézus által idézett ígét, és teljes egészében elolvasni: „Mert szeretetet kívánok én és nem áldozatot, az Istennek ismeretét inkább, mintsem égőáldozatokat.” (Hós 6,6) A tömör kijelentésből világosan érthető volt már évszázadokkal az újszövetség előtt is, hogy az ószövetségi áldozatok Isten megismeréséért, egyszersmind az ember felemeléséért vannak, és értelmetlenné válnak, ha emez alaprendeltetésük elsikkad.*

* Az evangélium görög szövegéből nem derül ki, hogy pontosan milyen fajta ószövetségi áldozat szerepel a Jézus által idézett Hós 6,6 igeszakaszban, míg Jézus eredetileg arámul elhangzó szavaiból ez feltehetőleg egyértelmű volt. Az áldozat fajtájának meghatározása a Hós 6,6 igevers héber szövegéből mélyebben feltárhatja a Jézus visszahivatkozásában rejlő tanítást. Két áldozatfajta szerepel itt. Először a „zebah” (béke- vagy hálaáldozat), másodsor az „óláh” (egészen égő áldozat). Mindkét áldozatfajta az ún. emlékeztető és viszontáldozatok csoportjába tartozik, amelyekkel az ember kifejezte Isten

Jézus más esetben is hivatkozott ugyanezre a hóseási ígére, mégpedig olyan kijelentést fűzve ahhoz, ami végképp félreértethetlenné teszi, hogy mi a cél, és mi az eszköz, illetve mi minnek van alárendelve: *„Látva ezt a farizeusok, mondták az ő tanítványainak: Miért eszik ez a ti Mesteretek a vámszedőkkel és bűnösökkel együtt? Jézus pedig ezt hallván, mondta nekik: Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek. Elmenvén pedig tanuljátok meg, mi az: Irgalmasságot akarok, és nem áldozatot. Mert nem az igazakat hívogatni jöttem, hanem a bűnösöket a megtérésre.”* (Mt 9,11–13) Az ószövetségi áldozatok nem arra szolgáltak, hogy vallásos programot biztosítsanak vallásos kiválóságoknak (vagyis magukat annak vélőknek), hanem hogy megtérésre hívják a bűnösöket. Mennyivel inkább elmondható ez Jézus szolgálatára és áldozatára, amelyeket e szertartások előre jeleztek. Minden az elveszett emberért van tehát, Isten mindent a megmentésünk szolgálatába állított.

Olyannyira igaz ez, hogy Jézus az áldozati rendelkezéseken túlmenően az erkölcsi parancsolatokról is ugyanezt állította.

iránti háláját és önmaga odaszentelését neki, mintegy emlékeztetve magát kegyelmére, megígért megváltói áldozatára. (A másik nagy áldozatcsoportot az ún. bűnrendező áldozatok alkották, amelyeket konkrét bűnök elkövetése nyomán mutattak be, és a bűnbánat kifejezésének, valamint a bűnbocsánat elnyerésének voltak a jelképes aktusai). A Hós 6,6 ígervers, illetve Jézus erre való visszahivatkozásának mélyebb jelentését mindezek tükrében talán az adós szolga példázata világítja meg legjobban. A bűnadósság elengedésének jelentőségével történt szembesülés, illetve az Isten irgalmának megértése akkor hiteles az ember részéről, ha ez őt is irgalomra indítja mások iránt. Ellenben a Káinéhoz hasonló torz gondolkodásra és az egész áldozati rendszer céltévesztésére vall, ha valaki azt hiszi, hogy az említett áldozatok gépies bemutatásával viszonyozhatja Isten irgalmát, mintegy kiegyenlítve felé a számlát, közben pedig – miként az adós szolga is – irgalmatlan marad a másik emberrel.

A farizeusok a szombati kalásztépést, majd *az elszáradt kezű ember* meggyógyítását a Tízparancsolat, azon belül a 4. parancsolat munkatilalma áthágásának tartották. Azonban az általuk hivatkozott rendelkezés bibliai megfogalmazásából nem következik a kifogásolt cselekedetek tilalma. A parancsolat teret ad önmagáértelmezésnek az egyes élethelyzetekben, ezáltal mintegy köteletségévé is teszi az embernek a helyes (biblikus) értelmezés megtalálását. Jézus egyebek mellett azzal a kiáltó ellentmondással szembesítette vádolóit, hogy míg egy bajbajutott állaton magától értetődően segítenek szombaton is, addig az ember esetében elutasítják ugyanezt: *„Mennyivel drágább pedig az ember a juhnál! Szabad tehát szombatnapon jót cselekedni.”* (Mt 12,12)

Jézus törvény- és szombatértelmezése tehát alapjaiban tér el a farizeusokétól. Egyértelművé teszi, hogy az erkölcsi törvény is az embert – az ember igazi érdekeit – helyezi a középpontba. Márk evangéliumának párhuzamos leírása szerint Jézus még ennél is sarkosabb megfogalmazással állította helyre a farizeusok által felcserélt sorrendet: *„A szombat lett az emberért, nem az ember a szombatért.”* (Mk 2,27)

Jézus kijelentései a szertartási és az erkölcsi törvényről megerősítik, egyszersmind jobban feltárják a templomról – illetve az egyházzal – mondott szavait. Tanítása máig – sőt ma különösképpen – időszerű, amikor a vallásos közfelfogásban általánossá vált a farizeusi sorrendcsere: Az ember pusztán tömegbázisa a különböző vallási formáknak, szerepe pedig jószerével oda silányul, hogy megannyi statisztaként igazolásul szolgáljon azok fenntartásához. Akárcsak egykor, ma is elsődleges krisztusi küldetés tehát, hogy még az árnyékát se tűrjük meg az öncélúvá vált, lényegét veszített vallásosságnak. Ugyanakkor mutassuk meg mind személyesen, mind közösségünkben a világnak: *„A szombat lett az emberért, nem az ember a szombatért.”*

Megreformálható-e a farizeizmus, vagy mindenestől elvetendő?

3

Lk 12,1 | Mindenekelőtt oltalmazzatok meg magatokat a farizeusok kovászatól, mely a képmutatás.

Mt 12,30 | Aki velem nincs, ellenem van, és aki velem nem gyűjt, tékozol.

.....

.....

.....

Az *elszáradt kezű ember* meggyógyítása a farizeusok provokatív, vádolásra ürügyet kereső kérdése nyomán történt (lásd Mt 12,10). A vallási vezetők elvakultsága azzal tetőzött, hogy a gyógyítást és Jézus ehhez fűzött, az Isten irgalmára, illetve a szombat igazi rendeltetésére emlékeztető szavait követően „*tanácsot tartottak ellene, hogyan vehétnék el őt*” (Mt 12,14). Nem sokkal ez után Jézus *egy vak és néma ördögöset* is meggyógyított, amire a farizeusok ugyancsak megsötétedett gyűlölettel reagáltak: „*Ez nem űzi ki az ördögöket, hanemha Belzebubbal, az ördögök fejedelmével.*” (Mt 12,24)

Jézus az erre mondott feddő tanítását zárta le az idézett kemény kijelentéssel: „*Aki velem nincs, ellenem van, és aki velem nem gyűjt, tékozol.*”

Látszólag ellentmond ennek a Mk 9,40 (és a Lk 9,50) igevers: „*Mert aki nincs ellenünk, mellettünk van.*” Jézus Mt 12,30-ban foglalt kemény kijelentését mélyebben megérthetjük a Mk 9,40 igevers tükrében, illetve ha összehasonlítjuk a két, látszólag ellentmondó kijelentés elhangzásának körülményeit.

A Mk 9,40 kijelentése egy ismeretlen ember kapcsán hangzott el, aki Jézus nevében gyógyított (űzött ördögöt), de formálisan nem csatlakozott a tanítványi körhöz. A hozzá hasonló, töredékes világossággal rendelkezők esetében, Jézus megengedőbb szavai szerint már az is elég, ha nem ellenségeskednek vele, nem zárkóznak el tőle, mert ez alapja lehet annak, hogy egyszer majd mellé álljanak.

A farizeusok azonban mind a rendelkezésükre álló világosságot, mind társadalmi lehetőségeiket tekintve kiváltságos helyzetben voltak. Ezért tőlük kizárólag az lett volna elfogadható viszonyulás, ha teljes mellszélességgel Jézus mellé állnak. Aki ilyen körülmények mellett ennél kevesebbre jut, az Mt 12,30 szerint nem fokozati vagy mennyiségi hátrányba kerül, hanem Jézus ellensége lett. A farizeusok esete érzékletesen kiábrázolja, így messzemenően igazolja ezt, hiszen velük sem az történt, hogy lecsúsztak a Jézus felől tudatlanok szintjére – mint ahol lényegében az ismeretlen ördögűző is volt –, hanem Jézus gyilkos ellenségeivé váltak.

A Mt 12,30-ban foglalt kemény szavak arra figyelmeztetnek, hogy a farizeizmus olyan alapelvi kisiklás, amelyet nem lehet megreformálni, vagyis csiszolgatva megjavítani, hanem mindelestől el kell vetni: gyökeres megtéréssel, a gondolkodás száznyolcvan fokos fordulataival (metanoia) lehet kiemelkedni a mélységeiből. Hibás alapra csak ingatag épület, hamis alapelvekre csak hamis vallásosság építhető. Az eszköz és a cél felcserélése miatt a farizeusi vallás minden kegyes mozzanatával és részizgazságával együtt is céltévesztett, így értelmetlen, sőt káros az Isten országa szempontjából. „*Mondom nektek – erősítette meg Jézus a Mt 12,30-ban tett kijelentését más szavakkal is –, hogy ha a ti igazságotok nem több az írástudók és farizeusok igazságánál, semmiképpen sem mehettek be a mennyeknek országába.*” (Mt 5,20)

A fentiek fényében az sem szorul hosszas magyarázatra, hogy a farizeusok feje tetejére állított, így velejéig hamis vallási rendszerének miért vált szinte névjegyévé a képmutatás, és miért tanította Jézus különös nyomatékkal: „*Mindenekelőtt oltalmazzatok meg magatokat a farizeusok kovászatól, mely a képmutatás.*” (Lk 12,1)

A farizeizmust egyebek mellett az tette és teszi a mai napig is felettebb megejtővé, hogy a képviselői látszólag megkérdőjelezhetetlen vallási kiválóságok, miközben valójában távolabb vannak Istentől, mint a pogányok vagy az ateisták.

Nem ment meg ma bennünket a farizeizmustól, ha értjük ugyan az egykori farizeusok konkrét hibáját – azaz tévelygésük végső megjelenési formáját –, ám nem ismerjük fel annak okát, gyökerét, illetve e gyökér vagy ok különböző, újabb formákban való megjelenéseit. Más szóval, csupán a felszín volt az, hogy az egykori farizeusok nyíltan ellenségeskedtek Jézussal. Ezért ma, ha valaki igenli Jézust és szörnyülködik a régiiek eretnekségén, még távolról sem került ki a farizeizmus vonzásából.

Ha a Jézus korabeli farizeusok hibáját úgy nevezzük meg, hogy nem ismerték fel, illetve elutasították a jelenvaló igazságot, akkor bukásuk máris általánosabb megvilágításba kerül, egyszersmind ránk nézve is értelmezhetővé és fenyegetővé válik. Hasonlóképpen, ha a Jézus feddéséből kitetsző gyökérproblémával, eszköz és cél felcserélésével azonosítjuk a farizeizmust, rádöbbenhetünk, hogy ez a farizeizmus ezernyi új alakot ölthet.

Mindez egyszersmind kiáltó figyelmeztetéssé kell hogy váljon számunkra a tekintetben, hogy a farizeizmus – avagy a torz vallásosság, *a kegyesség látszatának fenntartása mellett a kegyesség erejének megtagadása* (2Tim 3,5) – a legnagyobb veszély, ami a hívő emberre leselkedik.

4

Miből ismertetünk igaznak vagy hamisnak? A beszéd vagy a cselekvés árulja el hamarabb a farizeizmust? Mely, a közösségünkben elterjedt, megkérdőjelezhetetlennek gondolt vélekedés felülvizsgálatára kell hogy késztesen ez bennünket?

Mt 12,37 | A te beszédeidből ismertetsz igaznak, és a te beszédeidből ismertetsz hamisnak.

.....

.....

.....

Általános felfogás mind hívők, mind nem hívők között, hogy a farizeizmus elsődleges ismertetőjegye, ha valaki másképp cselekszik, mint ahogy beszél. Kétségtelen, ez a jelenség is árulkodhat farizeizmusról. Mt 23,3 szerint Jézus is jellemezte így a farizeusokat: „Ők mondják, de nem cselekszik.” Azonban Mt 12,37-ben Jézus olyan kijelentést tett, amely elébe vág a cselekedeteknek, és a beszédet nevezi meg a farizeizmus elsődleges leleplezőjeként. E szerint a torz vallásosság legfőbb figyelmeztetőjele nem az, ha valaki helyesen beszél, de helytelenül cselekszik, hanem az, ha helytelenül beszél. (Figyelem! Mindebből nem következik, hogy mindenki, aki – olykor-olykor – nem cselekszik következetesen, vagy nem beszél helyesen, az farizeus.)

A Mt 12,34–35 igeversék rámutatnak arra, mi ad ekkora jelentőséget a beszédnek: „...a szív teljességéből szól a száj. A jó ember az ő szívének jó kincseiből hozza elő a jókat, és a gonosz ember az ő szívének gonosz kincseiből hozza elő a gonoszokat.” Beszédünkben a gondolataink és eszményeink öltenek alakot (válnak mások számára is hozzáférhetővé), amelyek egyszersmind irányt

szabnak a cselekedeteinknek. Jézus tehát azzal, hogy a beszédet tette a megítélés szempontjává, nem értékelt le a cselekedeteket, illetve a cselekedetek és a beszéd közötti összhang jelentőségét. Éppen ellenkezőleg, rámutatott arra: a megfelelő cselekvésnek előfeltétele, hogy beszédben – azaz gondolati, fogalmi síkon – helyes eszményeket állítsunk magunk (és mások) elé, ezáltal helyes elvi, eszmei irányt szabjunk cselekedeteinknek (és másokéinak is).

Mindezek fényében felül kell vizsgálnunk azt a közösségünkben gyakran hallható vélekedést, mely szerint *nálunk nagy a tudás, csak az a baj, hogy nem cselekszünk annak megfelelően.*

Ami a *nálunk levő nagy tudást* illeti, pontosabban így kellene fogalmazni: nálunk, irodalmunk egyes rétegeiben és némelyek fejében nagy a tudás – azaz nálunk nagy a hozzáférhető tudás. Ha viszont azt nézzük, hogy közösségünkben hányan és milyen minőségben igyekeznek hozzáférni ehhez a tudáshoz, már semmiképpen sem igaz, hogy *nálunk nagy a tudás.* A közösségünkben tapasztalható beszédekből – egyebek mellett az utóbbi évek különböző fórumokon elhangzó vagy leírt megnyilatkozásaiából, ide értve több kiadványunkat is – válik nyilvánvalóvá ez. A pontatlan, felszínes, semmitmondó, mindent ugyanarra a két-három kegyes közhelyre kifuttató vagy kifejezetten hamis beszédek arról tanúskodnak, hogy közösségünkben nincs megbecsülve a rendelkezésre álló *nagy tudás.* Márpedig pontatlan, felszínes, semmitmondó, közhelyszerű vagy kifejezetten hamis eszményekből csak hasonló minőségű cselekedetek fakadhatnak, és közönyös tétlenség.

Vegyük hát komolyan, hogy Jézus figyelmeztetése nekünk is szól, és tud újat mondani: „*A te beszédeidből ismertetsz igaznak, és a te beszédeidből ismertetsz hamisnak.*” Gondoljuk meg, hogy valóban csak az ismeretekhez képest következetlen cselekvésnél

csúszhat-e el a személyes Krisztus-követésünk és a közösségi missziónk, vagy már a forrásvidéken, a beszédeinkből kirajzolódó eszméink és eszményeink elégtelenségénél. „*De mondom nektek – nyomatékosította Jézus az előbbi figyelmeztetését –: Minden haszontalan** beszédért, amit beszélnek az emberek, számot adnak majd az ítélet napján.*” (Mt 12,36)

5

Mi, illetve ki az igazi kincs? Hogyan mutatja be Jézus – a farizeusi tévtanokkal a háttérben – a valódi célt, avagy a helyes sorrendet példázataiban?

Mt 13,44–46 | Ismét hasonlatos a mennyeknek országa a szántóföldben elrejtett kincshez, amelyet megtalálván az ember, elrejtette, és afelett való örömeiben elmegy és eladván mindenét, amije van, megveszi azt a szántóföldet. (...) Ismét hasonlatos a mennyeknek országa a kereskedőhöz, aki igazgyöngyöket keres. Aki találván egy drágagyöngyre, elment, és mindenét eladván, amije volt, megvette azt.

.....

Jézus Máté evangéliuma 13. fejezetében olvasható példázataival a farizeusok 12. fejezetben olvasható tévtanaira is reagált. Ezúttal azonban nem negatív oldalról, azaz a *rosszat* cáfolva, hanem pozitív oldalról, vagyis bemutatva a *jót*. Két példázata

** Pontosított fordítás szerint.

különösen szorosan kapcsolódik tanulmányunk eddigi szempontjaihoz. A szántóföldbe rejtett kincs és az igazgyöngy-kereskedő jelképével elmondott tömör tanítások kifejezetten a torz vallásosság céltévesztettségét – avagy a cél és eszköz felcseréltségét – korrigálják azáltal, hogy emlékeztetnek arra, mi, illetve ki az igazi kincs.

Isten országa az igazi kincs, nem a templom – nyer újszerű hangsúlyt a szántóföldbe rejtett kincs példázata az Istennél nagyobbá lett templom tévképzetével a háttérben. Egyedül az élő Isten közelsége és uralma, avagy megváltási műve és az örök élet jelent olyan célt és értéket, amely érdemes arra, hogy az ember mindenét odaadja érte. Ezek helyét semmilyen formában nem veheti át az egyházszervezet vagy a kultusz.

A példázat ugyanakkor arra is figyelmeztet, hogy az Isten országa *elrejtett* kincs. Más egyebek mellett éppen az azt szolgálni hivatott, de eltorzult vallás, illetve egyházszervezet rejti el az emberek elől – hívők és nem hívők elől egyaránt. *Az Isten országát és az ő igazságát* tehát *keresni* kell – köszönnék vissza közvetve e példázatban is Jézus hegyi beszédének szavai (lásd Mt 6,33). Az Isten országának megtalálása erőfeszítést, akár nagy szellemi erőfeszítést kíván az embertől, amit tragikus módon az egyházszervezet gyakran nemhogy nem könnyít meg, de kifejezetten nehezé tesz.

Az igazgyöngy-kereskedő példázata elsődlegesen arra utal, hogy „...az értékes drágagyöngy: Krisztus. (...) Az üdvösséget [Krisztust] ki nem érdemelhetjük, de kereshetjük, mégpedig mindent magában foglaló érdeklődéssel és kitartással, és úgy, hogy e világon mindent feláldoznánk érte.” Másrészt az igazgyöngyöket kereső kereskedő példázatának kettős értelme, jelentősége van. A példázat másodlagos értelme szerint az ember a kincs. Isten az, aki a kincset keresi, s mindenét odaadja érte.

„Mert úgy szerette Isten e világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy ha valaki hisz benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16)

„Isten nem az értéktelen bűnöst látta az emberben, hanem azt, amivé megmentő szeretete a Krisztusban elrejtett embert formálhatja. A világ minden kincsét odaadta, hogy az igazgyöngyöt megvásárolja.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Az igazgyöngy c. fej.)

A két példázatból tehát bátorítóan ábrázolódik ki ugyanaz az értékrend, mint amit Jézus a farizeusokkal folytatott vitában képviselt. Emberi perspektívából Isten, isteni perspektívából az ember a cél. Az egyházszervezet pedig mindkét esetben csak eszköz: Isten ember általi megtalálásában éppúgy, mint az ember Isten általi megtalálásában.

6

Mivel összegezte Jézus a példázatait? Elsődleges fontosságú-e számunkra ez az üzenet?

Mt 13,52 | Annakokáért minden írástudó, aki a mennyeknek országa felől megtanítatott, hasonlatos az olyan gazdához, aki őt és újat hoz elő az éléstárából.

.....

.....

.....

.....

Hatalmas jelentőséget ad a Mt 13,52 kijelentésnek, hogy Jézus ezzel összegezte az Isten országáról szóló példázatait, valamint, azoktól elválaszthatatlanul, a farizeusok hamis vallásosságát leleplező feddéseit is. Az idézett kijelentésében ismét hivatkozik az írástudókra (akik a hozzá való viszonyulásukat tekintve lényegében egy csoportot alkottak a farizeusokkal). Azonban itt már nem úgy állítja elének őket, mint amilyenek valójában voltak, hanem úgy, mint amilyenek lenniük kellene, illetve lehetnének. Vagyis egy eszményi írástudót mutat be, aki tényleg *tudja az Írást, „a mennyeknek országa felől megtanítottatott”*.

A mennyeknek országa felől való megtanítottatás említése rendkívül fontos és megerősítő jelzés arra nézve, hogy a farizeizmus nem egyszerűen a helyes elvekkkel ellentétes cselekvést takar, hanem elvi-eszmei szintű torzulást (lásd a 4. kérdésnél írtakat). A tudásukra büszke farizeusok valójában nem értették az Írásokat. Jézus világosan utalt erre azokkal a feddéseivel is, amelyekben ilyen szavakkal hivatkozott ószövetségi igeszakaszokra: *„Nem olvastátok-e...?”*; *„Ha pedig tudnátok, mi ez...”* (Mt 12,3.5.7); *„Elmenvén pedig tanuljátok meg, mi az...”* (Mt 9,13) Az Írás felőli lényegi tudatlanságot kategorikusan is kimondta a szaduceusoknak (akik ugyan bizonyos kérdésekben más állásponton voltak, mint a farizeusok, ám hasonlóan kiváltságos vallási, vezetői csoportot alkottak, és Jézushoz is hozzájuk hasonlóan viszonyultak): *„Tévelyegték, mivelhogy nem ismeritek sem az írásokat, sem az Istennek hatalmát.”* (Mt 22,29)

Az Írás nem ismerése mélységében és összefüggéseiben – ez volt tehát a farizeusok és a Jézussal szemben melléjük sorakozó vallási tekintélyek tévelygésének gyökere, és ami ezzel járt: hogy Istent sem ismerték. A Jézus által megvilágított tény azért volt meglepő, mert szögesen szemben állt a farizeusokról mint kiváló Biblia-tudósokról alkotott képpel.

A farizeusok lényegi tudatlansága az Írás felől természetszerűleg vonta maga után azt, hogy a konkrét élethelyzetek megítélésekor sem értelmezték helyesen az Igét (lásd pl. a szombati gyógyítást). Így döntéseik balgák és szívtelenek voltak, amelyek másokat is visszarettentettek az Istenhez való közeledéstől.

Jézus a Mt 13,52 igeversben világos iránynt mutatott mindezek elkerülésére: rendszeresen *ót és újat hozni elő lelki-szellemi életárunkból*, a Bibliából. Miként a farizeusi tévelygés gyökere, úgy annak ellenszere is elvi, eszmei jellegű tehát. A farizeizmus – legelőször is a saját farizeizmusunk – elleni küzdelem legfőbb eszköze az igesmeret, vagyis az Igét mélységeiben és összefüggéseiben látó ismeret, ennek folytán pedig az igaz Isten-ismeret. Egyaránt magába foglalja ez az *ót*, a már feltárt igazságok ismeretét, és az *újat*, az előbbieket kiteljesítését, az újabb felismerésekkel.

Az *ó* és az *új* említése mellett azonban legalább ilyen hangsúlyos kifejezés Jézus felhívásában az *előhozás*. Nem kevesebbet jelent ez, mint önálló erőfeszítést az Ige mélyreható és összefüggéseiben való megértéséért, azaz – ettől elválaszthatatlanul – az önálló gondolkodás és ítéletalkotás gyakorlását. Még a régi igazságokat is személyesen kell felfedeznünk a Szentírásban, hiszen ezek csak így válhatnak eleven igazságokká számunkra. A mások által írt vagy mondott igemagyarázatok segíthetik ezt, de nem helyettesíthetik. Mennyivel inkább odaszánt erőfeszítést kíván az új igazságok előhozása, még akkor is, ha nem feltétlenül soha nem hallott újdonságokról van itt szó, hanem a régi igazságok új megvilágításba helyezéséről, más szempontú megerősítéséről is.

Mindemellett az *előhozás* mint értelmi erőfeszítés nemcsak az *ó* elsajátítását és az *új* feltárását jelenti, hanem annak készséggé fejlesztését is, hogy ezek fényében helyesen értelmezzük

és ítéljük meg a konkrét élethelyzeteket (emlékezzünk csak az egykori farizeusok beteg ítéleteire). Ez a készség igen közel áll ahhoz a magaslathoz, amit a Biblia így nevez: *érett férfúság, a Krisztus teljességével ékeskedő kor mértéke* (Eféz 4,13). Egymástól elválaszthatatlanul kívánja meg tőlünk a gyakran rendkívül bonyolult élethelyzetek átlátását és a bibliai elvek ezekhez szabott árnyaltsággal való alkalmazását. Vagyis – Jézus szavaival szólva – azt, hogy valóban *minden igével éljünk* (Mt 4,4), ügyelve arra, hogy „*az írás fel nem bontható*” (Jn 10,35).

Mt 13,52 tehát ismételten arra figyelmeztet bennünket, hogy vizsgáljuk felül a közkeletű vélekedésünket, miszerint *nálunk nagy a tudás, csak az a baj, hogy nem cselekszünk annak megfelelően*. Az igazi igeismeret, avagy az Igével való érdemi szembesülés olyan megelevenítő és megtisztító erő, amely nem engedné, hogy „csakúgy”, gátlás nélkül, szokásszerűen azzal ellentétesen cselekedjünk (vö. pl. Ésa 55,11; Jn 6,63; Zsid 4,12). Ne essünk hát az egykori farizeusok hibájába, akik – legalábbis az idézett vélekedésünk első felét, a nagy tudást tekintve – hasonló tévedést melengettek magukban, holott, mint láttuk, valójában végzetesen torz ismeretekkel rendelkeztek.

Ne tévesszen meg bennünket az, ha ismerünk két-három olyan alapigazságot, amelyek más felekezetekben ismeretlenek. Ezek unos-untalan ismételtetése nemhogy az *új*, de még az *ó* előhozásának sem tekinthető. A gondolati elevenség nélkül, mintegy vallási jelszavakként mondogatott (és írogatott) igazságok ellaposodnak, közhellyé silányulnak, elvesztik kezdeti csillogásukat és megszólító erejüket. Mondogatóik (és az őket hallgatók) végül kifejezetten immunissá, érzéketlenné válnak az eredeti tartalmukkal szemben, miközben – s az önmegettévesztés tragédiája ezzel válik teljessé – masszívan tartja magát az illúzió, hogy ismerik és értik ezeket az igazságokat.

Az elcséplés az igazság igazi gyilkosa – a hazugságnál is károsabb. Ne pusztítsuk hát el igei kincseinket béreslelkű, renyheszellemű mondogatással, hanem jó gazda módjára ápoljuk és gyarapítsuk azokat, „*mint oly munkás, aki szégyent nem vall, aki helyesen hasogatja [méri, fejtegeti] az igazságnak beszédét*” (2Tim 2,15).

— • —

*Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.
– Hozzájárulás a Bibliaiskolák Közössége Könyvkiadónál
megjelentetett kiadványok és a kiadó
működési költségeihez.*

7. tanulmány – május 14.

Keresztelő János halála, a kenyérszaporítás és az ehhez kapcsolódó események, kijelentés az emberi rendelésekről, beteggyógyítások

(Máté evangéliuma 14–15. fejezet)

*Hogyan tudósít az evangélium Keresztelő János haláláról?
Kit kerestek fel János tanítványai ezt követően?*

1

Mt 14,6–10.12–13/a | Mikor Heródes [Heródes Antipasz, Nagy Heródes fia] születésnapját ünnepelték, táncolt előttük Heródiás lánya, és megtetszett Heródesnek, ezért esküvéssel fogadta, hogy amit kér, megadja neki. A lány pedig, anyja rábeszélésére, mondta: Add ide nékem egy tálban Keresztelő János fejét. Megszomorodott a király, de esküjéért és a vendégek miatt parancsolt, hogy adják oda, és elküldvén, fejét vétette Jánosnak a tömlöcben. (...) Tanítványai, elvitték a holttestet, és eltemették, majd elmenvén, megjelentették Jézusnak. Ő, amikor ezt meghallotta, elment onnét hajón egy puszta helyre egyedül.”

.....

.....

„Salome [Heródiás lánya] visszariadt a kérés közvetítésétől, de Heródiás akarata erősebbnek bizonyult. (...) A király megdermedt a rémülettől arra a gondolatra, hogy kioltsa János életét. (...) Az esküt a vendégek tiszteletére tette, és ha bármelyikük egyetlen szóval is felmentette volna ígérete teljesítése alól, boldogan kímélte volna meg a próféta életét. Alkalmat adott nekik, hogy szóljanak a fogoly érdekében. (...) Noha megdöbbenette őket a lány kérése, túlságosan tompák voltak ahhoz, hogy tiltakozásuk jeléül közbelépjenek. Senki sem emelte fel szavát, hogy megmentse a menny követének életét. (...) Hallgatásukkal halálos ítéletet mondtak ki Isten prófétájára. Heródes hiába várta, hogy feloldozzák esküje alól. Vonakodva kiadta a parancsot a próféta kivégzésére.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, János bebörtönzése és halála c. feje.)

Az az idő, amikor Keresztelő János tanítványai Jézushoz mentek, hogy hírt adjanak neki mesterük haláláról és annak körülményeiről, egybeesett Jézus tanítványainak visszatéréséről első, önálló misszióútvjáról. Galileában tömegek nagy érdeklődéssel kísérték ekkor Jézus munkáját, ezért „puszta helyre” kellett visszavonulniuk, hogy némi pihenéshez jussanak, és ezalatt feldolgozzák a közelmúlt történéseit, Keresztelő János halálát és az első misszióút tanulságait (Mt 14,12–13, vö. Mk 6,30–31).

„Krisztus szeretett volna visszavonulni, hogy tanítványaival lehessen, mert sok mondanivalója volt számukra. Munkájuk során voltak küzdelmeik, nehéz próbáik, és találtak az ellenállás különféle formáival. Eddig mindent megbeszéltek Jézussal, azonban egy ideje egyedül voltak, és időnként sokat tépelődtek azon, hogy mit kellene

tenniük. (...) A tanítványok látták munkájuk sikerét, ezért az a veszély leselkedett rájuk, hogy maguknak tulajdonítják az érdemet. (...) Vissza kellett vonulniuk szorgos tevékenységük helyszínéről, hogy együtt legyenek Mesterükkel, a természettel és saját szívükkel.

Míg a tanítványok misszióúton voltak, Jézus újabb városokat és falvakat látogatott meg. Ekkor hallotta Keresztelő János halálhírét. Ez a szörnyű hír Jézus elé idézte a véget, amely felé Ő is haladt. (...) [Keresztelő János] tanítványai féltékenyek voltak Jézusra, amikor úgy tűnt, elvonja a népet Jánostól. A farizeusok oldalán álltak, amikor vádolták őt, hogy a vámszedőkkel ült egy asztalnál Máté házában [lásd Mt 9,14]. Kétségbe vonták isteni küldetését, mert nem szabadította ki Keresztelő Jánost. De most, hogy tanítójuk meghalt, nagy bánatukban vigasztalásra vágyakoztak, és útmutatásra, az előttük álló munkához. Eljöttek hát, és csatlakoztak Jézushoz. Nekik is szükségük volt egy nyugalmas időszakra, hogy együtt lehessenek a Megváltóval.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Jertek pihenetek meg egy kevésé c. feje.)

Mi hiúsította meg a megpihenést és az elcsendesedést? Hogyan viszonyult Jézus ehhez a helyzethez? Mire szólította fel tanítványait estefelé?

2

Mt 14,14–16 | A sokaság pedig ezt [Jézus és tanítványai elutazásának a hírét] hallva, gyalog követte Őt a városokból. Kimenve Jézus, látott nagy sokaságot. Megszánta őket, és betegeiket meggyógyította. Mikor pedig esteledett, hozzámertek tanítványai, ezt mondván: Pusztá ez a hely, és az idő immár elmúlt,

bocsásd el a sokaságot, hogy menjenek el a falvakba, és vegyenek maguknak eleséget. Jézus pedig mondta nékik: Nem szükséges elmenniük, adjatok nékik ti enni!

.....

.....

.....

Mivel egészíti ki Márk evangélista a Jézus visszavonulásáról szóló leírást (Mk 6,30–34)? Mire tanítja Jézus mindenkori tanítványait az a felszólítás, amit Jézus ekkor hozzájuk intézett? Hogyan reagáltak először a tanítványok a felhívásra, és milyen tapasztalatot szereztek (16. vers, vö. Mk 6,37; Jn 6,7–9)?

Jézus nem csupán gyógyított, hanem Márk evangéliuma szerint „kezdte sokra tanítani a sokaságot”, mivel „megszánta őket, mert olyanok voltak, mint a pásztor nélkül való juhok” (Mk 6,34). A korabeli vallási tanítóktól nem kaphattak valódi lelki eledelt. Tele voltak testi betegségekkel, lelki nyomorúságokkal, és nem volt senki, aki segíthetett volna rajtuk. Vajon nem ehhez hasonló helyzetben vannak ma is keresztény és nem keresztény, vallásos és vallástalan tömegek egyaránt? Krisztuséhoz hasonló lelkülettel viszonyulunk-e hozzájuk? Készek vagyunk-e időnket feláldozni, terveinket feladni, ha emberek lelki szükségletével találkozunk, ami azonnali segítséget igényel? Tudunk-e hirtelen változásokat is elfogadni és hitben teljesíteni azt, amit az adott pillanat kíván tőlünk, akár erőnk felett?

„[Jézusnak] bár megzavarták nyugalmát, nem neheztelt rájuk. Látta, hogy nagy szükségük van [szolgálatára]...

Olyannak tűnt ez a nap, mintha a menny leszállt volna a földre, és az emberek még az ennivalóról is megfélekedtek. (...) Jézus is egész nap evés és pihenés nélkül munkálkodott. (...) Sápadt volt a fáradtságtól és az éhségtől, s a tanítványok kérték, hogy hagyja abba a kimerítő munkát. Jézus azonban nem tudott visszavonulni a szorongató sokaságtól. A tanítványok végül sürgették, hogy saját érdekében bocsássa el az embereket. Sokan messziről jöttek, és reggel óta semmit sem ettek.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Adjatok nékik ti enni c. fejelet)

Jézus felszólítása – „adjatok nékik ti enni!” – meglepte a tanítványokat. Érthetetlen volt számukra, teljességgel megvalósíthatatlannak tűnt. Bizonygatták, hogy képtelenség az, amire Jézus felszólította őket. Emberi lehetőségek szerint így is volt, ebből a nézőpontból reális volt, amit a tanítványok válaszoltak Jézusnak.

„Most is, amikor az emberek híjával vannak az élet kenyérének, (...) [többen] azt kérdezik: elküldjünk-e valakiért, hogy jöjjön és enni adjon nekik? (...) Amikor szűkölködők vesznek körül benneteket, tudjátok, hogy Krisztus ott van. A rendelkezésünkre álló eszközök látszólag nem elegendők a munkához. Ha azonban hitben megyünk előre, bízva Isten mindenre elegendő erejében, akkor bőséges forrás tárul fel előttünk. (...) Ha a minden erő Forrásához járulunk, hittel nyújtva ki kezünket, hogy kapjunk, kitaratást nyerünk még a legnehezebb körülmények közepette is, és képesek leszünk továbbadni másoknak az élet kenyerét.

(...) Gyakran elbátortalanodik a szívünk, s hitünk cserbenhagy, amikor látjuk, milyen nagy az ínség, és milyen

csekélyek a rendelkezésünkre álló eszközök. (...) Jézus azonban megparancsolja nekünk: »Adjatok nékik ti enni!« Parancsa ígéret, és az az erő áll mögötte, amely jól lakatt a sokaságot a tengerparton. Krisztus cselekedete, az éhező sokaság megvendéglése, mély lelki tanulságot rejt minden munkása számára. Jézus az Atyától kapta a kenyeret, a tanítványoknak adta, akik átadták az embereknek, ők pedig továbbadták egymásnak. Így mindenki, aki egygyé lett Krisztussal, Tőle kapja az élet kenyerét, a mennyei eledelt, és szétosztja másoknak. (...) Az étel megsokasodott Jézus kezében, és a tanítványok keze, amely Krisztus, az élet Kenyere felé nyúlt, sohasem maradt üres...” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Adjatok nékik ti enni! c. fejelet)

3

Milyen utasítást adott Jézus a tanítványainak a kenyérszaporítás csodája után, és mit tett Ő? Mi történt eközben a tanítványokkal, és milyen biztatással sietett a segítségükre Jézus?

Mt 14,22–24 | Mindjárt [ezután] kényszerítette Jézus tanítványait, hogy szálljanak hajóba, és menjenek át előre a tulsó partra, míg ő elbocsátja a sokaságot. Amint elbocsátotta a sokaságot, felment a hegyre magányosan imádkozni. Mikor pedig beesteledett, egyedül volt. A hajó pedig immár a tenger közepén volt a haboktól háborgattatva, mivelhogy a szél szembefúj.

.....

.....

.....

Mi állhat a szokatlan kifejezés, illetve tett mögött, hogy Jézus „kényszerítette” tanítványait csodatétele színhelyének elhagyására? (Vö. Jn 6,14–17)

János evangéliuma 6,14–15 kiegészíti a Máté evangéliumában foglalt elbeszélést. Az emberek jól emlékeztek a Mózes által közvetített próféciára: „*prófétát támaszt néktek az Úr, (...) olyat, mint én...*” (5Móz 18,15–19). Mózes által mannat adott az Úr, ennek az emlékét idézte fel Jézus kenyérszaporítása. Arra következtek, hogy bizonyára Jézus a megígért, Mózeshez hasonló próféta. 5Móz 18,15–19 próféciáját a Messiásra vonatkoztatták Jézus korában, széles körben az volt a meggyőződés, hogy a próféta, akiről Mózes szolt, maga a Messiás (lásd Jn 4,25, vö. 5Móz 18,18). Más messiási ígéretek viszont úgy szoltak az eljövendő Messiásról, mint Dávid trónjára ülő királyról. Ezért a kenyérszaporítás csodája után királlyá akarták kikiáltani Jézust. János evangéliuma szavai – Jézust „*elragadni akarták, hogy királlyá tegyék*” – világosan utalnak arra, hogy szándékunk eltökélt volt: meg sem kérdezik Jézust, hanem egyszerűen királlyá teszik. E mögött ott volt az az önző logika is: ilyen király kell nekünk, aki bármennyi ingyenkenyeret adhat. Ő biztosan elúzi, legyőzi a rómaiakat is.

„Lelkesedésében a nép kész volt azonnal királlyá koronázni Jézust. Látták, hogy nem igyekszik a figyelem középpontjába kerülni, vagy tisztességet szerezni magának. (...) Abban egyeztek meg, hogy erőszakkal elragadják Őt, és kikiáltják Izráel királyának. A tanítványok is csatlakoztak a sokasághoz, ők is kijelentették, hogy Dávid trónja mesterük jogos öröksége. (...) Késlekedés nélkül véget kellett vetni a szervezkedésnek. Jézus magához szólította

tanítványait, megparancsolta nekik, hogy szálljanak hajóra, és azonnal térjenek vissza Kapernaumba. (...)

A tanítványok régóta reménykedtek olyan népi megmozdulásban, amely Jézust trónra emeli, így hát elviselhetetlennek érezték, hogy ez a lelkesedés semmivé váljon. A húsvét megünneplésére összegyűlt tömeg izgatottan várta, hogy láthassa az új prófétát. Követői számára ez a legmegfelelőbb alkalomnak tűnt, hogy szeretett mesterüket Izrael trónjára ültessék. (...) Nehezükre esett távozni. (...) Tiltakoztak, de Jézus olyan hatalommal beszélt, amelyet még soha nem alkalmazott velük szemben. (...)

Elégedetlen szívvel hagyták el Jézust. Amióta Uruknek ismerték el őt, még soha nem nehezteltek rá ennyire, mint most. (...) A hitelenség kezdte hatalmába keríteni elméjüket, szívüket, a becsvágy megvakította őket. (...) A tanítványok aznap szemtanúi voltak Krisztus csodatetteinek. (...) Ha szívük teljességéből ezekről a dolgokról beszélgettek volna egymással, nem esnek kísértésbe. Csalódásuk azonban elhomályosította értelmüket. (...)

Heves vihar lepte meg őket. (...) [Ekkor] elfelejtették elégedetlenségüket, hitelenségüket, türelmetlenségüket. Mindenki azon igyekezett, hogy mentse a hajót a süllyedéstől, (...) azonban egyre messzebb sodródtak a célponttól. (...) A tenger megtanította őket gyámoltalanságukra, a viharban és sötétségben vágyakoztak mesterük jelenlétére. (...) Amikor szívük megtört, szentségtelen becsvágyuk eltűnt, és alázatosan imádkoztak, a segítség megadatott. (...)

Jézus erőt kért, hogy bemutathassa az embereknek küldetése isteni jellegét, és hogy Sátán ne homályosíthassa el értelmüket, ne ronthassa meg ítélőképességüket. (...) Népszerű ábrándokon alapuló, régóta dédelgetett reményeik-

ben a legfájdalmasabb és legmegalázóbb módon kell majd csalódnuk. Ahelyett, hogy látnák Jézust Dávid trónjára emeltetni, keresztre feszítésének lesznek tanúi. (...) Szívére nehezedett az értük hordozott teher.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Éjszaka a tavon c. fejezet)

Milyen tanítást hordoz a mindenkori tanítványok számára Péter ezt követő tapasztalata, aki fellelkesülve azt kérte Jézustól, hogy ő is járhasson a vízen?

4

Mt 14,28–33 | Péter felelvén néki, mondta: Uram, ha te vagy, parancsolj, hogy hozzád mehessek a vizeken. Ő pedig mondta: Jöjj! Péter [ekkor] kiszállván a hajóból, járt a vízen, hogy Jézus-hoz menjen. De látva a nagy szelet, megrémült, és amikor kezdett merülni, felkiáltott: Uram, tarts meg engem! Jézus pedig azonnal kinyújtván kezét, megragadta őt, és mondta néki: Kicsinyhitű, miért kételkedtél? Amikor beléptek a hajóba, elállt a szél. A hajóban lévők pedig hozzámenvén, leborultak előtte, mondván: Bizony, Isten Fia vagy!

Miért rémült meg Péter, noha előzőleg hittet kérte, hogy ő is járhasson a vízen? Milyen háromszoros csoda szemtanúi lettek a tanítványok Péter kérése után? (29–30. vers, vö. Jn 6,21)

„Amikor [Péter] elfordította tekintetét Jézusról, nem tudott többé megállni, s elmerült a vízben. Ha bajba kerülünk, milyen sokszor hasonlítunk Péterre! A hullámokra nézünk, pedig a Megváltóra kellene tekintenünk. (...) Jézus nem azért hívta Pétert, hogy elveszen, és bennünket sem azért hív követésére, hogy azután megfélekedzen rólunk. (...) Amíg Péter nem ismerte fel a gyengeségét, nem jött rá arra, hogy szüksége van állandó kapcsolatban lenni Jézussal. Ha megtanulta volna azt a leckét, amelyre Jézus kívánta tanítani a tengeren átélt tapasztalata által, akkor később hite nagy próbájában nem bukik el.” (Ellen G. White, i. m., uo.)

5

Milyen kéressel fordultak Jézushoz a farizeusok később, amikor tovább folytatta tanítói és gyógyítói tevékenységét? Mit válaszolt nekik Jézus? Hogyan magyarázta meg később a tanítványainak ezt a választ? Időszerű e számunkra is Jézus hagyományokról szóló tanítása?

Mt 15,1–3.6–11.18–20 | Akkor írástudók és farizeusok jönnek Jézushoz Jeruzsálemből, mondva: Miért hágják át tanítványaid a vének rendelkezéseit? Mert nem mossák meg a kezüket, amikor enni akarnak. Ő pedig felelvén, mondta nekik: Ti meg miért hájátok át Isten parancsolatát a ti rendelkezéseitek által? Erőtlenné tettétek az Isten parancsolatát a ti rendelkezéseitek által. Képmutatók, igazán prófétált felőletek Ésaiás, mondván: Ez a nép szájával közelget hozzám, és ajkával tisztel engem, szíve pedig távol van tőlem. Pedig hiába tisztelnek engem, ha oly tudományokat tanítanak, amelyek embereknek parancsolatai. És előszólítván a sokaságot, mondta nekik: Halljátok és értsétek meg: nem az fer-

tőzteti meg az embert, ami a szájon bemegy, hanem ami kijön a szájból, az fertőzteti meg az embert. Amik a szájból jönnek ki, a szívből származnak, és azok fertőztetik meg az embert. Mert a szívből származnak a gonosz gondolatok, gyilkosságok, házasságtörések, paráznaságok, lopások, hamis tanúbizonyságok, káromlások. Ezek fertőztetik meg az embert, de a mosdatlan kézzel való evés nem fertőzteti meg az embert.

.....

.....

.....

.....

A babiloni fogság után a hazatértek először szívbeli megtéréssel határozták el, hogy ezután komolyan veszik és megtartják Isten minden parancsolatát. Később azonban eltorzult a kezdeti reformáció, és nomokráciát/törvényuralmat hoztak létre. Összesen 613 szabályt alkottak a rabbik és írástudók, amelyből 365 a tiltó parancsolat. Azt vallották, hogy emberi rendelkezésekkel „körülkerítik” a törvényt, nehogy valaki áthágja. Ezeknek a rendelkezéseknek az egyike volt az étkezés előtti rituális kézmosás, amellyel a bűnös világgal való érintkezés tisztátalanságát kívánták volna eltávolítani.

„Akik megpróbálták megtartani a rabbinikus követelményeket, azoknak az élete egyetlen hosszú harc volt a rituális tisztátalanság ellen – mosakodások és tisztálkodások véget nem érő sora.” (Ellen G. White *Jézus élete*, A hagyományok c. feje.)

Jézus példával is illusztrálta az írástudóknak és farizeusoknak, hogy miképpen teszik erőtlenné Isten parancsolatát a saját, emberi rendelkezéseik által (Mt 15,4–5, vö. Mk 7,9–12).

„Azt tanították a népnek, hogy vagyonuk odaszentelése a templomnak még szüleik támogatásánál is szentebb kötelesség, és bármilyen nagy is az ínség, szentségtörés lenne az apának vagy az anyának adni bármit is, amit előzőleg odaszenteltek. A kötelességeit elhanyagoló gyermeknek csak ki kellett jelentenie vagyonáról: *korbán*, ezzel Istennek szentelve azt, egész életében megtarthatta saját használatára, halála után pedig templomi szolgálatra használták fel. Így módjában állt életében és halálában is megszegyenyíteni és megkárosítani szüleit az Istennek szentelés leple alatt. (...)

A sokaságnak – s később tanítványainak még külön is – elmagyarázta Jézus, hogy a szenny nem kívülről, hanem belülről származik. A tisztaság vagy a tisztátalanság a lélekben van. A gonosz tett, szó vagy gondolat, Isten törvényének megszegése szennyezi be az embert, nem pedig a külső, ember alkotta szertartások elhanyagolása. (...)

Isten parancsolatait ma is szívesen helyettesítik emberi előírásokkal. A keresztyéneknél is található olyan intézmények és szokások, amelyeknek nincs szilárdabb alapjuk, mint az Atyák hagyományai, az ilyen, pusztán emberi tekintélyen nyugvó szokások helyettesítik az isteni rendelkezéseket. Az emberek ragaszkodnak hagyományaikhoz, nagyra becsülik szokásaikat, és gyűlöletet táplálnak azok iránt, akik megpróbálnak rámutatni a tévedésre. Napjainkban, amikor az a feladatunk, hogy felhívjuk a figyelmet Isten parancsolataira és Jézus Krisztus hitére [Jel 14,12], ugyan-

azt az ellenségeskedést tapasztaljuk, amely Jézus idejében megnyilvánult.” (Ellen G. White, i. m., uo.)

Miben nyilatkozott meg a kananeus asszony hite, amelyet Jézus látszólagos visszautasítása csak még nyilvánvalóbbá tett?

6

Mt 15,21–28 | Elmenvén onnan Jézus, Tirus és Sidon vidékére tért. Íme, egy kananeus asszony jött ki abból a tartományból, és kiáltott néki: Uram, Dávidnak fia, könyörülj rajtam! Az én leányom gonoszul gyötörtetik az ördögtől. Ő pedig egy szót sem felelt néki. Tanítványai pedig hozzá menvén, kérték őt, mondván: Bocsásd el őt, mert utánunk kiált. Ő pedig felelvén, mondta: Nem küldettem csak Izráel házának elveszett juhaihoz. Az asszony pedig odaérvén, leborult előtte, mondván: Uram, légy segítségül nékem! Ő pedig felelvén, mondta: Nem jó a fiak kenyerét elvenni, és az ebeknek vetni. Az [asszony] pedig mondta: Úgy van, Uram, de hiszen az ebek is esznek a morzsalékokból, amelyek az ő uruk asztaláról aláhullanak. Ekkor felelvén Jézus, mondta néki: Ó asszony, nagy a te hited! Legyen néked a te akaratod szerint. És meggyógyult az ő leánya attól a pillanattól fogva.

.....
.....
.....

Miért ment Jézus a pogányok lakta határszéli területre? Milyen viselkedést tartottak volna természetesnek a tanítványok Jézus részéről, mire szólították fel Őt? (Vö. Ap csel 10,28)

A zsidók megvetették a kananeusokat, az ország őslakosságának leszármazottait, és más pogány népekhez is hasonlóan viszonyultak. Az asszony Galilea legészakibb részén, a határövezetben lakott. Mivel Dávid fiának nevezte Jézust, kétségtelen, hogy eljutottak hozzá a hírek Jézusról, és tudott az Izráelnek adott messiási ígéretekről is.

„Jézus úgy fogadta a megvetett nép képviselőjét, ahogyan a zsidók tették volna. Ezzel azt akarta elérni, hogy tanítványai megdöbbenjenek a hűvös és szívtelen viselkedésen, amelyet honfitársaik ilyen esetben tanúsítanak. (...) [Későbbi] válasza is összhangban állt a zsidók előítéletével. (...) Úgy tűnt, hogy (...) azt állítja, nem igazságos az Isten választott népének járó áldásokat idegenekre, az Izráellel ellenséges népekre eltékozolni. Ez a válasz teljesen kiábrándított volna egy kevésbé odaadó esdeklőt. Az asszony azonban tudta, hogy meg kell ragadnia a nagy lehetőséget. Jézus látszólagos elutasítása mögött el nem rejthető könnyөрületességet látott. (...) A Megváltó szívét örömmel töltötte el az asszony hite. (...) Krisztus teljesítette a kérést, és befejezte a tanítványoknak adott leckét. (...) A zsidók és pogányok között válaszfalat felépítő lelkület, ma is tevékeny. (...)

A kasztrendszer gyűlöletes Isten előtt. Ő semmibe vesz minden ilyen jellegű megkülönböztetést. Az ő szemében minden ember egyenértékű.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A válaszfalak leomlanak c. fejezet)

Milyen időszerű ez a tanítás számunkra! Gondoljunk arra, mennyi előítélet létezik honfitársaink körében cigányok, zsidók, menekültek iránt! Törekszünk-e mind magatartásunkkal,

mind bizonyágtevő szavainkkal oszlatni az előítéleteket, valamint rámutatni Jézus példaadására, tanítására? A kereszténység hangoztatása mellett sajnos nagyon kevés valódi kereszténység nyilatkozik meg mai társadalmunkban.

Ellen G. White a következőket írta a déli, fekete, rabszolgaságból szabadult lakosság körében végzendő munkáról, amely alkalmazható más, hasonló helyzetű népcsoportokra is:

„A déli színesek helyzete nem csüggesztőbb, mint amilyen a világ állapota volt, amikor Krisztus otthagya a mennyet, és a világ segítségére sietett. (...)

Az emberek nyomora ne tartson vissza attól, hogy fáradozzunk értük. (...) Iskolákat kellene alapítanunk sokfelé. (...) Ne legyen a gyapotültetvény a színesek egyetlen megélhetési lehetősége. Tanítsuk őket földművelésre, különböző növények termesztésére. (...) Végtelen türelemmel igyekezzünk fejleszteni képességeiket. (...) Találunk majd a színesek között olyanokat, akiknek az elméje túl sokáig rostokolt a sötétségben, s nem lehet egy könnyen hasznosságra nevelni. Isten ismeretére mégis megtaníthatjuk őket.

Sokan közülük teljesen elcsüggedtek, oly sokáig voltak megvetettek és elhagyottak, hogy érzéketlenné váltak. Azt gondoljuk, hogy képtelenek felfogni vagy befogadni Krisztus evangéliumát. Az isteni kegyelem mégis megváltoztathatja őket. (...)

A színesek között vannak gyors felfogású, ragyogó értelmű emberek. Sokan gazdagok a hitben. (...) Isten értékes ékköveket lát közöttük. Isten azt kívánja, hogy az elriasztónak tűnő puszta déli helyek változzanak Isten kertjévé. (...)

A rövidlátást és az önzést ne engedjük érvényesülni. (...) Ne vesztegeljünk továbbra is, mint eddig, rettegve a feladattól.” (*Bizonyságtételek*, 7. köt., A déli területeken c. fej.)

————— • —————

*Az e heti adomány
a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.
– Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola
működési költségeihez.*

8. tanulmány – május 21.

Óvás a farizeusok „kovászatól”, Jézus megdicsőülése, és a hozzá kapcsolódó történések

(Máté evangéliuma 16–17. fejezet)

(Olvassuk el Máté evangéliuma 16–17. fejezetét! Ajánlott olvasmány még Ellen G. White: *Jézus élete*, Az igaz jel, A kereszt árnyékában, Jézus megdicsőülése, Szolgálat c. fejezetek)

Mi volt a farizeusok jelkézésének hátterében? Miért nem tett eleget Jézus a kívánságuknak?

1

Mt 16,1–4 | Hozzámenvén a farizeusok és szaduceusok, kísértvén kérték őt, hogy mutasson nékik mennyei jelet. Ő pedig felelvén, mondta nékik: Mikor esteledik, azt mondjátok: szép idő lesz, mert veres az ég. Reggel pedig: Ma zivatar lesz, mert az ég borús és veres. Képmutatók, az ég ábrázatait meg tudjátok ítélni, az idők jeleit pedig nem tudjátok? E gonosz és parázna nemzetség jelet kíván, és nem adatik néki jel, hanemha a Jónás prófétának jele. És otthagyván őket, elment.

.....

.....

A farizeusok már értesültek Jézus gyógyításairól, sok csodatételéről, melyeknek híre mindenhová eljutott. Mivel főként az egyszerű, tanulatlan, sőt általuk kiközösített emberek körében végezte szolgálatát, még tanítványait is közülük választotta ki, az írástudókat önérzetük gátolta abban, hogy Őt Messiásként fogadják el. Bár ismerték az Ószövetség sok-sok jövendölését, ígérését (pl. Ésa 11,1–4; 61,1–2), sőt az idői próféciaikat is (Dn 9,24–25), mégsem volt számukra elég bizonyosság arra, hogy „betelt az idő” (Mk 1,15), süketek és vakok voltak az „idők jelei” felismerésére. Éppen ezért semmilyen mennyei jel nem győzhette volna meg őket arról, hogy az általuk lenézett názáreti ács Isten küldötte. (Gondoljunk arra, hogy a démonok kiűzését ördögi hatalomnak tulajdonították, Lázár feltámasztása után még Őt is meg akarták ölni, hogy ne legyen bizonyíték, Jézus feltámadását pedig hazugsággal akarták leplezni.) Jézus egyetlen őszinte keresőt, hitre vágyakozót sem utasított el, de szomorúságot okozott számára a zsidó vezetők gáncsoskodó, ítélkező, képmutató lelkülete. Nagy igazságot írt Luther azzal kapcsolatban, hogy a jelek csak a hívő emberek hitét erősítik, de senkit nem győznek meg, aki nem akar hinni: „Azok az emberek, akik nem akarnak hinni, még akkor sem hinnének, ha a nap mindennap elsötétednék, és ha a csillagok fürtökben hullanának is le az égről.” (Luther Márton: *Vigasztaló Szentbeszéd Krisztus megjelenéséről*)

„Amikor napjainkban elhangzik az igazság üzenete, a zsidókhoz hasonlóan sokan kérnek: mutass nekünk jelt! Tégy csodát! Krisztus nem művelt csodát a farizeusok követelésére. Nem tett csodát a pusztában sem Sátán hízeltelése után. Nem részesít minket erejében önmagunk igazolására, vagy hitetlenségünk, büszkeségünk kiszolgálásá-

ra. Az evangélium nem nélkülözi isteni eredetének jeleit. Nem csoda-e, hogy kitörhetünk Sátán fogságából? A Sátánnal szembeni ellenségeskedés nem természetes az emberi szív számára, azt Isten kegyelme plántálja el. Amikor valaki, akit önfejű, makacs akarat tartott hatalmában, megszabadul, és teljes szívvel aláveti magát Isten mennyei küldöttei vonzásának, csoda történik – ugyanez következik be, amikor valaki súlyos csalás után megérti az erkölcsi igazságot. Valahányszor megtér egy lélek, megtanulja Istent szeretni és parancsolatait megtartani, beteljesül Isten ígérete: »És adok néktek új szívet, és új lelket adok belétek.« (Ezék 36,26) Az emberi szív megváltozása, az emberi jellem átalakulása olyan csoda, amely az örökké élő, lelkek mentésén fáradozó Megváltót nyilatkoztatja ki. A következetesen Krisztusban élt élet nagy csoda. A Szentlélek jelenléte legyen a most és mindig megnyilvánuló jel Isten Igéjének hirdetésekor, hogy az Ige megújító erővé váljon hallgatói számára. Isten ezzel tanúsítja a világ előtt Fiának isteni küldetését.

Akik jelet vártak Jézustól, annyira megkeményítették szívüket a hitetlenségben, hogy nem fedezték fel jellemében az isteni hasonlatosságot. Nem akarták látni, hogy küldetése az Írások beteljesedését jelenti.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az igaz jel c. fej.)

Halálának és feltámadásának eseményét Jézus legfőbb jelként említi, amelynek elfogadása vagy elvetése döntő jelentőségű mindenki számára. „Jónás próféta jele” utalás volt egy korábbi kijelentésére, miszerint „amiképpen Jónás három éjjel és három nap volt a cethal gyomrában, azonképpen az embernek Fia is három nap és három éjjel lesz a föld gyomrában” (Mt 12,40).

Kereszthalála, majd harmadnapi feltámadása után erre a kijelentésére vissza kellett emlékezniük. Akit még a megváltásnak ez a csodája sem győzött meg, annak elhomályosult a lelki látása, és megkeményedett a Szentlélek befolyásával szemben.

2

Mi volt az a kovász, amelytől Jézus óvta az apostolokat? Hogyan kellett megküzdnie tanítványai értetlenségével, kicsinyhitűségével?

Mt 16,5–12 | Tanítványai a túlsó partra menvén, elfelejtettek kenyeret vinni magukkal. Jézus pedig mondta nekik: Vigyázzatok, őrizzétek a farizeusok és szaduceusok kovászájától. Ők pedig tanakodtak maguk között, mondván: Nem hoztunk kenyeret magunkkal. Jézus pedig megértvén ezt, mondta nekik: Mít tanakodtok magatok között, óh, kicsinyhitűek, hogy kenyeret nem hoztatok magatokkal?! Mégsem értitek-e, nem is emlékeztek-e az ötezernek öt kenyérére, és hogy hány kosarat töltöttetek meg? Sem a négyezernek hét kenyérére, és hogy hány kosarat töltöttetek meg? Hogyan nem értitek, hogy nem kenyérről mondtam néktek, hogy őrizzétek a farizeusok és szaduceusok kovászájától!? Ekkor értették meg, hogy nem arról szólt, hogy a kenyér kovászájától, hanem hogy a farizeusok és szaduceusok tudományától őrizzék meg.

Lk 12,1/b | Mindenekelőtt oltalmaztatok meg magatokat a farizeusok kovászájától, mely a képmutatás.

.....

.....

.....

Jézus sokszor használt jelképeket, hasonlatokat, hogy hallgatói számára érthetőbbé tegyen nagy jelentőségű igazságokat. Még így is előfordult, hogy nem tudtak túllátni saját földhözragadt gondolkodásukon, ami akadályozta őket a fontosabb tanítások megértésében.

A kenyér miatti aggodalmuk különösen tükrözte hitük gyengeségét, miután már kétszer is tanúi voltak a kenyérszaporítás csodájának. Gondolkodjunk el azon, hogy a mi életünk során nem kerülünk-e hasonló helyzetbe, amikor a nehézségeink miatti aggodás elvonja figyelmünket a mélyebb hitbeli igazságok megértésétől?

Mi jellemezte a „farizeusok és szadduceusok tudományát”? Nem jelent-e számunkra is veszélyt ez a „kovász”?

Gondoljunk át néhány olyan kijelentést, amelyekkel Jézus jellemezte őket:

– *„Jaj néktek törvénytudók! mert elvettétek a tudománynak kulcsát: ti magatok nem mentetek be, és akik be akartak menni, azokat meggátoltátok.”* Mi hogyan élünk – vagy esetleg visszaélünk – az Írás ismeretének a nagy kiváltságával?

– *„Vakoknak vak vezetői ők.”* (Mt 15,14; Jn 9,41) A laodiceai vakság állapota.

– *„Miért hágjátok át az Isten parancsolatát a ti rendeléseitek által?”*

– *„A nép szájával közelget hozzám, és ajkával tisztel engemet; szíve pedig távol van tőlem.”* (Mt 15,3.8)

– *„Isten igéje sincs maradandóan bennetek.”* (Jn 5,38) Befogadjuk-e Őt úgy, hogy „élő és ható”, átformáló erőként alakítsa jellemünket?

– *„Ők mondják, de nem cselekszik”* (Mt 23,3) – ha az igazságot ismerve és szóban, tanításban hangoztatva, saját életünkben mégis annak megszentelő befolyását nélkülözve élünk.

– „Minden dolgaikat pedig csak azért cselekszik, hogy lássák őket az emberek.” (Mt 23,5) – a képmutatás. Mi a fontosabb számunka: az emberek véleménye, elismerése, vagy Istené?

Miért kell „mindenekelőtt” ezektől a lelki torzulásoktól óvakodnunk nekünk is? A „kegyesség látszata” nem kísért-e meg bennünket is?

3

Hogyan vallotta meg hitét Péter Krisztusban mint Isten Fiában? Kire épül az egyház, ki az igazi Kőszikla? Mit jelent ennek ismeretében az oldás és kötés hatalma?

Mt 16,13–19 | Mikor pedig Jézus Cézarea Filippi környékére ment, megkérdezte tanítványait, mondván: Engem, embernek Fiát, kinek mondanak az emberek? Ők pedig mondták: Némelyek Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, némelyek pedig Jeremiásnak vagy egynek a próféták közül. Mondta nékik: Ti pedig kinek mondotok engem? Simon Péter pedig felelvén, mondta: Te vagy a Krisztus, az élő Istennek Fia. És felelvén Jézus, mondta néki: Boldog vagy, Simon, Jónának fia, mert nem test és vér jelentette ezt meg néked, hanem az én mennyei Atyám. De én is mondom néked, hogy te Péter vagy, és ezen a kősziklán építem fel az én anyaszentegyházamat, és a pokol kapui sem vesznek rajta diadalmat. És néked adom a mennyek országának kulcsait; és amit megkötsz a földön, a mennyekben is kötve lesz; és amit megoldasz a földön, a mennyekben is oldva lesz.

.....

.....

.....

Az eredeti szövegben Jézus Pétert „petrosz”-nak, azaz kődarabnak (‘kövecske, szikladarab, guruló kő’) nevezi. Viszont amikor azt mondja, hogy ezen a kősziklán építem fel az egyházamat, ott már nem „petrosz”, hanem „petra” szerepel, vagyis ’sziklaszirt’, ’kőszikla’, ami egyértelműen Krisztus jelképe a Szentírásban (lásd pl. 4Móz 20,10; 1Kor 10,4; Dn 2,44–45; Mt 21,44; 1Pt 2,4–7).

Péter készséges, őszinte tanítvány volt, nyitott Isten Lelke befolyására. Erre utalt Krisztus is, amikor boldognak nevezte, mivel – engedve a mennyei készítésnek – Isten Fiának vallotta Őt. Azonban mégsem lehetett Péter Krisztus egyháza alapja, emberi gyengeségei gyakran kiütköztek, nem sokkal hitvallása után még Sátán is befolyásolni tudta gondolatait.

„Isten jelenlétében, az összes mennyei lény színe előtt, a pokol láthatatlan hadserege előtt alapította Krisztus egyházát az élő sziklára. A Szikla Ő maga – saját teste, amely megtöretett és megsebesített. Az ilyen alapra épített egyházon a pokol kapui sem vesznek diadalmat.

Mily gyengének tűnt az egyház, amikor Jézus e szavakat kijelentette! Maroknyi volt a hívők csapata, akik ellen az ördögök és a gonosz lelkek minden hatalma irányult – Krisztus követőinek mégsem kellett félniük. Erejük Sziklájára építkeztek, senki meg nem dönthette őket.

A hit hatezer éve Krisztusra épül. A sátáni harag árja és viharai hatezer éve ostromolják üdvösségünk Szikláját, de az áll rendületlenül.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A keresztség árnyékában c. fej.)

Bár a pápai primátust ezzel az igével próbálja igazolni ma a katolikus egyház, évszázadokig senki sem így értette Krisztus

kijelentését, maga Péter sem. Az alábbi idézet egy katolikus szerző könyvéből ezt támasztja alá:

„A nagy egyházatyák egymás után elemezték ezeket az igéket; Küpriános, Órigenész, (...) Jeromos, Augustinus. Nem lehet mondani, hogy ők protestánsok voltak. Ámde közülük egyik sem nevezi a római püspököt kősziklának, sem nem vonatkoztatja a kulcsokkal kapcsolatos igéket őrá. (...) Az egyházatyák számára Péter apostolnak a hite, az Úr Jézus, akiben Péter hitt – a kőszikla, s nem maga Péter. Valamennyi nagy zsinat, a IV. századbéli niceaitól a XV. században tartott konstanzi zsinatig mind egyetértett abban, hogy Jézus Krisztus az egyháznak az egyetlen fundamentuma, azaz ő a kőszikla, amelyre az egyház felépül.

Az evangéliumok nem igazolják a pápaságot; mihelyt azonban a pápaság kialakult, az evangéliumokban keresett igazolást.” (Peter de Rosa: *Krisztus helytartói*, 43. o.)

A Péternek adott kulcsok hatalmára hivatkozva igazolják a püspökök és papok által gyakorolt feloldozást (vagy éppen kiközösítést):

„Hatalmat ad azonkívül a papnak Krisztus misztikus teste felett is, ez pedig az összes hívek közössége. A pap gyakorolja felettük a krisztusi hatalmat, és megszabadíthatja a bűnösöket bűneiktől, a sátán rabságából és Isten gyermekévé és a mennyországra méltókká teheti őket. E kiváltságnál fogva a pap méltósága jóval meghaladja a leghatalmasabb államfőt is. Azok csak az emberek teste felett gyakorolhatnak hatalmat, míg a pap a lelkek felett. (...) A gyóntatószékben bűnöket töröl le az emberlelkekről.” (Bánk József: *Jézus közelében*, 21. o.)

Pedig semmiféle olyan megbízást nem adott Jézus Péternek vagy apostoltársainak, amely arra bátorította volna őket, hogy önhatalmúlag döntsenek emberek üdvösségét érintő kérdések-

ben. Az egyház abban a pillanatban, amikor nem Jézus tervét és törvényeit hajtja végre, célt téveszt.

„A »mennyeik országának kulcsai« Krisztus szavai. A Szentírás minden szava az Övé, tehát mindegyik idetartozik. E szavaknak hatalmukban áll kinyitni és bezárni a mennyet. Kijelentik a feltételeket, melyek alapján az emberek elfogadhatnak vagy elvettettek. Ezért az Isten Igéjét hirdető munkája vagy élet illata az életre, vagy halál illata a halálra. Erre a küldetésre örök következmények terhe nehezedik.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A kereszt árnyékában c. fejelet)

Az eredeti szöveg pontosabban így fordítható: „Amit megkötsz ezen a földön, az már megkötöttet (befejezett szenvedő melléknévi igenév) a mennyben. Amit feloldasz ezen a földön, az már feloldatott a mennyben.” Tehát Péternek és Krisztus minden igaz tanítványának az a feladata és kiváltsága, hogy a menny által „megkötött”, elhatározott döntéseket, Isten terveit felismerje és képviselje.

Megértették-e teljesen a tanítványok, hogy Krisztus milyen küldetéssel jött a földre? Mit kellett még Péternek és Jézus minden követőjének is megtanulnia?

4

Mt 16,21–26 | Ettől fogva kezdte Jézus jelenteni az ő tanítványainak, hogy néki Jeruzsálemben kell menni, és sokat szenvedni a vénektől, a főpapoktól és az írástudóktól, és megöletni, majd harmadnapon föltámadni. És Péter előfogván őt, kezdte feddeni, mondván: Mentsen Isten, Uram! Nem eshetik ez meg

tevéled. Ő pedig megfordulván, mondta Péternek: Távozz tőlem, Sátán, bántásomra vagy nékem, mert nem gondolsz az Isten dolgaira, hanem az emberi dolgokra. Ekkor mondta Jézus az ő tanítványainak: Ha valaki jönni akar énutánam, tagadja meg magát, vegye fel az ő keresztyét, és kövessen engem. Mert aki meg akarja tartani az ő életét, elveszti azt, aki pedig elveszti az ő életét énérettem, megtalálja azt. Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de az ő lelkében kárt vall? Avagy micsoda váltságot adhat az ember az ő lelkéért?

.....

.....

.....

Jézus tanítványai meggyőződtek arról, hogy Ő valóban Isten Fia, ahogyan Péter meg is vallotta. Hogyan lehetséges akkor, hogy neki szenvednie kell, sőt megöletni? Képtelenségnek tűnt ez számukra, s maguk is visszarettentek attól, hogy osztozzanak Mesterük sorsában. Amikor Péter tiltakozni kezdett, és óvni Krisztust ettől a gondolattól is, már nem Isten Lelke befolyása alatt szólt. Az ellenség, Sátán sugalmazta ezeket a gondolatokat, hogy Jézust is visszatartsa a szenvedések vállalásától. Miután határozottan visszautasította, hogy szeretett tanítványát Sátán ellene használja fel, az önfeláldozó szolgálat igazi értékéről beszélt követőinek.

„Sátán megpróbálta elcsüggeszteni, küldetésétől eltéríteni Jézust, s Péter vak szeretetében a kísértésnek adott hangot. A gondolat szerzője a gonoszság fejedelme volt. Az ő ösztönzése rejtőzött az erőszakos kérés mögött. A pusztá-

ban Sátán felajánlotta Krisztusnak a világ feletti uralmat, ha lemond az alázat és áldozat útjának vállalásáról. Most ugyanezzel a kísértéssel jött Krisztus tanítványaihoz. Péter tekintetét a földi dicsőségre akarta szegezni, hogy ne láthassa a keresztet, amelyre Jézus akarta arcát fordítani. Péteren keresztül Sátán újra Jézust akarta megkísérteni. A Megváltó azonban nem hallgatott rá, gondolatai tanítványa körül forogtak. Sátán beékelődött Péter és Mestere közé, hogy a tanítvány szívét ne érinthesse Krisztus érte viselt megaláztatásának látomása. Krisztus szavai nem Péternek szóltak, hanem annak, aki megpróbálta őt elválasztani Megmentőjétől. »Távozz tőlem Sátán!« (Mt 16,23) Ne legyen többé ék köztem és tévelygő szolgám között. Kerüljek szemtől szembe Péterrel, hogy felfedjem neki szeretetem titkát.

Keserű tanulság volt Péter számára, és nehezen fogta fel, hogy Krisztus földi útja szenvedéseken, megaláztatásokon keresztül vezet. A tanítvány vonakodott osztozni Urával a szenvedésben. A kemence tűzében azután mégiscsak meg kellett tanulnia annak áldásait.

Jézus azt parancsolta követőinek, hogy vegyék fel keresztjüket, és hordozzák Őutána. A tanítványok számára szavai azt jelentették – noha csak homályosan értették meg azokat –, hogy alá kell vetniük magukat a legkese-rőbb megaláztatásnak, akár mindhalálig, Krisztus kedvéért. A Megváltó szavai nem érzékeltethettek volna tökéletesebb alárendeltséget. Mindezt vállalta értük. Jézus szemében a menny nem tűnt kívánatos helynek, ha eközben mi elveszünk. A mennyei udvart megvetéssel, támadásokkal teli életre és szégyenteljes halálra cserélte fel. Ő, aki gazdag volt a mennyben a mérhetetlen kincsek között,

szegénnyé lett, hogy szegénysége által mi meggazdagodjunk. Azt az utat kell követnünk, melyen Ő járt.

Szeretni azokat, akikért Krisztus meghalt – ez az énünk keresztre feszítését jelenti. Aki Isten gyermeke, az ettől kezdve egy szemnek tekinti magát a világ megmentésére lebecsült láncon. Egy Krisztussal az Ő kegyelmi tervében, s Vele jár, hogy megkeresse és megmentse, aki elveszett. A keresztény embernek mindig észben kell tartania, hogy Istennek szentelte magát, és jellemével Krisztust kell bemutatnia a világnak. Az önfeláldozásnak, szeretetnek, együttérzésnek, melyek Krisztus életében megnyilvánultak, újra meg kell jelenniük Isten munkásának életében.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A kereszt árnyékában c. fej.)

5

Milyen tapasztalatban volt része a három tanítványnak, akiket Jézus magával vitt a megdicsőülés hegyére?

Mt 16,28–17,9 | Bizony mondom néktek: Azok között, akik itt állnak, vannak némelyek, akik nem kóstolják meg a halált, amíg meg nem látják az ember Fiát eljönni az ő országában. És hat nap múlva magához vette Jézus Pétert, Jakabot és ennek testvérét Jánost, és felvitte őket magukban egy magas hegyre. Elváltzott előttük, és az ő orcája ragyogott, mint a nap, ruhája pedig fehér lett, mint a fényesség. És íme megjelent önökik Mózes és Illés, akik beszéltek övele. Péter pedig megszólalván, mondta Jézusnak: Uram, jó nekünk itt lennünk. Ha akarod, építsünk itt három hajlékot, néked egyet, Mózesnek is egyet, Illésnek is egyet. Mikor ő még beszélt, ímé, fényes felhő borította be őket; és ímé szózat lett a felhőből, mondván: Ez az én szerelmes Fiam, akiben én gyönyörködöm: őt hallgassátok. És

a tanítványok, amint ezt hallották, arcra estek, és igen megrémültek. Jézus pedig hozzájuk menvén, illetve őket, és mondta: Keljetek fel, és ne féljetek! Mikor pedig szemeiket fölemelték, senkit sem láttak, hanem csak Jézust egyedül. És mikor a hegyről alájöttek, megparancsolta nékik Jézus, mondván: Senkinek se mondjátok el, amit láttatok, míg fel nem támadt az ember Fia a halálból.

.....

.....

.....

Jézus kijelentése, miszerint a körülötte állók közül némelyeknek megadatik a kiváltság, hogy „meglátják az ember Fiát eljönni az ő országában”, bizonyára foglalkoztatta a tanítványok gondolatait. Hiszen arra vártak, abban reménykedtek, hogy hamarosan Krisztus lesz a király, ők pedig részesülhetnek a hatalomban. Ők sem értették még igazán, hogy „nem ebből a világból való ország”, amiről Mesterük beszélt. A hegyen átélt csodálatos jelenet betekintést nyújtott a három tanítványnak a mennyei dicsőségbe. Mózes és Illés jelenléte pedig előrevetítette a feltámadásban és az elváltóságban részesülő igazak üdvösségét, és részesülését Krisztus dicsőségében. Péter, Jakab és János megízlelhette a mennyei békét és örömet, amely elhomályosított minden földi értéket. Arra vágyakoztak, hogy ott maradhassanak ebben a tiszta légkörben örökre.

Azonban még ezután várt Mesterükre a legnagyobb kínszenvedés, amellyel biztosíthatja számukra és minden benne bízó számára a menny örömét. Ez a tapasztalat erőt adhatott nekik a továbbiakban, amikor Jézust elfogták, megkínozták, keresztre

feszítették, a tanítványok maroknyi csapatát pedig félelem és tanácstalanság gyötörte. Amikor Péter apostol az Úr napja és az eljövendő ország közelsége reménységével bátorította az üldözöket szenvedő keresztényeket, az általa is átélt tapasztalatra hivatkozott: *„Mert nem mesterkélte meséket követve ismertettük meg veletek a mi Urunk, Jézus Krisztus hatalmát és eljövételét, hanem mint akik szemlélői voltunk az ő nagyságának. Mert amikor az Atya Istentől azt a tisztességet és dicsőséget nyerte, hogy hozzá a felséges dicsőség ilyen szózata jutott: Ez az én szeretett Fiam, akiben én gyönyörködöm, ezt az égből jövő szózatot mi hallottuk, együtt lévén vele a szent hegyen.”* (2Pt 1,16–18)

6

Jézus gyógyítása és saját kudarcuk által hogyan érthettek meg a tanítványok egy fontos leckét? Kiket nevezett Jézus hitetleneknek, és miért?

Mt 17,14–21 | És mikor a sokasághoz értek, egy ember jött hozzá, térdre esván öelötte, mondván: Uram, könyörülj az én fiamon, mert holdkóros, és kegyetlenül szenved, mivelhogy gyakorta esik a tűzbe és gyakorta a vízbe. És elvittem őt a te tanítványaidhoz, és nem tudták őt meggyógyítani. Jézus pedig felevlén, mondta: Ó, hitetlen és elfajult nemzetség! Vajon meddig leszek veletek? Vajon meddig szenvedlek titeket? Hozzatok őt ide nékem. És megdorgálta őt Jézus, és kiment belőle az ördög, és meggyógyult a gyermek azon órától fogva. Ekkor a tanítványok magukban Jézushoz menvén, mondták néki: Mi miért nem tudtuk azt kiűzni? Jézus pedig mondta nékik: A ti hitelenségetek miatt. Mert bizony mondom néktek: Ha akkora hitetek volna, mint a mustármag, azt mondanátok ennek a hegynek: Menj innen amoda, és elmenne, és semmi sem vol-

na lehetetlen néktek. Ez a fajzat pedig ki nem megy, hanemha könyörgés és böjtölés által.

.....

.....

.....

„Krisztusnak a saját halálára mutató szavai szomorúságot, kételyt ébresztettek. A Jézust a hegyre kísérő három tanítvány kiválasztása felkeltette a többi kilenc irigységét. Ahelyett, hogy imádkozással, a Krisztus szavain való elmélkedéssel erősítették volna hitüket, inkább csüggedésükkel, személyes sérelmeikkel foglalkoztak. A sötétségnek ebben az állapotában vállalták a küzdelmet Sátánnal.

Ahhoz, hogy sikerrel vegyenek fel egy ilyen harcot, más lelkülettel kellett munkához látniuk. Hitüket meg kellett erősíteniük hő imával, böjttel, szívbeli megalázkodással. Meg kellett üresíteniük önmagukat énjüktől, be kellett telniük Isten Lelkével és erejével. Komolyság, hit általi könyörgés Istenhez: kizárólag ez biztosíthatja a Szentlélek segítségét a fejedelemségek és hatalmasságok, e világ sötétségének bírói és a világban lakozó gonosz lelkek elleni harchoz. Hit által teljes függőségbe kerülünk Istentől, fenntartás nélkül odaszentalódunk munkájára.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Szolgálat c. fej.)

Vizsgáljuk meg saját életünk kudarcait, vajon mi lehet az oka annak, ha vereséget szenvedünk?

Mennyire vesszük komolyan, hogy nem „test és vér” ellen kell küzdenünk, hanem a sötétség fejedelmével vesszük fel a

harcot? Tudatosul-e bennünk, hogy semmit sem cselekedhetünk a mennyei erőt igénylő imádság nélkül?

Emlékezzünk győzelmeinkre is: a könyörgés, őszinte és kitartó imádság által hányszor sikerült legyőzni önmagunkat és a nagy ellenséget?

*Az e heti adomány a szociális osztályt támogatja.
– Hozzájárulás a rászorulóknak anyagi vagy természetbeni támogatásához.*

9. tanulmány – május 28.

A keresztény közösségre vonatkozó tanítások, a gazdag ifjúval való találkozás, és a hozzá kapcsolódó tanítások

(Máté evangéliuma 18–20. fejezet)

(Olvassuk el Máté evangéliuma 18–20. fejezeteit! Ajánlott olvasmány még Ellen G. White *Jézus élete* c. könyvének következő fejezetei: Ki a nagyobb?, Egy fogyatkozásod van, Az új ország törvénye c. fej.; valamint a *Krisztus példázatai* c. könyvből A megbocsátás mértéke, Jutalom c. fej.)

Milyen szemléltetéssel próbálta Jézus megváltoztatni a tanítványai gondolkodásmódját, és bemutatni számukra az igazi nagyságot?

Mt 18,1–6.10–11 | Abban az órában mentek a tanítványok Jézushoz, mondván: Vajon ki nagyobb a mennyek országában? És előhíván Jézus egy kisgyermeket, közéjük állította azt, és mondta: Bizony mondom néktek, ha meg nem tértek és olyanok nem lesztek, mint a kisgyermek, semmiképpen nem mentek be a mennyek országába. Aki azért megalázza magát, mint ez

a kisgyermek, az a nagyobb a mennyek országában. És aki egy ilyen kisgyermeket befogad az én nevemben, engem fogad be. Aki pedig megbotránkoztat egyet e kicsinyek közül, akik én bennem hisznek, jobb annak, hogy malomkövet kössenek a nyakára, és a tenger mélységébe vessék. Meglássátok, hogy eme kicsinyek közül egyet is meg ne utáljatok, mert mondom néktek, hogy az ő angyalaik a mennyekben mindenkor látják az én mennyei Atyám orcáját. Mert az embernek Fia azért jött, hogy megtartsa, ami elveszett.

.....

.....

.....

A tanítványokat újra meg újra foglalkoztató kérdés – „Ki a nagyobb?” – most mintha leplezettebb formában jelent volna meg: nemes cél lebegett előttük, hiszen a mennyben szerettek volna elsők lenni. Nem ismerős számunkra ez a gondolkodásmód? A mi közösségünkben nem fordulhat elő az a megkülönböztetés, hogy ha valaki többet tud idézni a Bibliából, szebben imádkozik, sikeresebb a misszióban, talán értékesebb ember, „nagyobb a mennyek országában”? Gondoljunk arra, hogy hajdan Lucifer is látszólag nemes célért versengett: „hasonló leszek a Magasságozhoz”.

A mások fölé kerekedés, a versengő lelkület minden megjelenési formája a mennyei lázadásból ered. Jézus leplezte ezt a gondolkodásmódot, s először is arra figyelmeztette tanítványait, hogy ilyen lelkülettel be sem juthatnak a mennyek országába. A kisgyermek alázatát állította eléjük, és a menny értékrendjét.

„A kisgyermek szerénységét, önmagával nem gondolását, bízó szeretetét – ezeket a vonásokat értékeli a menny. Ezek az igazi nagyság jellemzői. Jézus újból elmagyarázta tanítványainak, hogy országát nem földi méltóság, ragyogás jellemzi. Jézus lábánál ezek a megkülönböztetések feledésbe merülnek. Találkozik egymással a gazdag és a szegény, a tanult és a tudatlan, s nem gondolnak hovatarthatóságra, világi elsőbbségre. Mindannyian véren megváltott lelkek, mindent Őneki tulajdonítanak, aki megváltotta őket. Az őszinte, töredelmes lélek drága Isten szemében. Pecsjét nem rangja, gazdagsága, szellemi nagysága alapján helyezi az emberre, hanem annak alapján, hogy mennyire egy Krisztussal. A dicsőség Ura elégedett a szelídekkel és alázatos szívűekkel.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Ki a nagyobb? c. fejj.)

Mi legyen a célunk a vétkezők esetében, hogyan járunk el helyesen, ha egy testvérünk a bűn útjára téved?

2

Mt 18,15–20 | Ha pedig a te atyádfia vétkezik ellened, menj el, és dorgáld meg őt négy szemközt: ha hallgat rád, megnyerted a te atyádfiát, ha pedig nem hallgat rád, végy magad mellé még egyet vagy kettőt, hogy két vagy három tanú vallomásával erősíttessék minden szó. Ha azokra nem hallgat, mondd meg a gyülekezetnek, ha a gyülekezetre sem hallgat, legyen előtted olyan, mint a pogány és a vámszedő. Bizony mondom néktek: amit megkötök a földön, a mennyben is kötve lesz; és amit megoldotok a földön, a mennyben is oldva lesz. Ismét, mondom néktek, hogy ha ketten közületek egy akaraton lesznek a földön minden dolog felől, amit csak kérnek, megadjam nékik az én

mennyei Atyám. Mert ahol ketten vagy hárman egybegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.

.....

.....

.....

.....

Jézus azt hangsúlyozta, hogy a vétkezőt megnyerni kell, nem lejárítani vagy kiközösíteni, ezért a dorgálás olyan mentő szeretettel történjen, hogy belátásra juthasson. Még a gyülekezet közösségéből való elbocsátásnak is az a célja, hogy bűnbánatra vezesse, megtérésre készítse a kísértő áldozatává vált testvérünket. A „pogány és vámszedő” Jézus számára soha nem megvetendő emberek voltak, hanem megmentésre szorulók.

„A szelídség lelkével »ügyelvén magadra, hogy meg ne kísértessél te magad is« (Gal 6,1), menj a tévelygőhöz, és »dorgáld meg őt négyszemközt« (Mt 18,15). Ne hozd szégyenbe, ne tereged ki hibáját mások előtt, ne hozz gyaláztatot Krisztusra olyan ember vétkének, tévedésének nyilvános feltárásával, aki az Ő nevét viseli. Az igazságot sokszor nyíltan el kell mondani a tévelygőnek, hogy belássa hibáját, és megújulhasson. Nem szabad azonban bíraskodnod vagy ítélkezned. Ne próbáld magadat igazolni. *Mindezen erőfeszítésed a gyógyulására irányuljon. Lelki sebek kezelésekor a legtapintatosabb érintésre, a legkifinomultabb érzékenységre van szükség. Csakis a Golgota Szenvedőjéből áradó szeretet győzedelmeskedhet itt.* Gyöngéd szelídséggel kezelje testvér a testvért, mint aki tudja: ha sikert ér el, »lel-

ket ment meg a haláltól» és »sok bűnt elfedez« (Jak 5,20). Még ez az erőfeszítés is lehet hasztalan. Ekkor »végy magad mellé még egyet vagy kettőt« (Mt 18,16). Lehet, hogy együttes befolyásuk győzni fog ott, ahol az első rábeszélés nem ért el eredményt. Mivel nincsenek benne az ügyben, sokkal valószínűbb, hogy pártatlanok lesznek, tanácsuk nagyobb súllyal esik latba a tévelygő szemében.

Ha nem hallgat rájuk – de addig nem –, akkor az ügyet a hívők egész testülete elé kell hozni. A gyülekezet tagjai mint Krisztus képviselői egyesüljenek imában és szerető könyörgésben, hogy a bűnt elkövető észhez térjen. A Szentlélek szólni fog szolgálai által, kérleli a tévelygőt, hogy jöjjön vissza Istenhez. Pál apostol ihletett kijelentése így szól: »Mintha Isten kérne miáltalunk: Krisztusért kérünk, béküljete meg az Istennel.« (2Kor 5,20) Aki ezt az egyesült kezdeményezést is visszautasítja, az elvágja a Krisztushoz fűződő köteléket, s kitépi magát a gyülekezet közösségéből. Ettől fogva »legyen előtted olyan, mint a pogány, és a vámszedő« (Mt 18,17). Mégsem szabad rá úgy tekinteni, mint akit Isten kizárt kegyelméből. Korábbi testvérei ne vessék meg és ne hanyagolják el, hanem kezeljék szelíden, irgalommal mint elveszett bárányt, melyet Krisztus még mindig vissza akar hozni nyájába.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Ki a nagyobb? c. fej.)

Az oldás és kötés a gyülekezeti közösség részéről akkor hiteles, ha azt a mennyben is jóváhagyták, ha valóban a Szentlélek által létrejövő „egy akarat” is megvalósul a testvéri közösségben. Itt Jézus azt is egyértelművé teszi, hogy a menny jóváhagyásának nem az emberi tekintély vagy a nagy létszám a feltétele, hanem, „ha ketten vagy hárman”, tehát akármilyen kicsiny

csoporthoz, de őszinte szívvel együtt keresik az Urat, akkor Ő ott lesz és megszenteli jelenlétével a gyülekezetet.

3

Milyen kérdéssel fordult Péter Krisztushoz? Mi kötelez bennünket az embertársaink iránti megbocsátásra, az adós szolga példázata szerint?

Mt 18,21–35 | Ekkor hozzámenvén Péter, mondta: Uram, hányszor lehet az én atyámfiának ellenem vétkezni, és néki megbocsátanom? Még hétszer is? Mondta néki Jézus: Nem mondom néked, hogy még hétszer is, hanem még hetvenhétszer is [az eredeti szöveg szerint hetvenszer hétszer is]. Annakokáért hasonlatos a mennyek országa a királyhoz, aki számot akart vetni az ő szolgálóival. Mikor pedig számot kezdett vetni, hoztak eléje egyet, aki tízezer talentummal volt adós. Nem tudván pedig fizetni, parancsolta annak ura, hogy adják el azt, és a feleségét és gyermekeit, mindenét, amije volt, és fizessenek. Leborulván azért a szolga előtte, könyörgött néki, mondván: Uram, légy türelemmel hozzám, és mindent megfizetek néked. Az Úr pedig megszárván azt a szolgát, elbocsátotta őt, és az adósságot is elengedte néki. Kimenvén pedig az a szolga, találkozott egygyel az ő szolgatársai közül, aki száz dénárral volt néki adós, és megragadván azt, fojtogatta, mondván: Fizesd meg nékem, amivel tartozol. Leborulván azért az ő szolgatársa az ő lábai elé, könyörgött néki, mondván: Légy türelemmel hozzám, és mindent megfizetek néked. De ő nem akarta, hanem elmenvén, börtönbe vetette őt, mígnem megfizeti, amivel tartozik. Látván pedig az ő szolgatársai, amik történtek, felettébb megszorodtak; és elmenvén, mindent megjelentettek az ő uruknak, amik történtek. Akkor előhívatván őt az ő ura, mondta néki:

Gonosz szolga, minden adósságodat elengedtem néked, mivel-hogy könyörögtél nekem: nem kellett volna-e néked is könyörül-nöd a te szolgatársadon, amiképpen én is könyörültem teraj-tad? És megharagudván az ő ura, átadta őt a hóhérok kezébe, mígnem megfizeti mind, amivel tartozik. Ekképpen cselekszik az én mennyei Atyám is veletek, ha szívetekből meg nem bo-csátjátok, ki-ki az ő atyjafiának, az ő vétkeiket.

.....

.....

.....

Az igazi, szívből jövő megbocsátás a megromlott emberi természet számára nagyon nehéz, szinte lehetetlen kíváncsolom. Az adós szolga példázata segít megérteni, hogy csak azok ké-pesek rá, akik értékelik Isten irgalmasságát, aki nem számolja a bűneinket, és nem szab határt a bűnbocsánatnak.

Ahogy neki sokkal több adósságot elengedtek, úgy kellett volna – méghozzá természetesen és örömmel – az adós szol-gának is elengednie a jóval kisebb összegű tartozást. (A kora-beli mértékegységek szerint a *tízezer talentum* kifejezhetetlenül nagy összeg volt, mintegy 500 tonna arany vagy ezüst, a *száz dénár* viszont egy munkás egy-két napi bére.) Isten irántunk megnyilvánuló szüntelen kegyelme olyan hálát kellene hogy éb-resszen bennünk, hogy ne mérlegeljünk és „fojtogassuk” egy-mást, amikor valaki velünk szemben vétkezik.

Hasonlítsuk össze a két mértéket! Ebből ugyanis az követke-zik, hogy Isten iránt mindig mérhetetlenül nagyobb az adóssá-gunk, mint irántunk bárki embernek, aki megsértett vagy meg-bántott minket. Ne nagyítsunk fel a méltatlanságokat, amelyek

érnek bennünket! A valóság az, hogy a bennünket ért bántalmak végösszege sem ér fel egyetlen Istennel szemben elkövetett vétünkkel. Mi a végtelenül szerető Urunkat bántjuk meg, aki az életét sem sajnálta odaáldozni megmentésünkre.

„A példázat nagy tanulsága azonban Isten könyörületének és az ember könyörtelenségének szembeállításában rejlik, és abban, hogy Isten megbocsátó irgalmának mértéke szerint kell nekünk is megbocsátanunk. »Nem kellett volna-e neked is könyörülnöd a te szolgatársadon, amiképpen én is könyörültem terajtd?« Isten megbocsát nekünk, nem azért, mert mi is megbocsátunk, hanem »amiképpen« megbocsátunk. Megbocsátásra mindig Isten ki nem érdemelt szeretete készlet. Embertársainkkal való magatartásunk tanúsítja, hogy elfogadtuk-e ezt a szeretetet, vagy nem. Ezért mondja Krisztus: »Amilyen ítélettel ítélték, olyannal ítéltettek, és amilyen mértékkel mértek, olyannal mérnek néktek.« (Mt 7,2)

Sokan reménykednek abban, hogy saját cselekedeteikkel kiérdemlik Isten kegyét. Nem fogják fel, milyen tehetetlenek. Nem fogadják el Isten kegyelmét ingyen ajándékként, hanem saját jó cselekedeteikben bíznak. Szívüket nem szomorítja el és nem alázza meg a bűntudat. Ezért másokkal szemben követelőzők és könyörtelenek. Isten ellen elkövetett bűneik úgy aránylanak azokhoz a bűnökhöz, amelyeket testvérük követett el ellenük, mint a tízezer talentum a száz dénárhoz – majdnem egymillió az egyhez. Mégis ők azok, akik nem bocsátanak meg. Ha testvéred vétkezik, bocsáss meg neki! Amikor bűnét meg akarja neked vallani, ne mondd, hogy nem hiszel alázatosságában, sem bűnvalómsága őszinteségében! Mi jogan ítélsz fölötte, mintha

olvasnál szívében! Isten Igéje ezt mondja: »Ha megtér, bocsáss meg néki. És ha egy napon hétszer vétkezik ellened, és egy napon hétszer tehozzád tér, mondván: Megbántam, megbocsáss néki.« (Lk 17,3–4) És nemcsak hétszer, hanem hetvenszer hétszer is; annyiszor, ahányszor Isten megbocsát neked.» (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A megbocsátás mértéke c. fej.)

Hogyan tárta fel Jézus a gazdag ifjúval beszélgetve azt az „egy fogyatkozást”, amely a jó cselekedetek mellett is kizárta őt Isten országából? Mi a mondanivalója számunkra ennek az igeszakasznak?

4

Mt 19,16–26 | Hozzájött egy ember, és mondta néki: Jó mester, mi jót cselekedjem, hogy örök életet nyerjek? Ő pedig mondta néki: Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó, csak egy, az Isten. Ha pedig be akarsz menni az életre, tartsd meg a parancsolatokat. Mondta néki: Melyeket? Jézus pedig mondta: Ezeket: Ne ölj, ne paráználkodjál, ne lopj, hamis tanubizonyságot ne tégy, tiszteld atyádat és anyádat, és szeresd felebarátodat, mint magadat. Mondta néki az ifjú: Mindezeket megtartottam ifúságomtól fogva, mi fogyatkozás van még bennem? Mondta néki Jézus: Ha tökéletes akarsz lenni, eredj, add el vagyondodat, oszd ki a szegényeknek, és kincsed lesz mennyben, jer és kövess engem. Az ifjú pedig e beszédet hallván, elment megszorodva, mert sok jószága volt. Jézus pedig mondta az ő tanítványainak: Bizony mondom néktek, hogy a gazdag nehezen megy be a mennyek országába. Ismét mondom pedig néktek: Könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, hogynem a gazdagnak az Isten országába bejutni. A tanítványok pedig ezeket hallván,

felettebb álméltkodtak, mondván: Kicsoda üdvözülhet tehát? Jézus pedig rájuk tekintvén, mondta nékik: Embereknél ez lehetetlen, de Istennél minden lehetséges.

.....

.....

.....

.....

Ez a fiatalember tisztességes, vallásos, becsületes, kedves, szerény volt, sok minden jót el lehetett róla mondani. Nem lopta a vagyonát, nem volt üres, léha, a családi viszonyai nyilván rendezettek lehettek. Amikor Jézus ránézett, azt mondja az Ige, hogy megkedvelte őt (Mk 10,21), követőjévé, tanítványává szeretne volna fogadni. Sok jó természetes adottsággal megáldott ember volt. De ez a történet egyik tanulsága: bármennyi jó cselekedete lehet valakinek, nem elég az üdvösséghez. Kérdéséből úgy tűnik, mindenképpen ő szeretne még valamit tenni azért, hogy örök élete legyen: „Mi jót cselekedjem, hogy örök életet nyerjek?”

Jézus cserét ajánl: mindenét kéri, és mindent ígér – földi vagyonát mind oda kellene adnia, hogy elnyerhesse a mennyi kincseket. Megváltónk nem valamit, még csak nem is ezüstöt vagy aranyat adott az üdvösségünkért, hanem önmagát, vagyis mindent. Tőlünk sem valamit kér, hanem önmagunkat és mindenünket – és ígéri a menny gazdagságát: „Aki győz, örökségül nyer mindent.” (Jel 21,7)

A tanítványok megdöbbsent kérdése jelzi, hogy ők sem értették még meg: az üdvösséget nem lehet kiérdemelni, a parancso-

latok igazi betöltése pedig lehetetlen pusztán emberi igyekezettel. De ott az ígéret és az örömhír is: ami embereknél lehetetlen, „Istennél [más fordítás szerint: Istennel együtt] minden lehetséges.”

„Ez az ifjú csodálta Krisztust. Vonzódott a Megváltóhoz, de nem volt hajlandó elfogadni a Megváltó önfeláldozásra szólító elvét. Inkább a gazdagságot választotta, mint Jézust. Kívánta az örök életet, de nem adott helyet szívében annak az önzetlen szeretetnek, amelyből élet fakad; és szomorú szível elfordult Krisztustól.

Krisztus próbára tette ezt a férfit. Felszólította: válasszon a mennyei kincs és a világi nagyság között. Krisztus követése biztosítja számára a mennyei kincset. Ehhez az ént alá kell rendelni: akaratát Krisztus irányítása alá kell helyezni. Isten igazi szentségét ajánlotta fel az ifjú főembernek. Azt a kiváltságot kapta, hogy Isten fia lehet, Krisztus örökostársa a mennyei kincsek tekintetében. Azonban fel kell vennie a keresztet, és követnie a Megváltót az önmegtagadás ösvényén. (...)

A főember hamar átlátta, mi mindent rejtenek Krisztus szavai, és elszomorodott. Ha megismerte volna a felajánlott ajándék értékét, gyorsan felsorakozik Krisztus követői közé. A zsidók tekintélyes tanácsának tagja volt, és Sátán kecsgetető jövőbeli kilátásokkal kísértette. Kívánta a mennyei kincset, de a gazdagsága által nyújtott ideiglenes előnyöket is. Sajnálta, hogy ez a feltétel egyáltalán létezik. Örök életre vágyott, de nem volt hajlandó ezért áldozatot hozni. Az örök élet ára túl nagynak tűnt, szomorúan távozott, »mert igen gazdag volt.« (Ellen G. White: *Jézus élete*, Egy fogyatkozásod van c. fej.)

Gondoljuk át, hogy a mi életünkben nincsenek-e olyan bálványok, amelyek akadályt jelentenek abban, hogy teljes szívvel kövessük Krisztust? Nem próbálkozunk azzal mi is, ami Jézus szerint lehetetlen, hogy egyszerre két úrnak akarunk szolgálni?

5

Milyen eltorzult emberi jellemvonást leplez le a szőlőmunkások példázata? Hogyan állítja szembe Isten igazságosságát és igazalmasságát az ember „igazságérzetével”?

Mt 20,1–16 | Hasonlatos a mennyek országa a gazdaemberhez, aki jó reggel kiment, hogy munkásokat fogadjon az ő szőlőjébe. Megszerződven pedig a munkásokkal napi tíz pénzben, elküldte őket az ő szőlőjébe. És kimentén három óra tájban, látott másokat, akik hivalkodván a piacon álltak. És mondta nékik: Menjetek el ti is a szőlőbe, és ami igazságos, megadom néktek. Azok pedig elmentek. Hat és kilenc óra tájban ismét kimentén, ugyanazonképpen cselekedett. Tizenegy óra tájban is kimentén, talált másokat, akik hivalkodva álltak, és mondta nékik: Miért álltok itt egész napon át, hivalkodván? Mondták néki: Mert senki sem fogadott meg minket. Mondta nékik: Menjetek el ti is a szőlőbe, és ami igazságos, megkapjátok. Mikor pedig beesteledett, mondta a szőlőnek ura az ő vincellérjének: Hívd elő a munkásokat, és add ki nékik a bért, az utolsóktól kezdve mind az elsőig. És jöttek a tizenegy órások, fejenként tíz-tíz pénzt vettek. Jöttek azután az első, azt gondolják, hogy ők többet kapnak: de ők is tíz-tíz pénzt vettek fejenként. Amint pedig fölverték, zúgolódtak a házigazda ellen, mondván: Azok az utolsók egyetlen óráig munkálkodtak, és egyenlőkké tetted azokat velünk, akik a napnak terhét és hőségét szenvedtük. Ő pedig felelvén, mondta azok közül egynek: Barátom, nem cse-

lekszem igazságtalanul veled; avagy nem tíz pénzben szerződél-e meg velem? Vedd, ami a tiéd, és menj el. Én pedig ennek az utolsónak is annyit akarok adni, mint neked. Avagy nem szabad-e nékem a magaméval azt tennem, amit akarok? Avagy a te szemed azért gonosz, mert én jó vagyok? Ekképpen lesznek az utolsók elsők, és az elsők utolsók; mert sokan vannak a hivatalosok, de kevesen a választottak.

.....

.....

.....

A példázat előzménye, hogy a gazdag ifjú távozása után Péter odafordult Jézushoz, a következő kérdéssel: „Ímé, mi elhagytunk mindent, és követtünk téged: mink lesz hát minékünk?” (Mt 19,27) Jézus válaszában először arról beszél, hogy Isten mindenkit százszorosan is kárpótol mindazért, amit Őérte el kellett hagynia, már itt a földön, és megadja az üdvösség végső örökségét is. Azonban ne az elérendő jutalom legyen a fontos, hanem hálából és teljes odaszánással szolgáljunk Istennek – ennek szemléltetésére mondta el Jézus a szőlőmunkásokról szóló példázatot. (Abban az időben a munkanap reggel 6 órakor kezdődött, és este 6-ig tartott. Tehát a „három óra tájban” megfogadott munkások 9-kor mentek a szőlőbe, a hat és kilenc óra pedig déli 12 és du. 3 óra volt. Végül, a 11 órás munkások du. 5 órakor álltak munkába, a nap vége felé, egyetlen órára.)

A *hivalkodván* szó pontosabb fordítása: *tétlenül, munka nélkül*. Ezekből az ismételt hívásokból, különösen a du. 5-kor, csupán egy órára munkába állított szolgák esetéből nyilvánvaló, hogy mi a gazda indítéka. Neki az is fontos, hogy a munkát

valaki elvégezze, de az is, hogy senki ne maradjon ki belőle, a későn eszmélők, az idejüket másra vesztegetők még az utolsó órában is lehetőséget kapjanak. Azt is megfigyelhetjük, hogy míg az elsőekkel megállapodik a gazda a munkabérről, a később jövőknek csupán ezt ígéri: „ami igazságos, megkapjátok.”

„A később felfogadott munkások (...) azzal mutatták meg bizalmukat, hogy nem érdeklődtek a bérük felől. Biztak a gazda igazságos és méltányos voltában, és nem teljesítményük szerint kapták a jutalmat, hanem a gazda bőkezűsége szerint.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, 276. o.)

Mi volt az oka az első munkások méltatlankodásának, amikor a munkabér kiosztása megtörtént? Nem kísért-e bennünket is ez a magatartás?

„E példázat munkásai azokat ábrázolják, akik szolgálataukért előnyre tartanak igényt másokkal szemben. Dicsekedve fognak munkához, de önmegtagadás és önfeláldozás nélkül dolgoznak. Lehet, hogy egész életükben Krisztus szolgálóinak mondták magukat. Talán jól viselik a nehézséget, nélkülözést és megpróbáltatást. Ezért nagy jutalomra formálnak jogot. Többet gondolnak a jutalomra, mint arra a kiváltságra, hogy Krisztus szolgálói lehetnek. Véleményük szerint munkálkodásuk és áldozataik miatt nagyobb elismerést érdemelnének, mint mások. S mivel ezt az igényüket nem veszik figyelembe, megsértődnek. Ha szerető, bízó szívvel dolgoznának, mindig elsőkhöz lehetnének, de siránkozó, panaszkodó természetük nélkülözi Krisztus lelkületét. (...)

Nem a szolgálatban eltöltött idő, hanem a szolgálatkészség és a megbízhatóság teszi munkánkat kedvessé Isten előtt. Minden szolgálatunk énünk teljes átadását igényli. A legapróbb feladat, ha őszinte szívvel és önzetlenül végezzük, kedvesebb Isten előtt, mint a legnagyobb munka, amit megront a haszonlesés. Isten azt nézi, hogy mennyi van bennünk Krisztus lelkületéből, és mennyi cselekedeteinkben a krisztusi vonás. Isten többre értékeli a szeretetet és hűséget, amellyel munkánkat végezzük, mint a teljesítmény nagyságát.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Jutalom c. feje.)

Van a példázatnak egy végidőre mutató mondanivalója is: Az emberi történelem utolsó órájában is lesznek majd, akik örömmel vállalják a szolgálatot, és az evangélium hirdetésében tevékeny munkásai lesznek Krisztusnak:

„A tizenegyedik órában az Úr be fog hívni az ő szolgálataiba sok hűséges munkást. Önfeláldozó férfiakat és nőket, akik a helyükre fognak lépni azoknak, akik áldozatul estek a hitehagyásnak és akiket a halál elragadott. Fialat férfiaknak, nőknek és idősebbeknek is az Úr fog erőt adni fentről. Ezeknek megtért kezük, megtért lábuk, megtért nyelvük lesz, ajkukat a mennyei oltárnál való élő parázs fogja érinteni. Ezek állhatatosan menetelnek előre, a Mester szolgálatában. Szilárdan előre és előre viszik a munkát a befejezéséhez.” (Ellen G. White, *The Youth Instructor*, 1902. február 13.)

„A Lélek mellőzni fogja mindazokat, akiknek lejárt a próbaidejük, akiknek voltak lehetőségeik, de nem különböztették meg Isten Szavát az emberi szavaktól, és nem

értékelték a Szentlélek indíttatását. Akkor majd a tizenegyedik órában ezrek fogják látni és elismerni az igazságot. »Ímé napok jönnek, ezt mondja az Úr, és ott éri a szántó az aratót, és a szőlőtaposó a magvetőt.« (Ámós 9,13) A megtérők száma egyre növekedni fog, olyan ütemben, hogy az egyház meg fog döbbsenni, és az Istennek neve dicsőítetik.» (Ellen G. White, 43. levél, 1890)

6

Milyen formában tűnt fel ismét a tanítványok között a versengés lelkülete?

Mt 20,20–28 | Mikor felment Jézus Jeruzsálembe, útközben csupán a tizenkét tanítványt vévén magához, mondta nekik: Ímé, felmegyünk Jeruzsálembe, és az embernek Fia átadatik a főpapoknak és írástudóknak, és halálra kárhoztatják őt, a pogányok kezébe adják őt, hogy megcsúfolják, megostorozzák és keresztre feszítsék, de harmadnap feltámad. Ekkor hozzá ment a Zebedeus fiainak anyja az ő fiaival együtt, leborulván és kérvén tőle valamit. Ő pedig mondta néki: Mit akarsz? Mondta néki: Mondd, hogy ez az én két fiam üljön a te országodban, egyik jobb kezed felől, a másik bal kezed felől. Jézus pedig felelvén, mondta: Nem tudjátok, mit kértek. Megihatjátok-e a pohárt, amelyet én megiszom? és megkeresztelkedhetek-e azzal a keresztséggel, amellyel én megkeresztelkedem? Mondták néki: meg. És mondta nekik: Az én poharamat megiszátok ugyan, és a keresztséggel, amellyel én megkeresztelkedem, megkeresztelkedtek, de az én jobb és bal kezem felől való ülést nem az én dolgom megadni, hanem azoké lesz az, akiknek az én Atyám elkészítette. Hallva ezt a tíz, megbosszankodott a két testvérré. Jézus pedig előszólítván őket, mondta: Tudjátok,

hogy a pogányok fejedelmei uralkodnak azokon, és a nagyok hatalmaskodnak rajtuk. De ne így legyen közöttetek, hanem aki közöttetek nagy akar lenni, legyen a ti szolgátok, és aki közöttetek első akar lenni, legyen a ti szolgátok. Valamint az embernek Fia nem azért jött, hogy néki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és adja az ő életét váltságul sokakért.

.....

.....

.....

Milyen fájó lehetett Krisztusnak, hogy miután az előtte álló küzdelmes napokról, kereszthaláláról beszélt, szeretett tanítványait egészen más gondolatok foglalkoztatták. János és Jakab, hogy kérésüknek még nagyobb hatása legyen, édesanyjuk közbenjárását is igénybe vették. Jézus válaszában próbálja gondolataikat visszaterelni az előtte álló szenvedésre, valamint arra, hogy csak azok részesülhetnek dicsőségében, akik a gyalázatot és szenvedést is vállalják vele és érte. Saját példáját állítva eléjük, az igazi nagyságról beszélt, amely a másokért végzett szolgálatban nyilvánul meg.

„Az áll majd a legközelebb Krisztushoz [az örökkévalóságban], aki földön a legtöbbet vett át az Ő önfeláldozó szeretetéből – a szeretetből, mely »nem kérkedik, nem fualkodik fel, (...) nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a gonoszt« (IKor 13,4–5). Ez a szeretet indította a tanítványokat, ahogyan Urunkat is, hogy éljenek, dolgozzanak, odaadjanak és feláldozzanak mindent, akár a halálig, az emberiség megmentéséért. Ez a lelkület

vált nyilvánvalóvá Pál életében, aki ezt mondta: »Mert nékem az élet Krisztus – hiszen élete Krisztust mutatta be az embereknek –, és a meghalás nyereség.« (Fil 1,21) – nyereség Krisztusnak. Maga a halál teszi nyilvánvalóvá kegyelme erejét, s lelkeket gyűjt Neki. »Magasztaltatni fog Krisztus az én testemben – mondta –, akár életem, akár halálom által.« (Fil 1,20)

A világ országaiban a társadalmi rang önfelmagasztalást jelent. (...) Krisztus más elvekre alapozta országát. Az embereket nem hatalomra, hanem szolgálatra hívta, az erőseket, hogy hordozzák a gyöngék fogyatékoságait. Az erő, a rang, a tehetség, a műveltség mind nagyobb kötelezettséget ró birtoklójára embertársai szolgálatában.» (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az új ország törvénye c. feje.)

*Az e heti adomány
az Útjelző Alapítvány által fenntartott
internetes televízió működését támogatja.
– Hozzájárulás a közösség szellemiségében szerkesztett
és működtetett Light Channel Magyarország
(www.vilagossagot.hu) internetes televízió működési költségeihez.*

Bevonulás Jeruzsálembe

(Máté evangéliuma 21–23. fejezet)

A Jézus Krisztus jeruzsálemi bevonulását követő napok eseményeiről Máté és János evangéliuma tudósít a legrészletesebben. A két evangélium más-más eseményeket helyez a középpontba. János apostol Jézus búcsúbeszédeit és főpapi imáját örökíti meg, a kihallgatások közül pedig a Pilátus előtti két kihallgatást részletezi. Máté evangéliumában a Megváltó utolsó példázataira kerül a hangsúly (gonosz szőlőmunkások, két fiú, királyi menyegző, két szolga, tíz szűz, talentumok, kecskék és juhok példázata), továbbá a vallási vezetőkre vonatkozó jajmondások csak ebben az evangéliumban találhatók meg.

Hol találunk jajmondásokat a Szentírásban? Hogyan vezetete be Jézus a farizeusok és írástudók ellen mondott vádbeszédekben foglalt jajmondásokat?

Mt 23,2–12 | Az írástudók és a farizeusok a Mózes székében ülnek, annakokáért amit parancsolnak nektek, mindazt megtartjátok és megcselekedjétek, de az ő cselekedeteik szerint ne cselekedjétek. Mert ők mondják, de nem cselekszik. Nehéz és elhordozhatatlan terheket kötöznek egybe, és az emberek vállaira vetik, de ők az ujjukkal sem akarják azokat illetni. Minden

dolgukat csak azért cselekszik, hogy lássák őket az emberek, megszélesítik homlokszíjaikat, és megnagyobbítják köntösük peremét, szeretik a lakomákon a főhelyet, a gyülekezetekben az elől ülést, a piacokon való köszöntéseket, és azt, hogy az emberek így hívják őket: Mester, Mester! Ti pedig ne hívassátok magatokat mesternek, mert egy a ti Mesteretek, a Krisztus, ti pedig mindnyájan testvérek vagytok. Atyátoknak se hívjatok senkit e földön, mert egy a ti Atyátok, aki a mennyben van. Doktoroknak se hívassátok magatokat, mert egy a ti doktorotok, a Krisztus. Hanem aki a nagyobb közöttetek, legyen a ti szolgátok! Mert aki magát felmagasztalja, megaláztatik, és aki magát megalázza, felmagasztaltatik.

.....

.....

.....

Érdeemes tanulmányozni a jajmondásokat az Ószövetségben. Ésaías könyvében az alábbi helyeken található: Ésa 5,8.11.18.20–22. Jeremiás könyvében: Jer 22,13; 10,19 stb. Habakuk könyvében: 2,6/b.9.12.15.19. Az Újszövetségben Jelenések könyvében találunk jajmondásokat: Jel 8,13; 9,12; 11,14.

A jajmondások az „átkok”-hoz hasonlóan törvényszerűséget tárnak fel. A bűnök szükségszerű következményei tárulnak fel általuk. Jézus is élt ezzel a szólásformával (lásd Mt 11,20–24). A farizeusok és írástudók elleni vádbeszédében, amely Jeruzsálemben, a halála előtti utolsó héten hangzott el, szintén jajmondások találhatók.

Két dologra irányította rá a figyelmet Jézus, a vallási vezetők magatartását illetően:

Egyrészt szólt tanításairól. Amennyiben bibliai elveket hirdetnek, magukat az elveket helyes követni. De csakis a bibliai elveket! Amennyiben emberi rendelkezéseket tapasztanak az Igéhez (melyeket maguk sem igazán követnek), hogy az embereket még inkább engedelmségre kényszerítsék, ezeket – az igazság és a szabadság nevében – nem szabad megtartani (vö. Jn 15,9; Rm 16,17; Gal 1,8–10; 2Jn 10).

Másrészt Jézus megfeddte a farizeusok és írástudók tekintélyelvűségét és hiúságát. Szembeállította az isteni törvény szerinti igaz magatartással. A „szabadság, egyenlőség, testvériség” elvét a bibliai kereszténység képviselte a maga igazi mivoltában a valdensektől, a lollardokon át a huszitákig, az anabaptistáktól a baptistákon és a metodistákon át az adventmozgalom útörő korszakáig.

„[Jézus] megróttá a rabbi vagy mester megszólítás megkövetelésében megmutatkozó hiúságot. Ez a cím – jelentette ki – nem embert illet meg. Papok, írástudók, vezetők, törvénytudók és tanítók mindnyájan testvérek, egyetlen Atya gyermekei. Jézus a nép lelkére kötötte: ne adjanak embernek olyan megtisztelő címet, amely arra mutatna, hogy az illető uralkodhat lelkiismeretük vagy hitük felett.

Ha Krisztus ma a földön élne, olyanokkal körülvéve, akik a »tiszteendő« vagy »főtiszteendő« címet akarják, nem ismételné-e meg kijelentését?: »Ti pedig ne hívassátok magatokat Mesternek, mert egy a ti Mesteretek, a Krisztus.« (Mt 23,8) Az Írás kijelenti Istenről: »Szent és retentetes az ő neve.« (Zsolt 111,9) Ki az az emberi lény, akit ez a cím megilletne? Milyen keveset tud az ember felmutatni a bölcsességből és igazságosságból, melyre e cím utal! Milyen sokan vannak e cím igénylői között, akik hamisan

képviselik Isten nevét és jellemét! Ó, hányszor rejtik a világi becsvágyat, önkényt, a legaljasabb bűnöket magas és szent hivatal hímzett ruhája alá! A Megváltó folytatta: »Hanem aki a nagyobb közöttetek, legyen a ti szolgátok. Mert aki magát felmagasztalja, megaláztatik; és aki magát megalázza, felmagasztaltatik.« (Mt 23,11–12) Krisztus újból és újból azt tanította, hogy az igazi nagyság mértéke az erkölcsi érték. A menny mércéje szerint a jellem nagyságát az határozza meg, hogy embertársaink javára élünk-e, a szeretet és irgalmasság cselekedeteit műveljük-e. Krisztus, a dicsőség királya az elbukott ember szolgája volt.» (Ellen G. White: *Jézus élete*, 613–614., 514–516. o.)

2

Miért éppen a farizeusokat és írástudókat leplezte le Jézus?

Mt 16,6 | Jézus pedig mondta nekik: Vigyázzatok, és őrizkedjetek a farizeusok és szadduceusok kovászatól!

Lk 12,1 | Mikor sok ezerből álló sokaság gyűlt egybe, (...) kezdte [Jézus] tanítványainak mondani: Mindenekelőtt oltalmaztatók magatokat a farizeusok kovászatól, amely a képmutatás!

Mt 23,13 | Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert a mennyeknek országát bezárjátok az emberek előtt! Mivelhogy ti nem mentek be, akik be akarnának menni, azokat sem bocsátjátok be.

.....

.....

.....

Jézus mind a farizeusok, mind a szadduceusok „kovászatól” óvott (Mt 16,6). Mindkét vallási irányzatnak más volt a jellegzetes torzulása. A szadduceusok hitbéli tévelygésekben éltek (tagadták a teljes Ószövetség ihletettségét, csak a Tórát, Mózes öt könyvét fogadták el, kétségbe vonták a feltámadást, szembefordultak saját népükkel stb.). A farizeusok látszólag ragaszkodtak Isten tanításaihoz, valójában azonban sem szívükben, sem tetteikben nem azt képviselték, hanem a maguk „tudományát” (Mt 15,9). „Vakok vak vezetői” voltak (Mt 15,14), akik azonban fennen hangoztatták látó voltukat (Jn 9,39–41). Az Isten nevében elkövetett, megtévesztő bűnnél nincs félelmetesebb. Ezért irányult Jézus leleplezése a képmutató farizeizmus ellen.

„A farizeusokat (...) lelki gögjük arra készítette, hogy beszéd tárgyuk állandó önmagasztalás volt: az én érzelmeim, tudásom, életmódom. Saját álláspontjukat tekintették mások megítélése zsinórmértékének. Önigazságuk ruhájába öltözötten léptek a bírói székbe, hogy másokat bíráljanak és ítéljenek. (...) A legsúlyosabb következményekkel járó bűn az a rideg, kritizáló és engesztelhetetlen lelkület, amely a farizeusok rendjét jellemezte.” (Ellen G. White: *Gondolatok a Hegyi beszédről*, Ne ítéljete, hogy ne ítéltessetek c. fej.)

Milyen gyakorlati példákön szemléltette Jézus a farizeusi képmutatás egyes megnyilatkozásait? Milyen volt a farizeusok viszonyulása az anyagi javakhoz és a lélekmentéshez?

3

Mt 23,14 | Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert felemésztitek az özvegyek házát, és színből hosszan imádkoztok; ezért annál súlyosabb lesz a ti büntetésetek...

Mt 23,18 | Jaj nektek, vak vezérek, akik ezt mondjátok: Ha valaki a templomra esküszik, semmi az; de ha valaki a templom aranyára esküszik, tartozik az...

Mt 23,15 | Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert megkerülitek a tengert és a földet, hogy egy pogányt zsidóvá tegyetek, és ha azzá lett, a gyehenna fiává teszitek őt, kétszerte inkább magatoknál.

.....

.....

.....

„A farizeusok nagy befolyást gyakoroltak a népre, s ezt érdekeik szolgálatára használták fel. Megnyerték a jámbor özvegyek bizalmát, majd kötelességgé tették, hogy vagyonukat vallási célokra ajánlják fel. Miután megkaparintották pénzüket, a ravasz cselszövők saját hasznukra fordították. Hogy elrejtsek becselenségüket, hosszan és nyilvánosan imádkoztak, kegyességüket feltűnően mutogatták. Ez a képmutatás – jelentette ki Krisztus – súlyosabb büntetést hoz rájuk. Ugyanez a dorgálás illet meg ma is sokakat, akik fennen hirdetik kegyességüket. Életüket beszennyezi az önzés és a telhetetlenség, de mindezek fölé a látszólagos tisztaság ruháját öltik, s ezzel egy időre becsapják embertársaikat. Istent azonban nem tudják megtéveszteni. Ő ismeri a szív minden szándékát, és minden embert cselekedetei szerint ítél meg.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Jaj a farizeusoknak! c. fejelet)

„A papok saját hamis és szűk mértékük szerint értelmezték Isten követelményeit. Merészeltek aprólékosan különb-

séget tenni különféle bűnök viszonylagos súlya fölött. (...) Anyagi megfontolásból egyeseket feloldoztak esküjük alól. (...) Nagy összegekért néha súlyos bűnöket néztek el.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 532. o.)

Laodicea népére nem vonatkozik vajon, hogy vannak, akik szeretnek „hosszan, színből” imádkozni, miközben gyakorlati életük tele van Isten, sőt emberek szemében is utálatos törvényszegésekkel? Vonzotta-e a farizeusok vallásossága a pogányokat? Milyen volt a lélekmentési eredményük? Akik néhányan megtértek, azok megjobboldak e befolyásukra? Jellemző-e laodicea népére is hasonló állapot?

Hogyan viszonyultak a farizeusok a tizedfizetéshez, valamint az Isten által elvárt tisztaság, szentség kívánalmához?

4

Mt 23,23 | Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok! Mert megdézsmáljátok a mentát, a kaprot és a köményt, de elhagyjátok, amik nehezebbek a törvényben, az ítéletet, az irgalmasságot és a hűséget: pedig ezeket kellene cselekedni, és amazokat sem elhagyni. Vak vezérek, akik megszuritek a szűnyogot, a tevét pedig elnyelitek. Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok! Mert megtisztítjátok a pohár és a tál külsejét, belül pedig rakva vannak azok ragadománnyal és mértéktelenséggel. Vak farizeus, tisztítsd meg előbb a pohár és tál belsejét, hogy külsejük is tiszta legyen.

.....

.....

Az eredeti szöveg alapján így pontosítható Mt 23,23 fordítása: *„Jaj néktek, képmutató írástudók és farizeusok, mert tizedet adtok a mentából, a kaporból, a köményből, de elhagyjátok azokat, amelyek fontosabbak a törvényben, az igazságosságot, az irgalmasságot és a hitet, pedig ezeket kellene cselekedni, és azokat sem elhagyni.”*

„A tizedrendszert Isten rendelte, és a legrégebb idők óta megtartották. Ábrahám, a hívők atyja, tizedet fizetett mindentől, amije volt. A zsidó vezetők elismerték a tizedfizetés jelentőségét, és ez helyes volt, ám nem hagyták a népet, hogy saját meggyőződésük szerint járjanak el e kötelességben. Önkényes szabályokat állítottak fel. Olyan bonyolulttá váltak a követelmények, hogy lehetetlen volt teljesíteni azokat. Senki sem tudta, mikor tesz eleget kötelezettségének. Ahogyan Isten adta, a törvény igaz és ésszerű volt, ezt pedig a papok és rabbik fárasztó teherré tették. Isten minden parancsának következményei vannak. Krisztus elismerte a tizedfizetés kötelességét, de rámutatott arra, hogy ez nem lehet mentség más kötelességek elhanyagolására.

A farizeusok nagyon pontosan fizettek tizedet a kerti füvekből, például mentából, ánizsból, köményből, ez alig került valamibe, viszont [látszólagos] pontosságuk és szentségük hírnevüket öregbítette. Ugyanakkor értelmetlen korlátozásaik elnyomták a népet, és rombolták a tiszteletet az Isten saját elrendelése szerinti szent rendszer iránt. Jelentélen különbségtételekkel kötötték le az emberek gondolatait, elfordították figyelmüket az alapvető igazságoktól. A törvény fontosabb kívánalmait, az igazságosságot, az irgalmasságot és a hitet elhanyagolták. »Ezeket kellene cselekedni – mondta Krisztus –, és amazokat sem elhagyni.« (Mt 23,23) (...) A Mózes által adott utasítások szerint

tilos volt bármilyen tisztátalan dolgot megenni. Tilos volt a disznóhús és bizonyos egyéb állatok húsának fogyasztása, mint amelyek tisztátalanná teszik a vért és megrövidítik az életet. A farizeusok azonban nem hagyták annyiban ezeket a korlátozásokat, ahogyan Isten rendelte. Felhatalmazás nélkül szélsőségekbe merültek. Többek között a néptől megkövetelték az összes felhasznált víz megszürését, nehogy a legkisebb rovar legyen benne, ami a tisztátalan állatok közé sorolható.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 616–617./520–521. o.)

A teve is tisztátalan állat, tehát Jézus igen szemléletesen mutatott rá arra, hogy akár a legkisebb dologban is roppant precízek, ugyanakkor a nagy és fontos dolgok tekintetében bármekkora tisztátalanságot „benyelnek”.

Milyen hasonlattal mutatott rá Jézus az emberi érdekekben reménykedő élet visszásságára, az egyes esetek felemlítése után?

5

Mt 23,27–28 | Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert hasonlatosak vagytok a meszelt sírokhoz, amelyek kívülről szépeknek tetszenek, belül pedig holtaknak csontjaival és minden undoksággal rakvák. Éppen így ti is, kívülről igazaknak látszotok ugyan az emberek előtt, de belül rakva vagytok képmutatással és törvényteleniséggel.

.....

.....

Azzal óvta Isten a körülöttük élő népek halottkultuszától, hogy tisztátalannak nyilvánított mindent, ami a halállal kapcsolatos. A halottakat általában úgy temették el, hogy a sírt a földdel egyenlő kőlappal fedték le. (A sziklába vájt sír a gazdagok sírja volt.)

„Egy hónappal a páskaünnep előtt minden évben bementek a sírokat, hogy mindenki felismerhesse őket, és tisztátalanná ne legyen valaki az által, hogy rájuk lép. Ahogyan a sírok kívülről ilyenkor *szépek*, úgy látszanak a farizeusok is *igazaknak*, olyanoknak, akik minden igyekezettel a törvény megtartására, Isten akarata teljesítésére törekszenek, de belül szívük tele van képmutatással, gonoszsággal, mint ahogyan a sírban is holtak csontjai és minden tisztátalanság van, amely megfertőzti az embert, ha hozzáér.” (Karner Károly: *Máté evangéliuma*, „Keresztény Igazság” Kiadó, Sopron, 1935, 158. o.)

A hit általi megigazulás ellentéte az ember önigazságába vett hit. Ami az emberek előtt „szépnek tetsző”, „igazságnak látszó”, az Isten szemében gyakran utálatos. Az igazságnak belülről kell kisugároznia. Az emberi ítéletalkotás helyett Isten hitelesítésére van szükség.

6

Mi leplezi le a farizeust a hívő előtt?

Mt 23,29–38 | Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok! Mert építitek a próféták sírjait, és ékesgetitek az igazak síremlékeit. Ezt mondjátok: Ha atyáink korában éltünk volna, nem lettünk volna bűntársaik a próféták véreinek ontásában. Így hát magatok ellen tesztek bizonyosságot, hogy fiai vagytok azoknak, akik megölték a prófétákat. Töltsétek be ti is a ti atyáitok mértékét! Kígyók, mérges kígyóknak fajzatai, miképpen kerülitek

ki a gyehenna büntetését? Annakokáért íme prófétákat, bölcsesket és írástudókat küldök hozzátok, és azok közül némelyeket megöltök, megfeszítetek, másokat azok közül zsinagógáitokban megostoroztok és városról városra üldöztök. Hogy reátok szálljon minden igaz vér, amely kiömlött a földön, az igaz Ábel vére-től Zakariás, a Barakiás fiának véreig, akit a templom és az oltár között megöltetek. Bizony mondom nektek, mindezek reá következnek erre a nemzetségre. Jeruzsálem, Jeruzsálem! Aki megöled a prófétákat és megkövezed azokat, akik hozzád küldettek, hányszor akartam egybegyűjteni a te fiaidat, miképpen a tyúk egybegyűjti kis csirkéit szárnya alá, és te nem akartad! Íme, pusztán hagyaték nektek a ti házatok.

.....

.....

.....

Az Isten által küldött prófétákhoz és a próféta beszédhez való viszonyulás szembetűnően tárja elénk a farizeizmus lényegét.

„A zsidók kevésbé érzékelték a szörnyű felelősséget, amit Krisztus elutasítása jelentett. Attól kezdve, hogy az első ártatlan vér kiontatott, amikor az igaz Ábel elesett Káin kezétől, ismétlődik ugyanaz a történet, és a bűn egyre nő. A próféták minden korban felemelték szavukat a királyok, vezetők és a nép bűnei ellen. Az Isten által adott igéket szólták, s még életük kockáztatása árán is engedelmeskedtek akaratának. Nemzedékről nemzedékre szörnyű büntetés halmozódott fel a világosság és az igazság elutasítói

számára. Ezt Krisztus ellenségei most a saját fejükre vonták. A papok és vezetők bűne minden megelőző generációénál nagyobb volt. A Megváltó visszautasításával Ábel-től Krisztusig minden meggyilkolt igaz ember véérért felelőssé tették magukat. Csordultig akarták tölteni gonoszságuk poharát. (...)

Hogy kifejezzék tiszteletüket az elhunyt próféták iránt, a zsidók nagyon buzgók voltak sírjaik díszítésében. (...) A halottak iránt tanúsított aránytalan figyelem elárulta, hogy nem szeretik Istent mindenekfelett, sem embertársaikat, mint önmagukat. (...) Ugyanez hódít ma is. Sokan (...) költséges emlékműveket építenek a halottaknak. Bőkezűen szentelnek pénzt, időt és munkát e célra, miközben az élők iránti kötelesség elmarad. (...)

Jézus utoljára tekintett a templom belsejébe, és gyászos szomorúsággal így szólt: »Ímé pusztán hagyatík néktek a ti házatok«, eddig a templomot Atyja házának nevezte, most azonban, mivel Isten fiának ki kellett vonulni falai közül, Isten örökre visszavonta jelenlétét a dicsőségére épült templomból. Ettől kezdve a templom szertartásai elveszítették jelentőségüket, az istentiszteletek üres formává váltak.» (Ellen G. White: *Jézus élete*, 618./522.; 534., 536. o.)

•

Az e heti adomány

az eleki vendégház munkáját támogatja.

*– Hozzájárulás a vendégházban folyó
egészségügyi-lelki missziómunka költségeihez.*

A nagy apokaliptikus beszéd, és az utána következő példázatok

(*Máté evangéliuma 24–25. fejezete*)

Jézus Krisztus nagy apokaliptikus beszéde a Jelenések könyvével együtt tartalmazza a kereszténység történelmének vázlatát és a végső nemzedékeknek szóló különleges üzeneteit. A nagy apokaliptikus beszéd bizonyos értelemben a Jelenések könyve egyes részletei kinagyításának is felfogható.

A nagy apokaliptikus beszédet Máté evangéliumán kívül Márk és Lukács evangéliuma is megörökítette, közülük azonban Máté a legrészletesebb, hozzá kell viszonyítanunk Márk és Lukács kiegészítéseit.

Miért fontos figyelembe venni a nagy apokaliptikus beszéd előzményét?

1

Mt 24,1–3 | És kijövén Jézus a templomból, tovább ment, és hozzámentek az ő tanítványai, hogy mutogassák néki a templom épületeit. Jézus pedig mondta nékik: Nem látjátok-e mind ezeket? Bizony mondom néktek: Nem marad itt kő kövön, mely le nem romboltatik. Mikor pedig az olajfák hegyén ült, hozzámentek a tanítványok magukban mondván: Mondd meg

nékünk, mikor lesznek meg ezek? Micsoda jele lesz a te eljövetelednek és a világ végének?

Mk 13,1–4 | Mikor pedig a templomból kiment, mondta néki egy az ő tanítványai közül: Mester, nézd, milyen kövek és milyen épületek! Jézus pedig felelvén, mondta néki: Látod ezeket a nagy épületeket? Nem marad kő kövön, amely le nem romboltatik. Mikor pedig az Olajfák hegyén ült, a templom átellemében, megkérdezték őt magukban Péter, Jakab, János és András: Mondd meg nekünk, mikor történnek meg ezek, és mi lesz a jel, amikor mindezek beteljesednek?

Lk 21,5–7 | Mikor némelyek mondták a templom felől, hogy szép kövekkel és ajándékokkal van felékesítve, mondta: Ezekből, amiket láttok, jönnek napok, melyekben kő kövön nem marad, mely le nem romboltatnék. Megkérdezték pedig őt, mondván: Mester, mikor lesznek azért ezek? Mi lesz a jel, mikor mindezek meglesznek?

.....

.....

.....

Jézus tanítványai komolyan megütköztek azon a kijelentésen, hogy az ókori világ egyik csodájának tartott jeruzsálemi templomból „*kő kövön nem marad*”. Amikor az Olajfák hegyén levő tartózkodási helyükre tértek, még mindig nem tudták elfelejteni ezt a kijelentést. Jézushoz fordultak, hogy részletesebben is fejtsse ki próféciját. Kérdésükből látható, hogy a jeruzsálemi templom elpusztítását a világ végével azonosították.

Jézus kegyelmes volt hozzájuk. Nem terhelte őket olyan ismeretekkel, amelyeket nem tudtak volna elhordozni. Nem vá-

lasztotta szét tehát az egy nemzedék múlva bekövetkezendő, i. sz. 66–70 közötti zsidó–római háború eseményeit és a világ történelmének lezárulását képező eseményeket. A kettőről egyszerre szólt, azon az alapon, hogy hasonlóság van közöttük. Ami kicsiben megtörténik Jeruzsálem első századi pusztulásakor, az nagyban fog bekövetkezni a földi történelem összeomlásakor.

Jézus magatartása sokatmondó a számunkra. Nagyon vigyáznunk kell, hogy milyen ismereteket hozunk embertársaink tudomására. Nem abból kell kiindulni, hogy mit tudunk, és mi minden elmondására vagyunk képesek, hanem abból, hogy az embereknek mennyi ismeretük van, mi köti le a gondolkozásukat. Itt kell bekapcsolódnunk csupán annyival, amennyire nekik az adott időpontban szükségük van, hogy azután kérdéseket tegyenek fel, és maguk is elinduljanak a hitbeli gondolkodás útján.

Hány szakaszt különített el Jézus a legvégső események felsorolásánál?

2

1.

Mt 24,4–8 | Jézus felelvén, mondta nekik: Meglássátok, hogy valaki el ne hitessen titeket, mert sokan jönnek majd az én nevemben, akik ezt mondják: Én vagyok a Krisztus, és sokakat elhítenek. Hallanotok kell majd háborúkról és háborúk híreiről: meglássátok, hogy meg ne rémüljete, mert mindezeknek meg kell lenniük. De még ez nem itt a vég. Mert nemzet támad nemzet ellen, és ország ország ellen, lesznek éhségek, dögihalak és földindulások mindenfelé. Mindez pedig a sok nyomorúság kezdete.

2.

Mt 24,9–13 | Akkor nyomorúságra adnak majd benneteket, és megölnék titeket, gyűlöletesek lesztek minden nép előtt az én nevemért. Akkor sokan megbotránkoznak, és elárulják egymást, és gyűlölik egymást. Sok hamis próféta támad, akik sokakat elhíthetnek. Mivelhogy a gonoszság megsokasodik, a szeretet sokakban meghidegül. De aki mindvégig állhatatos marad, az üdvözülni fog.

3.

Mt 24,14–20 | Az Isten országának ez az evangéliuma hirdetik majd az egész világon, bizonyosságul minden népnek, és akkor jön el a vég. Mikor azért látjátok majd, hogy az a pusztító utálatosság, amelyről Dániel próféta szólt, ott áll a szent helyen (aki olvassa, értse meg), akkor akik Júdeában lesznek, fussanak a hegyekre, a ház tetején levő ne szálljon alá, hogy házából valamit kivigyen, a mezőn levő ne térjen vissza, hogy az ő ruháját elvigye. Jaj pedig a terhes és szoptató asszonyoknak azokon a napokon. Imádkozzatok pedig, hogy a ti futástok ne télen legyen, se szombatnapon.

4.

Mt 24,21–22 | Mert akkor nagy nyomorúság lesz, amilyen nem volt a világ kezdete óta mindez ideig, és nem is lesz soha. És ha azok a napok meg nem rövidítették, egyetlen ember sem menekülhetne meg, de a választottakért megrövidítették majd azok a napok.

.....

.....

.....

.....

Címet adhatunk mindegyik szakaszunknak. Az első kijelentéssorozat az egész világot érintő hatalmas világválságról beszél. Lukács ezt kiegészíti azzal, hogy „zendülések”-et emleget (Lk 21,9).

Ennek a világválságnak az értékeléséhez tudnunk kell, hogy a nagy francia forradalom után a háborúk és a forradalmak, valamint az első ipari forradalom nyomán kibontakozó gazdasági fejlődés számtalan válságot hozott be az emberi történelembe, úgyhogy az elmúlt bő kétszáz évet a válságok szakadatlan sorozatának is tarthatjuk. Ugyanakkor történelmi tény, hogy ezek az egyre szaporodó válságok szakaszokra oszthatók. Az első világháború és következményei a válságok robbanásszerű szaporodását hozták. Ebben az időszakban alakult ki, hogy az emberiség, mely addig 80 százalékban vidéken élt, település- és népességszerkezetében teljesen megváltozott, és ma a 80 százalékuk nagyvárosokban zsúfolódik össze. Ez hihetetlen erkölcsi, kulturális és vallási krízist hozott magával. Az utóbbi mintegy száz éven belül az elmúlt harminc-negyven év képez újabb szakaszatárt. Ebben az időszakban lett súlyos problémává a környezetszennyezés, az a folyamat, amelyet egy amerikai közgazdász így foglalt össze: „A civilizációnk rákfenéje, hogy a nyersanyagot a lehető leggyorsabban hulladékká alakítjuk át.” A földrengések hirtelen megszorodása is az 1950-es, illetve az 1970-es évektől figyelhető meg. Az ENSZ élelmezésügyi szervezete 2000-re az éhínség megszűnését ígerte bolygónkon. Ezzel szemben ma a Föld mintegy negyede-ötöde éhezik, naponta csak a gyermekek közül 55 ezren halnak meg éhínségben.

Jézus ezeket a jellegzetességeket sorakoztatja fel beszéde első részében.

A második részben hirtelen változik a kép. Jézus nem folytatja tovább a jelenségek részletezését, pedig várnánk, hogy mi lesz majd az emberiség válasza, összefognak-e a válságjelenségek legyőzéséért. Itt azonban Jézus követőinek szokatlan heveségű üldözését helyezi kilátásba, egészen a mártíromságig. Hirtelen nem is értjük meg, hogyan kerülnek ide ezek a vészjósló előrejelzések. A Biblia más próféciáiból persze tudhatjuk, hogy a világméretű összefogás rendkívüli agresszivitással fog fellépni azokkal szemben, akik ebben az összefogásban (globalizáció, ökumenizmus) nem vesznek részt. A nagy apokaliptikus beszéd legsúlyosabb részletének kell tartanunk a második szakaszt, Jézus a beszéd legvégén, a Máténál elolvasható négy példázatban főként erre a szakaszra tért vissza.

A harmadik szakasz az apokaliptikus beszéd legcsodálatosabb, leglenyűgözőbb részletét tartalmazza: az egész világra kiterjedő végső nagy evangéliumhirdetést. Ennek előzményei, illetve magának az evangéliumhirdetésnek a tartalma a Jelenések könyvében vár majd kibontásra, különösen a 3., 7. és 14. fejezetben. A választás lehetőségét biztosítja Isten, mint az özönvíz előtti 120 évben, mint Sodoma és Gomora figyelmeztetésének idejében, mint a babiloni fogság előtt, az Ezékiel könyve 9. fejezetében található látomás szerint. A Biblia ezt az időszakot a „felüdülés idejé”-nek is nevezi, jelezve, hogy Isten nem véget vet az eseményeknek, hanem a végső győzelméhez vezeti a Jézus Krisztus által kivívott golgotai győzelem következményeképpen a Megváltó igaz követőit, akik megérik Istennek nagy napját, a jók és rosszak még a földi történelemben való szétválasztását. (Fordítási helyesbítésként tudatosítanunk kell, hogy a Máté 24,40–41-ben nem „felvétetik” és „otthagytik”,

hanem „elfogadtatik” és „elvettetik” az eredeti kifejezések helyes fordítása.)

A negyedik szakasz az utolsó hét csapás, a végső nagy nyomorúság ideje, amelyet részletesen a Jelenések könyve 16. fejezetében találhatunk meg. A hét csapásról mindig hangsúlyoznunk kell, hogy az emberi bűnök szükségszerű következményei. Jelzi, hogy hova jutott volna a világ, ha Isten gondviselése a bűn féktelenségét nem tartotja vissza a történelem folyamán, és főként az utolsó szakaszban. Másrészt hangsúlyoznunk kell azt is, hogy a hét csapás Isten látható és fogható beavatkozása az emberi történelemben, közvetlenül Jézus Krisztus második eljövetele előtt és napjainkban.

Az apokaliptikus beszéd mely szakaszaira utalt vissza Jézus a Mt 24,23–44-ben foglaltakkal? Mit jelent ennek a szakasznak a 28. verse?

3

Mt 24,37–39.42 | Amiképpen pedig a Noé napjaiban volt, akképpen lesz az Emberfiának eljövetele is. Mert amiképpen az özönvíz előtti napokban ettek és ittak, házasodtak és férjhez mentek, mind ama napig, amelyen Noé a bárkába ment, és nem vettek észre semmit, mígnem eljött az özönvíz és mindnyájukat elragadta: akképpen lesz az ember Fiának eljövetele is. (...) Vigyázzatok azért, mert nem tudjátok, mely órában jön el a ti Uratok.

.....

.....

.....

Olvassuk el az egész, megjelölt, hosszabb részletet, és próbáljunk meg belőle kiemelni az előbbi négy szakaszra vonatkozó kijelentéseket!

A világ állapota félelmetes gyorsasággal halad a vég felé. Jézus hol a fügefafa zsendülésére utal, hol pedig egy végvonaglásban fetregő állat képét idézi elénk. A világ gonoszság általi kimúlása valóban félelmetes, ám azt is meg kell jegyeznünk, hogy a krisztusi kijelentések sajnos azt is érzékeltetik, hogy az emberek alig vesznek tudomást erről. A 37–39. versekben történő utalás Noé idejére ennek a gyászos történelmi tapasztalnak a megisméltődését hordozza magában. A beszéd mindhárom evangéliumban való lejegyzése szerint Jézus folyamatos és fokozatos „vigyázás”-ra szólít fel bennünket (Mt 24,42; Mk 13,37; Lk 21,34–36).

A nagy nyomorúságra való hivatkozás a nagy apokaliptikus beszédet nem is kettős, hanem egyenesen hármas próféciaává teszi: (1) szól Jeruzsálem elpusztulásáról 70-ben, (2) az ókor és az újkor közötti 1260 éves középkori nyomorúságról, (3) és a legvégső nagy nyomorúságról a hét csapás idején.

„Jeruzsálem elpusztulásáról Krisztus gyorsan áttér a legnagyobb eseményre, a Föld történelmének a folyamatában az utolsó láncszemre – Isten Fia méltóságban és dicsőségben bekövetkező eljövételére. E két esemény között a sötétség hosszú évszázadai tárulnak fel Krisztus tekintete előtt. Olyan évszázadok Krisztus egyháza számára, amelyeket vérrel, könnyekkel és kínszenvedéssel jelöltek meg. Ezekre a jelenetekre való rátekintést Krisztus tanítványai akkor, ott még nem tudták elviselni. Jézus azért csak röviden említi meg ezeket nekik. Ezt mondta: »Akkor nagy nyo-

morúság lesz, amilyen nem volt a világ kezdete óta mind-
ez ideig, nem is lesz soha. És ha azok a napok meg nem rö-
vidíttetnének, egyetlen ember sem menekülhetne meg, de
a választottakért megrövidíttetnek majd azok a napok.«
(Mt 24,21–22) Több mint ezer évig olyan üldöztetéseknek
kellett eljőnnie Krisztus követőire, amilyeneket a világ soha
ezelőtt nem ismert. Krisztus hűséges tanúbizonyosságtevői
közül milliókat és milliókat gyilkoltak meg. Ha Isten nem
nyújtotta volna ki kezét népe megőrzésére, bizony mind-
nyáján elpusztulnak. »De a választottakért megrövidítet-
nek majd azok a napok.« (Mt 24,22)» (Ellen G. White: *Jé-
zus élete, Az olajfák hegyén* c. fejezet)

„Nemsokára itt van a nyomorúságos idő, (...) amilyen
nem volt még. Sokszor a várható bajt nagyobbban látjuk,
mint amilyen a valóságban. De nem így van ez az előttünk
álló veszéllyel. A legéletszerűbb ábrázolás sem tükrözi visz-
sza, hogy milyen súlyos lesz a megpróbáltatás. A próbában
mindenkinek egyedül kell Isten előtt megállnia.” (Ellen G.
White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában, A nyomor-
úságos idő* c. fejezet)

Miért fontos a Máté evangéliumában szereplő négy példázat egymásutánjának pontos ismerete, és az ebben rejlő tanítás komolyan vétele?

4

- A két szolga példázata (24,45–51)
- A tíz szűz példázata (25,1–13)
- A talentumok példázata (25,14–30)
- A kecskék és juhok példázata (25,31–46)

Amint az előzőekben említettük, ez a négy példázat a nagy apokaliptikus beszéd legsúlyosabb mondanivalót hordozó szakaszának, a második szakasznak a további részletezése. Jézus a követőihez és igazi egyházához fordul ezekben a példázatokban.

E négy példázat Jézus legutolsó példázataihoz tartozik. Jelentőségük ebből a szempontból is felmérhetetlen. Ha tanulmányozásukkal nem jutunk el életünk megváltoztatásához, gyakorlati hívő életünk átformálásához, vagyis ha ezek a példázatok nem végzik el a megtérésre való felkészítésünket, menthetetlenül sodródunk a pusztulás felé, a gonosz és rest szolgákkal, illetve az öt balga szűzzel jelképezett várakozókkal együtt.

5

Mire tanít a kétféle szolga példázata, és mire int a tíz szűz példázata?

Csak részleteket emelünk ki ezekből a példázatokból:

Mt 24,45.48 | Kicsoda hát a hű és bölcs szolga, akit az ő Ura gondviselővé tett az ő házanépén? (...) Ha pedig ama gonosz szolga így szólna az ő szívében...

Mt 25,1–2.13 | Akkor hasonló lesz a mennyek országa, ama tíz szűzhez, akik elővevén lámpásaikat, kimentek a vőlegény elé. Öt pedig közülük eszes volt, öt pedig bolond. (...) Vigyázzatok azért, mert sem a napot, sem az órát nem tudjátok, amikor az Emberfia eljön.

.....
.....
.....

Először azt tárta fel Jézus, hogy választott népe körében nagy mélységű és kiterjedésű hitehagyás valósul meg a vezetők részéről. (Olyan szolgálkáról szól Jézus, „akiket az Úr gondviselővé tett az ő házanépén”, vagyis egyházában.) A hű és bölcs szolga, valamint a gonosz és rest szolga között szinte nagyobb a különbség, mint Isten fiai és a világ fiai között. Ez nem véletlen. Amiképpen ugyanis Isten fiai egyre inkább, egyre nagyobb eltökéltséggel ragaszkodnak Isten kívánalmaihoz, másrészt azonban a hitet megtagadó és eláruló vezetők annál eltökéltebben sodródnak a Sátán által uralt világ térfelére, az összeütközés elkerülhetlenné válik. Miközben a hű és bölcs szolga a maga idejében ad edelt házanépének, s hamarosan megérkező Ura az eljövetelet előkészítő munkában találja, a másik oldalon a gonosz és rest szolga a részegesekkel együtt eszik és iszik (vagyis jelképes értelemben teljesen megszédíti a felekezetek és vallások közötti egységesülés és az ún. szeretet – az emberi értelemben vett, félreértelmezett szeretet – eszméje), s nem mellékesen ütlegetni kezdi szolgatársát. Ha valaki napjainkban nem látja ezeket a folyamatokat, nem Jézus Krisztus Igéjére figyel. A laodiceai üzenet jellemzése is egybecseng ezzel – sajnos arra is kevesen figyelnek.

A következő példázat azzal folytatja, hogy a választott nép soraiban is megoszlás keletkezik, tehát nemcsak a vezetők hibázathatók a téves irányvonalért, hanem mindazok a hívő emberek is, akiknek ugyan kezükben van az Ige lámpása, még a próféciákat is jól ismerik, hiszen kimennek a Megváltó várására, szüzek is, tehát még nem adták el magukat a babiloni szövetség

asszonyainak, mégis komolytalanul veszik a második eljövétel előtt szükséges előkészületeket. Nem működnek együtt a Szentlélekkel, nem szereznek tapasztalatokat mások megmentésében, így azután kihűl bennük az első szeretet, és ez vezet a laodiceai állapot langyosságához. Sok prófécia összegződik ebben a helyzetjelentésben, mégsem készíti őket felszerelésre, Eféz 4,15-nek megfelelően. Jézus kijelentése félreérthetetlen velük szemben: „nem ismerlek titeket”. Hiába vágyakoznak bemenni az örök életre, nemtörődöm, méltatlan magatartásukkal önmagukat zárják ki belőle.

„A bolond szüzek által példázott emberek megelégedtek a Lélek gyenge és felületes hatásával. (...) Az emberiségnek ez az osztálya a veszedelem napján majd ezt mondja: »békesség, biztonság«, ám ez csak azért van, mert szívüket biztonságba ringatták és veszélytelenségről álmodnak. Az álomból felrázva ismerik csak el fogyatékoságaikat, akkor másokat kérnek, hogy azoktól szabadítsák meg őket, de lelkiekben senki sem pótolhatja a másik fogyatkozását. (...) Senki sem veheti a Szentlelket másnak, a Lélek gyümölcse pedig a jellem, amely másnak nem adható át.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Tíz szűz c. fejelet)

6

Mire irányítja a figyelmünket a harmadik és negyedik példázat?

Csak részleteket emelünk ki ezekből a példázatokból:

Mt 25,29–30 | Mindenkinék, akinek van, adatik és megszorítottatik, akinek pedig nincs, attól az is elvétetik amije van. A haszontalan szolgát vessétek a külső sötétségre...

Mt 25,31–32 | Mikor pedig eljön az Emberfia az ő dicsőségében, és vele mind a szent angyalok, akkor beül majd az ő dicsőségének királyi székébe. Elébe gyűjtetnek mind a népek, és elválasztja őket egymástól, mint a pásztor elválasztja a juhokat a kecskéktől.

.....

.....

.....

Mi volt a rest szolga vétké? Milyen szempont szerint sorol Jézus embereket jobb és bal keze felől?

A harmadik példázat tovább építi az előző kettőt, és az emberi jellem vizsgálata után a képességek vizsgálatára tér át. Életünk két meghatározó minősége a Bibliában a gyümölcscsel vagy fehér ruhával jelképezett igaz jellem, valamint a talentummal, az ajándékokkal jelképezett sokfajta adottság, képesség, tehetség. Nemcsak jellemünk fejlesztésén kell munkálkodnunk, hanem számot kell majd adnunk arról is, mit kezdtünk azzal a temérdek képességgel, amelyekben Isten részesített bennünket, hogy mások javára, szolgálatára és megmentésére éljünk. A jóság mellett a szakértelem ugyanolyan pillére emberi életünknek, mint ahogy megítélésünkben is kétségkívül az első játssza a meghatározó szerepet, de nem szabad eltekintenünk attól sem, hogy kamatoztattuk vagy elástuk-e Istentől nyert talentumainkat. A *Krisztus példázatai* c. könyv alapján fontoljuk meg, hogy talentum lehet az idő is, a légkör is, amelyet magunk körül árasztunk, s a befolyás is, továbbá a beszéd és sok minden más, köztük a pénzgazdálkodás is.

„Minden emberre ajándékok bízattak, amelyeket Jézus talentumnak nevez. Vannak, akik azt tartják, hogy a talentumok alig néhány olyan emberre korlátozódnak, akik kiemelkedő szellemi adottságokkal, lángésszel rendelkeznek. (...) Isten azonban mindenkire bízott adottságot, amelyért őt teszi felelőssé. Idő, józan ész, anyagi javak, testi erő, szellemi képesség, gyengédség, mind Isten ajándékai. (...) Némelyeknek látszólag kevés van, de ha szorgalmasan kereskednek az Úr javaival, adottságuk felettébb meg fog növekedni. (...) Ha nem ássuk el a talentumot, másik talentumot szerez.” (Ellen G. White, 180. levél, 1907)

*Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.
– Hozzájárulás a Bibliaiskolák Közössége Könyvkiadónál
megjelentetett kiadványok és a kiadó
működési költségeihez.*

12. tanulmány – június 18.

Az utolsó vacsora, Jézus elfogatása és kihallgatása

(Máté evangéliuma 26,1–27,26)

Jézus tudatosan haladt előre földi küldetésének végcélja, a nagy helyettes áldozat beteljesítése felé. Miután bevonult Jeruzsálembe, ismét és ismét bizonyosságot tett tanítványainak arról, hogy a bekövetkező események minden mozzanatát előre tudja. Észlelhető volt, hogy lélekben Ő már folyvást erre készül, miközben naponta végzi tanító szolgálatát, és igyekszik tanítványait is felkészíteni az előttük álló megpróbáltatásra. Ilyen egyértelmű kijelentéseket tett Jézus:

„Tudjátok, hogy két nap múlva a húsvét ünnepe lesz, és az Emberfia elárultatik, hogy megfeszíttessék.” (Mt 26,2)

„Az én időm közel van.” (26,18)

„Egy közületek elárul engem.” (26,21)

„Ezen az éjszakán mindnyájan megütköztök* bennem.” (26,31)

„Ezen az éjszakán, mielőtt a kakas megszólal, háromszor megtagadsz engem.” (26,34)

* Az itt szereplő eredeti görög szó nem azt jelenti, amit a magyar *megbotránkozik* szó, amelynek elsődleges jelentése, hogy valaki másnak a cselekedete felháborít, sőt esetleg eltántorít az igazságtól. Az eredeti szó azt jelenti, hogy *valamiben megbotlani, megütközni*.

1

Hogyan készült a főtanács Jézus megöletésére, és Júdás Jézus elárulására? Hogyan küzdött Jézus Júdásért az utolsó vacsorán, és miként utasította vissza ő a megbánásra jutás, a visszafordulás lehetőségét?

Mt 26,3–5.14–16.21–25 | Akkor egybegyűltek a főpapok, az írástudók és a nép vénei a főpap házába, akit Kajafásnak hívtak. Tanácsot tartottak, hogy Jézust álnoksággal megfognák és megöljék. De ezt mondták: Ne az ünnepen, hogy zendülés ne legyen a nép között. (...) Akkor a tizenkettő közül egy, akit Iskariótes Júdásnak hívtak, a főpapokhoz menve ezt mondta: Mit akartok adni nekem? Én kezetekbe adom őt. Azok pedig rendelték néki harminc ezüstpénzt. Ettől fogva alkalmat keresett, hogy elárulja őt. (...) [Az utolsó vacsorán Jézus ezt] mondta [tanítványainak]: Bizony mondom néktek, egy közületek elárul engem. Ekkor felettébb megszorodva kezdtek mindannyian mondani neki: Én vagyok-e az, Uram? Ő pedig felelve, mondta: Aki velem együtt mártja kezét a tálba, ő árul el engem. Az Emberfia jóllehet elmegy, amint meg van írva felőle, de jaj annak az embernek, aki az Emberfiát elárulja! Jobb volna annak az embernek, ha nem született volna. Megszólalva Júdás is, aki elárulja őt, mondta: Én vagyok-e az, Mester? Monda néki: Te mondtad.

Mi tanúskodik arról, hogy Júdás árulása mögött más indíték is volt azon kívül, hogy csalatkozott reménysegeiben, s egyre in-

kább látta, hogy Jézus nem akar földi király lenni? Rájöttek-e a tanítványok az utolsó vacsorán, hogy Júdás az az áruló, akitől Jézus szólt nekik? Milyen súlyos kijelentést tett Jézus az áruló tettének súlyát és következményét illetően? Mit árult el az, hogy Júdás csak utolsónak kérdezte meg: „Én vagyok-e az?”

Júdás ajánlata, hogy a főtanács kezére juttatja Jézust, kapóra jött a vallási vezetőknek, mivel kockázatos lett volna az ünnepre Jeruzsálembe gyűlt sokaság jelenlétében kísérelni meg Jézus elfogását. Sokan meggyógyultak általa betegségeikből, mások tanításáért, magatartásáért csodálták és tisztelték, ezért nem csupán megütközést, de komoly konfliktust is kiválthatott volna az elfogatási parancs végrehajtása.

„Júdás természetéből fakadóan nagyon szerette a pénzt, de nem volt mindig annyira romlott, hogy olyan cselekedetet hajtson végre, mint Jézus elárulása... Akkor csatlakozott a tanítványokhoz, amikor Krisztust emberek sokasága kísérte... Jézus olyan helyet biztosított számára a tanítványi csoportban, ahol alkalma nyílt jelleme gyengeségének meglátására és kijavítására. A tanítványok pénztárosaként neki kellett gondoskodnia a kis közösség szükségleteiről és a szegények megsegítéséről [vö. Jn 13,27–29] ...Krisztus gyakran ismételt kijelentése, hogy az Ő országa nem e világból való, megbotránkoztatta Júdást...

Júdás életében a fordulópontot Krisztus beszéde jelentette a [kapernaumi] zsinagógában az élet kenyeréről [lásd Jn 6,26–29]. Ekkor megértette, hogy Krisztus sokkal inkább lelki, mint világi javakat kínál az embereknek... Ettől kezdve kételyeit hangoztatva megzavarta a tanítványokat... Mindezt azonban olyan módon cselekedte, hogy

nagyon lelkiismeretesnek tűnjön. Nem mutatott nyílt ellenállást, és látszólag nem vonta kétségbe Jézus tanításait sem. Nem ellenkezett nyíltan a Simon házában tartott lakomáig. Amikor Mária megkente a Megváltó lábát, Júdás pénzsóvár természete kiütközött. Jézus dorgálására lelke teljesen megkeseredett. Megsebzett gőgje... ledöntötte a korlátokat... Júdás szíve azonban még nem keményedett meg egészen... A húsvéti vacsorán Jézus bebizonyította istenségét azzal, hogy leleplezte az áruló szándékát.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Júdás c. fejelet)

Az utolsó vacsorán Jézus „megmosta Júdás lábát is, Júdás azonban nem engedte át a szívét Őnéki... Jelen volt a szent szertartáson is. Elvette Jézustól megtört testének és kiontott vérenek jegyét... Ott ült Isten Bárányának közvetlen közelében, de az áruló sötét szándékának megvalósításán töprengett. A lábmosásánál... e szavak – *»nem vagytok mindnyájan tiszták«* – meggyőzték a hamis tanítványt arról, hogy Krisztus tud titkos szándékáról. Jézus most még világosabban beszélt. Amikor elhelyezkedtek az asztal körül, ránézett tanítványaira, és így szólt: *»Nem mindnyájatokról szólok, tudom én, kiket választottam el, hanem hogy beteljesedjék az Írás: aki velem ette a kenyeret, a sarkát emelte fel ellenem.«* (Jn 3,18) Amint csendben ettek, Jézus ezt mondta: *»Bizony, bizony mondom néktek, közületek egy elárul engem.«* E szavakra csodálkozás és döbbenet töltötte el őket... A legfájdalmasabb érzésekkel, egymás után tették fel a kérdést, *»Én vagyok-e az, Uram?«* ...Hallgatásával Júdás mindegyikük figyelmét magára vonta...

Hogy megszabaduljon a tanítványok fürkésző tekintetétől, ő is feltette a kérdést: *»Én vagyok-e az, Mester?«* Jézus

komolyan így válaszolt: »Te mondtad.« Júdás szándékának kitudódásán meglepődve, zavartan, sietve felállt, hogy elhagyja a helyiséget... Egészen addig volt lehetősége a bűnbánatra, míg meg nem tette ezt a lépést. Amikor azonban elhagyta Ura jelenlétét és tanítványtársai közösségét, meghozta a végső döntést. Átlépte a határvonalat.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A szolgák szolgája és „Az én emlékezetemre” c. fejj.)

Hogyan tette egyértelművé Jézus az utolsó vacsorán, hogy megöletése, amelyről előzőleg már sokszor szólt, most már a küszöbön áll? Milyen beszélgetés zajlott ezt követően Jézus és Péter, valamint a többi tanítvány között?

2

Mt 26,26–35 | Amikor ettek, vette Jézus a kenyeret, és hálát adva megtörte, majd adta a tanítványoknak, és mondta: Vegyétek, egyétek, ez az én testem. A poharat is vette, és hálát adva nekik adta, ezt mondva: Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem, az új szövetségnek vére, amely sokakért kiontatik bűnök bocsánatára. Mondom pedig néktek, hogy mostantól fogva nem iszom a szőlőtökének ebből a terméséből mindama napig, amikor újonnan iszom azt veletek az én Atyám országában. Ezután dicséretet énekelve kimentek az Olajfák hegyére. Mondta nékik Jézus: Ezen az éjszakán mindnyájan megütköztek bennem, mert meg van írva: Megverem a pásztort, és elszélednek a nyáj juhái. De feltámadásom után előttetek megyek majd Galileába. Péter pedig felelve, mondta néki: Ha mindnyájan megütköznek is benned, én soha meg nem ütök. Mondta néki Jézus: Bizony mondom néked, ezen az éjszakán, mielőtt megszólal a kakas, háromszor megtagadsz engem. Mondta néki

Péter: Ha meg kell is hálnom veled, meg nem tagadlak téged. Hasonlóképen szoltak a többi tanítványok is.

.....

.....

.....

Hogyan érzékeltette azt Jézus, hogy teste megtöretése, vére kiontatása elkerülhetetlen szükségszerűség, bizonyosan meg fog történni? Hogyan érzékeltette azt is, hogy a mostanihoz hasonló közvetlen közösségben legközelebb csak Isten országában lesznek együtt? Hogyan utalt arra, hogy találkozik ugyan még velük feltámadása után, de ez már másfajta együttlét lesz, nem olyan közvetlen közösség, mint itt, az utolsó vacsorán, vagy „a Bárány menyegzői vacsoráján” (Jel 19,7–8)? Elgondolkodott-e Péter Jézus figyelmeztetésén, vagy önbizalma rendületlen maradt? Szóba álltak-e a többi tanítványok is azzal, hogy ők valaha is elhagynák Jézust?

„Az úrvacsorai istentisztelet Jézus második eljövetelére is mutat, Krisztus arra szánta, hogy életben tartsa a reménységet a tanítványok szívében... Egyedül az Ő halála miatt tekinthetünk örömmel második eljövetelére. Az Ő áldozata a mi reménységünk központja... A gőg és az önimádat nem tenyészhet abban a lélekben, amely frissen tartja a golgotai események emlékét.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, „Az én emlékezetemre” c. feje.)

Jézus – Emberfiaként – közvetlen testvéri közösségben volt tanítványaival nyilvános működése egész ideje alatt. Feltámadá-

sa után nagy öröm töltötte be a tanítványok szívét, amikor találkoztak vele, de félelemmel vegyes öröm, hiszen Jézus már megdicsőült Emberfia volt, ennek következtében bizonyos távolság alakult ki közöttük. A tanítványok esendő, bűnös emberi mivoltukban szólni is alig mertek hozzá. „A Bárány menyegzői vacsoráján” (Jel 19,6–8) azonban már a tanítványok is megdicsőült, magasabb rendű emberi testben lesznek jelen, így ismét közvetlen asztalközösség lesz közöttük és a Mester között.

Hogyan hangzott Jézus könyörgése az Atyához a Getsemánkertben? Milyen szavakkal bátorította kitarító könyörgésre a vele levő három tanítványt is?

3

Mt 26,38–44 | Ekkor mondta nekik: Felettébb szomorú az én lelkem mindhalálig. Maradjatok itt, és vigyázzatok énvelem! ... Ment a tanítványokhoz és alva találta őket, ekkor mondta Péternek: Így nem tudatok vigyázni velem egy óráig sem? Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértetbe ne esetek, mert jóllehet a lélek kész, de a test erőtlen! Kissé előremenne arcra borult, könyörgött: Atyám! Ha lehetséges, múljék el tőlem e pohár! Mindazáltal ne úgy legyen, amint én akarom, hanem amint te! Ismét elment másodszor is, és könyörgött, ezt mondva: Atyám, ha el nem múlhat tőlem e pohár, hogy ki ne igyam, legyen meg a te akaratod! ...Otthagya [az alvó tanítványokat], ismét elment és imádkozott harmadszor is, ugyanazon beszéddel szólva.

.....

.....

.....

Miről tanúskodik az, hogy Jézus ismételten az Atya elé járult, mert egy imádság nyomán lelke nem tudott felszabadulni a teher alól? Milyen tartalmi különbséget fedezünk fel első és második, valamint harmadik imádsága között? Milyen figyelmeztetés rejlett Jézus elsősorban Péterhez intézett kérdésében? Ha megszívleli a tapintatos intést, valamint a virrasztásra és imádságra való felhívást, elkerülhette volna a bukást, hogy megtagadta Mesterét? Mit jelent pontosan az a felhívás, amivel Jézus arra figyelmeztette tanítványait, hogy ne bízzanak pusztán a lélek készségében, mert a test erőtlensége legyőzheti őket?

„Elérkezett a rettenetes pillanat – az a pillanat, amely eldönti a világ sorsát... Az emberiség sorsa még függőben volt... Jézus háromszor mondta el imádságát. Emberi lény háromszor riadt vissza az utolsó, minden eddigit megkoronázó áldozathozataltól. Imádsága [azonban] önmaga alárendelését fejezte ki.

A tanítványok először nagyon aggódtak, amikor látták, hogy Mesterük – aki rendszerint higgadt és méltóságos volt – miként küzd minden értelmet felülhaladó szomorúságával. Nem állt szándékukban elhagyni Urukát..., de nem ismerték fel az éberség és a komoly imádság szükségességét ahhoz, hogy ellene tudjanak állni a kísértésnek... Tanítványai gyengesége felkeltette Jézus részvétét. Attól tartott, hogy nem lesznek képesek kiállni a próbát, amelyben részük lesz elárultatása és halála idején. Nem feddte meg őket, hanem így szólt: »Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne jussatok!« Még szörnyű szenvedései közepette is igyekezett mentséget találni gyengeségükre: »A lélek ugyan kész – mondta –, de a test erőtlen.«» (Ellen G. White: *Jézus élete*, Getsemáne c. fej.)

Elfogatásakor és Kajafás előtti kihallgatásakor milyen magatartást tanúsított Jézus?

Mt 26,49–55.62–64 | [Júdás] mindjárt Jézushoz lépve, mondta: Üdvöz légy, Mester! – és megcsókolta őt. Jézus pedig mondta néki: Barátom, miért jöttél? ...Ímé egy azok közül, akik Jézussal voltak, kinyújtva kezét, szablyáját kirántva, megcsapta a főpap szolgáját, levágta annak egyik fülét. Akkor mondta néki Jézus: Tedd helyére szablyádat, mert akik fegyvert fognak, fegyverrel kell veszniük. Avagy azt gondolod-e, hogy nem kérhetném most az én Atyámat, hogy adjon ide mellém tizenkét sereg angyalnál többet? De mi módon teljesednének be az Írások, hogy így kell lenni? Ugyanakkor mondta a sokaságnak: Mint valami latorra, úgy jöttetek rám fegyverekkel és fustélyokkal, hogy megfogjatok engem! Naponként nálatok ültem, tanítva a templomban, és nem fogtatok meg engem... A főpap mondta néki: Semmit sem felelsz-e? Micsoda tanúbizonytságot tesznek ezek ellened? Jézus pedig hallgatott. Feelve a főpap, mondta néki: Az élő Istenre kényszerítelek téged, hogy mondd meg nekünk: te vagy-e a Krisztus, az Isten Fia? Mondta néki Jézus: Te mondtad. Sőt, mondom néktek: Mostantól fogva meglátjátok az Emberfiát ülni az Isten hatalmas jobbján, és eljönni az ég felhőiben.

.....

.....

.....

Minek az eredménye volt az a rendületlen nyugalom, amit Jézus tanúsított elfogatásakor? Milyen gyógyító kegyelem tanújelét

adta a főpap szolgája iránt is, aki ellenségként jött elfogni Őt (vö. Lk 22,51)? Miért felelt Jézus a főpap kérdésére először így: „Te mondtad.” Milyen közvetett, de világos választ adott ezután a neki feltett kérdésre? Milyen ószövetségi kijelentést idézett feleletével (vö. Dn 7,13)?

Milyen döbbenetes Júdás megkeményedése, hogy képes volt csókkal köszönteni Jézust! Hiszen ez valójában jeladás volt arra, hogy a mögötte jövők tudják, kit kell elfogni. Döbbenetes a bűnnel együtt járó vakság is! Júdásnak tudnia kellett volna, csak az utolsó vacsorán elhangzottak alapján is, hogy Jézus átlát rajta, szíve minden titkát tudja. Milyen példa azonban számunkra Jézus magatartása, akinek az ajkát egyetlen megrovó, szidalmazó szó sem hagyta el az árulóval szemben, sőt „barátnak” szólította őt. E megszólítás kifejezte, hogy Jézus már nem tekintheti őt tanítványának és testvérenek, de még mindig nem gyűlöli, hanem szánja.

Gondoljuk csak el, hogy mi történt volna, ha Jézus nem gyógyítja meg a főpap szolgájának a fülét, amiről Lukács 22,51 tudósít. Ellenségei fegyveres lázadással vádolták volna meg Őt is, tanítványait is, nem lett volna nyilvánvaló teljes ártatlansága, a helyettes áldozat valósága. Másrészt milyen döbbenetes, hogy az ellenségei ezt követően sem riadtak vissza Jézus elfogásától. Jézus viszont nyilvánvalóvá tette, hogy ha Ő önként nem szolgáltató ki magát nekik, semmit sem tehetnének ellene.

Kihallgatásai során „Jézus türelmesen hallgatta az egymásnak ellentmondó tanúvallomásokat. Egyetlen szót sem ejtett ki a saját védelmében... A kihallgatási eljárás nem jutott előbbre... Kajafás kétségbeesett volt. Még egy utolsó lehetőség maradt számára: Krisztust arra kell kényszerí-

teni, hogy ő ítélje el saját magát... Jobb kezét az égre emelve, ünnepélyes eskü formájában szólította fel Jézust: *»Az élő Istenre kényszerítelek téged, hogy mondd meg nekünk, te vagy-e a Krisztus [a Messiás], az Isten fia?«* Erre a felszólításra Krisztus nem maradhatott csendben... Tudta, hogy ha most válaszol, bizonyossá teszi saját halálát... Világosan ki kellett jelentenie isteni lényét és küldetését. Korábban így szólt tanítványaihoz: *»Valaki vallást tesz én rólam az emberek előtt, én is vallást teszek arról az én mennyei Atyám előtt.«* (Mt 10,32) Most saját példájával erősítette meg e tanítását...

Krisztus az éppen akkor lejátszódó jelenet fordítottját mutatta be. Ő, az élet és a dicsőség Ura, Isten jobbján ül majd. Ő ítéli meg majd az egész földet, és döntése ellen nem lesz helye fellebbezésnek. Akkor minden titkos dologra rávilágít Isten jelenlétének világossága, és minden emberre kimondják a tettei alapján meghozott ítéletet.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Annásnál, és Kajafás ítélszéke előtt c. fejelet.)

Hogyan örökíti meg az evangélium Péter tagadásának megrendítő történetét?

5

Mt 26,69–75 | Péter pedig kint ült az udvaron. Hozzá menvén egy szolgálólány, mondta: Te is a galileabeli Jézussal voltál. Ő pedig mindenki hallatára megtagadta, mondván: Nem tudom, mit beszélsz. Mikor pedig kiment a tornácra, meglátta őt egy másik szolgálólány, aki mondta az ott lévőknek: Ő is a názáreti Jézussal volt. Ekkor ismét megtagadta esküvéssel: Nem ismerem ezt az embert. Kevés idő múlva pedig az ott álldogálók

mentek hozzá, és mondták Péternek: Bizony te is közülük való vagy, hiszen a beszéded is elárul téged. Ekkor átkozódni és esküdni kezdett: Nem ismerem ezt az embert! És a kakas azonnal megszólalt. Megemlékezett Péter Jézus beszédéről, aki ezt mondta néki: Mielőtt a kakas szólna, háromszor megtagadsz engem. És kimenvén onnét, keservesen sírt.

.....

.....

.....

Mi lehet a magyarázata annak, hogy Péter pusztán egy-egy szolgáló megjegyzésétől annyira megijedt, hogy megtagadta Mesterét? Mit juttathatott még Péter eszébe a kakas megszólalása Jézus beteljesedett kijelentésén kívül? Miről tanúskodott Péter keserves sírása, amely a kakas megszólalása után azonnal felszabadt benne?

A szolgálólány és mások megjegyzése, akik a főpap udvarán összegyűltek, nem jelentett közvetlen veszélyt Péter életére. Az ember azonban nehezen viseli el akár csak mások megrovó tekintetét, elítélő viszonyulását is. Milyen kevés elég ahhoz, hogy az ember elárulja Mesterét mások elvárásához igazodva! Pedig azért kísérté Péter Jézust a főpap udvaráig, mert aggódott érte, mert hű akart lenni előző fogadkozásaihoz.

„Péter nem akarta, hogy megtudják, ki is ő valójában. Közömbösséget színelve az ellenség területére lépett, ezzel könnyű prédává vált a kísértés számára. Ha arra szólították volna fel, hogy harcoljon a Mesterért, akkor bátor

katona lett volna, de amint a gúnyolódás ujjá rámutatott, gyávának bizonyult. Sokan vannak, akik nem húzódoznak az Urukért való hadviseléstől, de a kicsúfolás hitük megtagadására készíti őket... Aki ma Krisztus tanítványa, de álruhába bújtatja hitét a szenvedésektől és a szégyentől való rettegése miatt, az éppen olyan valóságosan megtagadja Urát, mint ahogyan Péter tette a bírósági tárgyalóterem udvarán... Péter kijelentette, hogy nem ismeri Jézust, de [a kakas megszólalása után] keserű fájdalommal ébredt rá, hogy Ura milyen jól ismerte őt, mennyire pontosan olvasott szívében, amelynek hamissága önmaga előtt is ismeretlen volt.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Annásnál, és Kajafás ítélőszéke előtt c. fejezetből)

Hogyan ismerte el Júdás is, Pilátus is Jézus ártatlanságát? Hogyan próbált szabadulni a lelkiismereti vádtól az egyik is, és a másik is? Milyen kijelentés hangzott el a nép részéről?

6

Mt 27,1–4.22–25 | Amikor pedig reggel lett, tanácsot tartottak a főpapok és a nép vénei mind Jézus ellen, hogy őt megöljék. Megkötözve elvitték, és átadták Poncius Pilátusnak, a helytartónak. Akkor látva Júdás, aki őt elárulta, hogy elítélték őt, megbánta dolgát, visszavitte a harminc ezüstpénzt a főpapoknak és a véneknek, mondván: Vétkeztem, hogy elárultam az ártatlan vért! Azok pedig mondták: Mi közünk hozzá, te lásd! ...Mondta nékik Pilátus: Mit cselekedjem hát Jézussal, akit Krisztusnak hívnak? Mindnyájan mondták: Feszíttessék meg! A helytartó pedig mondta: Mert mi rosszat cselekedett? Azok pedig még inkább kiáltoztak, mondván: Feszíttessék meg! Pilátus pedig látva, hogy semmi sem használ, hanem még nagyobb

háborúság támadt, vizet véve megmosta kezét a sokaság előtt, mondván: Ártatlan vagyok ez igaz ember vérétől, ti lássátok! És felelvén az egész nép, mondta: Vére mirajtunk és a mi magzatainkon.

.....

.....

.....

Mikor tette Júdás azt a kijelentést, amellyel elismerte Jézus ártatlanságát? Bár az árulás bérét is elszórta a templomban (vö. Mt 27,5), valódi megbánásra jutott-e? Miben állt Pilátus bűne, noha ő kezdetből fogva kijelentette, hogy Jézus ártatlan, és igyekezett is megmenteni? Milyen magabiztosan vállalta magára a felelősséget Jézus haláláért a vallási vezetők által felhergelt tömeg? Beteljesedett-e az a félelmetes ítélet, amit maguk ellen mondtak?

Milyen kárhoztató ítélet ez a megátalkodott vallási vezetőkkel szemben, hogy az áruló is és a római helytartó is elismerte, hangosan kimondta Jézus ártatlanságát. Az ő szívük volt a legkeményebb, mert erre sem rettentek meg, és nem adták fel Jézus elleni gyilkos szándékukat. Az áruló tanítvány azonban nem volt képes már igazi bűnbánatra, saját, sötét szerepe és annak következményei rettentették meg. Pilátust pedig gyávasága és bírói tisztében való igazságtalansága tette bűnössé, amit nem háríthatott át másokra.

„Pilátus nagyon szerette volna megszabadítani Jézust, belátta azonban, hogy ezt nem tudja úgy megtenni, hogy közben megtartsa pozícióját és érdemeit. Világi hatalma

elvesztése helyett inkább feláldozott egy ártatlan életet. Milyen sokan vannak, akik a veszteség vagy szenvedés elkerülése érdekében hasonló módon feláldozzák elveiket. A világi áramlat erősen a rossz irányba vonz, és aki megaluskzik a gonosszal, az a sűrű sötétbe sodródik.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Pilátus előtt c. fej.)

Döbbenetes a vallási vezetők által uszított, felhergelt nép kihívó felelősségvállalása Jézus haláláért.

„Az ítélet, amelyet kimondtak magukra, felíratott a mennyben... Rettenetes módon valósult meg ez Jeruzsálem pusztulásakor... és a zsidó nemzet helyzetében évszázadokon át.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Pilátus előtt c. fej.)

Semmiképpen nem Isten bocsátotta rájuk a szörnyűségeket – sőt a végítéletben számon kéri ezeket gyűlölőiken –, viszont nem háríthatta el a békesség evangéliuma elutasításának következményeit, az önmagukra mondott átok teljesedését. Jeruzsálembe való bevonulásakor nem véletlenül siratta Jézus a várost előre. Isten velük szenved az őket ért bántalmak miatt, de az okozati törvényszerűség nem hárítható el. Isten és a menny öröme, ha az őszintén megterő egyeseket kimentheti az átok alól.

•

Az e heti adomány

a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

– Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola működési költségeihez.

Jézus keresztre feszítése, temetése és feltámadása

(Máté evangéliuma 27,27–28,20)

1 *Milyen megaláztatást, lelki-testi szenvedést kellett elviselnie Jézusnak a keresztre feszítése előtt? Milyen körülmények között történt a keresztre feszítés?*

Mt 27,27–31.34–38 | Akkor a helytartó vitézei elvitték Jézust az őrházba, és odagyűjtötték hozzá az egész csapatot. Levették őt, bíborpalástot adtak rá, tövisből font koronát tettek a fejére, és nádszálat a jobb kezébe, majd térdet hajtva előtte csúfolták őt, mondván: Üdvöz légy, zsidók királya! Azután megköpdösték, elvették a nádszálat, és a fejéhez verdesték. Miután kicsúfolták, levették róla a palástot, és a maga ruháiba öltöztették, majd elvitték, hogy megfesszítsék... Méreggel elegyített ecetet adtak inni néki, de megízlelve, nem akart inni. Azután megfeszítették őt, elosztották ruháit, sorsot vetve, hogy beteljék a próféta mondása: megosztoznak ruháimon, és kötösömre sorsot vetnek. Azután ott őrizték őt. Feje fölé illesztették kárhoytatása okát: Ez Jézus, a zsidók királya. Akkor megfeszítettek vele együtt két latort, egyiket a jobb, másikat a bal keze felől.

.....
.....
.....

Miből üztek kegyetlen gúnyt Jézus elítéltetése után a római katonának? Mi lehetett az oka annak, hogy Jézus nem akarta elfogadni a kábító italt? Mely ószövetségi próféciaát teljesítették be öntudatlanul, akaratlanul a római katonák Jézus megfeszítése után? Melyik másik prófécia teljeseedett be azáltal, hogy két bűnözőt feszítettek meg Jézussal együtt, tőle jobbra és balra?

„Jézus megcsúfolása a szenvedéstörténet egyik legmeggrázóbb jelenete... A gyűlöletnek ezt a kegyetlen, durva kirobbanását a védtelen elítélttel szemben az ókorban rendkívül elterjedt antiszemita hangulatok teszik némileg érthetőbbé... Jézust a messiási trónkövetelő mezébe öltöztetik... A messiási királyi méltóság kicsúfolására szolgál a tövisből font korona s a királyi jogarként kezébe adott nádszál... Az elbeszélés... megdöbbenő világossággal tárja fel, hogy a római államhatalom kíméletlen erőszakkal tör le minden, mégoly »ártatlan« messiási reménységet is.” (Karner Károly: *Máté evangéliuma*, „Keresztény Igazság”, Sopron, 1935, 186–187. o.)

„Ez a kivégzési mód Keletről származott, leggyakrabban a rómaiak használták... Rabszolgákat, útonállókat, lázítókat stb. büntettek így. A kereszthalál szégyen volt, ezért rendszerint nem is alkalmazták római polgárokkal szemben (kivéve a házaáruzókat)... A kereszthalálra ítéltet (*»Ibis ad crucem!«*) először megostorozták. A rómaiak ostromozása rendkívül brutális volt... A korbács szíjának végén ólomdarabok, hegyes csontok stb. voltak. Az elítéltet egy oszlophoz... kötözték, az ütések a hátát és

egész testét érték... Miután az elítéltet megostorozták, saját magának kellett a kivégzés helyére cipelnie a keresztet (egy gerendát, a kereszt vízszintes ágát). A gerendát a vállára tették, és kétoldalt a karjához kötözték. A kivégzés helyére kíváncsiskodók, katonák hada követte, elől pedig egy trombitás haladt, utat csinálva a menetnek. Utána következett a kikiáltó, aki hírül adta a bűnöző nevét, s hogy mivel vádolják. A vesztőhely a városkapuhoz közel, út mellett vagy más nyilvános helyen volt. A keresztre feszítés ugyanis elrettentésül szolgált, ezért olyan helyen hajtották végre, ahol mindenki láthatta. Jeruzsálemben ez a Golgotán, a város falain kívül eső magaslaton történt. A keresztre egy táblát szögeztek, erre írták a kivégzett vétkét.” (Adalbert Rebić: *Bibliai régiségek – Katolikus teológiai kézikönyv*, Agapé, 2000, 106–107. o.)

„Egyetlen folt [Jézus] emberi életén, emberi természetének egyetlen botlása a borzalmas próba elviselésében, és Isten Báránya tökéletlen áldozattá válik, az ember megváltása pedig kudarcba fullad. Ő azonban, aki egyetlen parancsával mennyei seregeket rendelhetett volna saját védelmére, Ő, aki rémületbe kergethette volna a csőcseléket, és eltávolíthatta volna őket isteni fensége felvillantásával, tökéletes higgadsággal viselte el a legdurvább sértéseket és erőszakosságot is... Amiképpen Krisztus kínzóit kegyetlenségük az emberiség szintje alá, Sátán hasonlatosságára aljasította le, úgy emelte fel Krisztust szelídsége és türelme az emberi nemzetség fölé, és bebizonyította Istennel való rokonságát. Felmagasztalásának záloga a megalázkodása volt. Kín szenvedésének vércseppjei, amelyek homlokának sebeiből lecsorogtak arcára és szakállára, zálogai voltak felkenetésének »az öröm olajával« (Zsid 1,9) a mi Főpapunkká. (...)

Pilátus egy héber, görög és latin nyelvű feliratot írt, és felszegeztette a keresztre, Jézus feje fölé. Ez állt rajta: »A názáreti Jézus, a zsidók királya.« (Jn 19,19) Ez a felirat tényleges kinyilvánítása volt annak, hogy a zsidók alattvalói kötelességgel tartoznak a római hatalomnak: ha valaki Izráel királyának nevezné magát, azt ők méltónak ítélnék a halálra. A papok túl messzire mentek... Azért, hogy elpusztítsák Jézust, készek voltak feláldozni még nemzeti létüket is... Az a hely, ahol Krisztust keresztre feszítették, közel volt a városhoz. Minden országból emberek ezrei tartózkodtak akkor Jeruzsálemben, és a felirat, amely a názáreti Jézust messiásnak nyilvánította ki, megragadta figyelmüket. Élő igazság volt ez a szöveg, amelyet Isten által vezérelt kéz írt le.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 646–647., 657–658. o.)

Hogyan viselkedtek Jézus ellenségei és az általuk befolyásolt tömegben lévők, akik körülvették a keresztet, szenvedésének órái alatt?

2

Mt 27,39–45 | Az arra menők pedig szidalmazták őt, fejüket csóválva. Ezt mondták: Te, ki lerontod a templomot és harmadnapra fölépíted, szabadítsd meg most magadat, ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről! Hasonlóképpen a főpapok is csúfolódtak az írástudókkal és a vénekkel együtt: Másokat megtartott, magát nem tudja megtartani! Ha Izráel királya, szálljon le most a keresztről, és majd hiszünk neki! Bízott Istenben, mentse meg most őt, ha akarja, mert hiszen ezt mondta: Isten Fia vagyok. Akiket vele együtt feszítettek meg, a latrok is ugyanazt hányták a szemére. Hat órától kezdve pedig sötétség lett mind az egész földön, kilenc óráig.

.....
.....
.....

Mi volt a kereszttel körül állók kegyetlen gúnyolódásának a tárgya? Milyen igazságot mondtak ki akaratlanul is? Hány óráig tartott Jézus szenvedése a kereszten, és ettől meddig burkolta sötétség a keresztet természetfeletti jelenségként?

Márk 3,25 szerint három órakeresztet feszítették meg Jézust. A zsidók reggel hat órától számolták a nappali órákat, tehát a három óra reggel kilenc órát jelent. Máté evangéliuma azt örökíti meg, hogy hat órától kilenc óráig, tehát déli 12-től délután 3-ig természetfeletti sötétség állt be. Ez volt Jézus legsúlyosabb szenvedésének az ideje.

„A kereszten függő Jézuson ellenségei kitöltötték dühüket. A papok, a főemberek és az írástudók összefogtak a csőcselékkel a haldokló Megváltó kigúnyolásában... Szövetésre léptek egymással a sátáni őrzőgömbben... A Megváltó kigúnyolásakor azok a férfiak, akik a prófécia értelmezőinek vallották magukat, éppen azokat a szavakat ismételték, amelyeket a jóindulat szerint ez alkalommal majd kimondanak [vö. Zsolt 22,9]... Először mindkét ember, akit Jézussal együtt keresztre feszítettek, szidalmazta Őt. Egyikük szenvedése alatt még makacsabb és kihívóbb lett, nem így történt azonban a társával... Megfigyelte Jézus kínzóira iránt tanúsított isteni viselkedését és szánakozó megbocsátását... Amikor bűnéért elítélték, a tolvaj reménytelen és kétségbeesett emberré vált, de most különös, gyengéd gon-

dolatok támadtak elméjében... A Szentlélek megvilágosította, és a bizonyítékok láncszemei lassanként összekapcsolódtak. Jézusban, aki összetörve, kigúnyolva ott függött a keresztfán, meglátta Istennek ama Bárányát, aki elveszi a világ bűneit... Sokan készek voltak Úrnak mondani Jézust, amikor csodákat tett, és miután feltámadt a sírból, de senki nem ismerte el Őt Úrnak, amikor haldokolva függött a kereszten... kivéve ezt a bűnbánó tolvajt. (...) Nem napfogyatkozás vagy más természeti jelenség idézte elő a sötétséget... Csodálatos tanúbizonyság volt, amelyet Isten adott, hogy a későbbi nemzedékek hitét megerősítse... A sűrű sötétséggel Isten eltakarta Fia utolsó lelki gyötrelmét.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 658–661., 665. o.)

Hogyan örökíti meg az evangélium Jézus halálát, annak körülményeit és a hozzá kapcsolódó eseményeket?

3

Mt 27,46–54 | Kilenc óra körül pedig nagy fennszóval kiáltott Jézus, mondván: ELI, ELI! LAMMA SABAKTÁNI? Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem? Némelyek pedig az ott állók közül, amint ezt hallották, mondták: Illést hívja! Egy közülük azonnal odafutamodott, egy szivacsot vett, azt megtöltötte ecettel, egy nádszálla tűzte, és inni adott néki. A többiek viszont ezt mondták: Hagyd el, lássuk, eljön-e Illés, hogy megszabadítsa őt! Jézus pedig ismét nagy fennszóval kiáltva, kiadta lelkét. Ekkor a templom kárpitja föletől aljáig kettéhasadt, a föld megindult, a kősziklák megrepedeztek. A sírok megnyíltak, és sok elhunyt szent teste feltámadt, akik kijöttek a sírokból, s Jézus feltámadása után bementek a szent városba, és sokaknak megjelentek. A százados pedig, és akik vele őrizték

Jézust, látva a földindulást és amik történtek, igen megrémültek, mondván: Bizony, Isten Fia volt ő!

.....

.....

.....

Milyen kiáltást hallatott Jézus lelki gyötrelme csúcspontján, és hogyan értették ezt félre? Milyen messiási prófécia teljesedett, amikor az ecettel telt szivacsot felnyújtotta valaki neki? (Vö. Zsolt 69,22) Hogyan kiáltott fel Jézus ismét, közvetlenül a halála előtt, amiről Máté evangélista is említést tesz, Lukács evangélista pedig a tartalmát is megörökíti? (Vö. Lk 23,46) Milyen meggyőződésre jutott a római százados, valamint a vele levők, látva a természetfeletti sötétséget, majd a Jézus halálakor bekövetkezett nagy földindulást?

„Amikor a külső sötétség rátelepedett a Megváltóra, sokan felkiáltottak: A menny bosszúja van rajta, Isten haragjának nyilai találtak el, mert Isten Fiának mondta magát! Sokan azok közül, akik hittek benne, hallották Krisztus kétségbeesett kiáltását. Minden reménységüket elveszítették. Ha maga Isten is elhagyta Jézust, kibe vethetnék akkor bizalmukat a követői... Az egyik római katona, aki szánalmat érzett... feltűzött egy szivacsot egy nádra, és miután bemártotta egy ecettel megtöltött edénybe, felnyújtotta Jézusnak... A papok azonban gúnyolódtak Jézus haláltusáján... Az utolsó alkalmat sem ragadták meg Jézus szenvedéseinek csökkentésére. »Hagyd el – mondták –, lásd, eljön-e Illés, hogy megszabadítsa őt!«

Amikor a sötétség felszállt a keresztről, és elhangzott a haldokló Megváltó kiáltása, egy másik hang is hallatszott, ezt mondva: »Bizony, Isten Fia volt Ő!« Mindenki odafordult, hogy lássa, ki szól? A százados volt az, a római katoná. Nagy hatással volt rá a Megváltó isteni türelme és hirtelen halála a győzelem kiáltásával ajkán. A kereszten függő összezúzott, megtört testben a százados felismerte Isten Fiát. Megvallotta hitét. Így ismét bizonyíték adatott, hogy Üdvözítőnk meglátja majd szenvedése gyümölcsét [vö. Ésa 53,11].” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Golgota c. feje.)

Hogyan temették el Jézust?

4

Mt 27,57–60 | Amikor pedig beesteledett, eljött egy gazdag ember Arimatiából, név szerint József, aki maga is tanítványa volt Jézusnak, és Pilátushoz menve elkérte Jézus testét. Akkor parancsolt Pilátus, hogy adják át a testet. Magához véve a testet, begöngyölte tiszta gyolcsba, és elhelyezte a maga új sírjába, amelyet a sziklába vágatott, majd a sír szájára egy nagy követ hengerítve, elment.

.....

Mit tudunk még Arimatiái Józsefről, illetve Jézus temetéséről a többi evangélium tanúságtételét is fegyelembé véve? (Lásd Lk 23,50–51; Jn 19,38–40) Melyik prófécia teljesedett Jézus temetésének a körülményei által? (Vö. Ésa 53,9)

„Krisztus holtteste nagyon drága volt tanítványai számára, méltó, megtisztelő módon szerették volna eltemetni, de nem tudták, miként vigyék ezt végbe. Jézust a római kormányzat elleni lázadás büntettségével ítélték halálra, és... gonosztevők számára fenntartott temetkezési helyet jelöltek ki neki...

Ebben a helyzetben Arimatiai József és Nikodémus sietett a tanítványok segítségére. Mindketten a főtanács tagjai közé tartoztak, és Pilátussal is ismeretségben voltak. József bátran elment Pilátushoz, és elkérte tőle Jézus testét... Nikodémus pedig mirha és aloé drága keverékét – melynek súlya körülbelül 30 kg volt – hozta magával Krisztus holttestének bebalzsamozására. A legtekintélyesebbek sem részesülhettek volna nagyobb tiszteletben halálukkor egész Jeruzsálemben. A tanítványok megdöbbenek, amikor látták, hogy ezeknek a jó módú főembereknek éppúgy szívügyük Uruk temetése, mint nekik.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 683. o.)

5

Milyen beszámolót közöl Máté evangéliuma Jézus feltámaszásáról?

Mt 28,2–10 | Íme, nagy földindulás lett, mert az Úr angyala, leszállva a mennyből, odament, elhengerítette a követ a sír szájáról, és ráült. A tekintete olyan volt, mint a villám, ruhája fehér, mint a hó. Az őrizők tőle való félelmükben megrettentek, olyanná lettek, mint a holtak. Az angyal pedig megszólalva, mondta az asszonyoknak: Ne féljete, tudom, hogy a megfeszített Jézust keresitek. Nincs itt, mert feltámadt, amint [előre] megmondta. Jöjjetek, lássátok a helyet, ahol feküdt az

Úr, menjetek gyorsan, mondjátok meg a tanítványainak, hogy feltámadt a halálból. Íme, elöttetek megy Galileába, ott meglátjátok őt, ímé megmondtam néktek. [Az asszonyok] gyorsan eltávozva a sírtól, félelemmel és nagy örömmel, futottak, hogy megmondják a tanítványainak. Miközben mentek, hogy megmondják a tanítványainak, íme, szembejött velük Jézus, mondván: Legyetek üdvözölve! Azok pedig hozzá járulva, megragadták lábait, és leborultak előtte. Akkor monda nékik Jézus: Ne féljete, menjetek el, mondjátok meg az én atyámfiainak, hogy menjenek Galileába, ott meglátnak engem.

.....

.....

.....

Hogyan hatott az örökre az angyal megjelenése? Hogyan hatott az asszonyokra az angyallal, ezt követően pedig a Jézussal való találkozás?

„Földrengés jelezte azt az órát, amikor Krisztus letette életét, és újabb földrengés hirdette azt a pillanatot, amikor diadalmasan újra felvette azt...

Az asszonyok nem mind ugyanabból az irányból jöttek, Mária Magdaléna volt az első, aki a sírhoz érkezett. Amikor látta, hogy a követ elhengerítették, sietve elment, hogy elmondja a tanítványoknak. Közben a többi asszony is a kertbe ért... Amint ott álldogáltak, egyszer csak észreveték, hogy nincsenek egyedül. Egy ragyogó fehér ruhába öltözött fiatal férfi ült a sírboltban. Ő volt az az angyal, aki elhengerítette a követ. Emberi alakot öltött magára, hogy

meg ne riassza Jézus barátait. A mennyei dicsőség azonban továbbra is körülragyogta alakját, és az asszonyok megijedtek. Megfordultak, hogy elfussanak, de az angyal szavai megállították őket: *»Ne féljeteK – mondta –, mert tudom, hogy a megfeszített Jézust keresitek. Nincsen itt, mert feltámadott, amint megmondotta volt. Jertek, lássátok a helyet, ahol feküdt az Úr. És menjeteK gyorsan, és mondjátok meg az Ő tanítványainak, hogy feltámadott a halálból.«* (Mt 28,5–6) Feltámadott, feltámadott! Az asszonyok újra és újra elismételték ezeket a szavakat. Már nem volt szükség a megkenéshez való fűszerekre. A Megváltó él, és nem halott. Most már visszaemlékeztek arra, hogy amikor a halálról beszélt, azt is megmondta, hogy feltámad. Micsoda nap ez a világ számára! Az asszonyok gyorsan eltávoztak a sírtól, *»félelemmel és nagy örömmel futottak, hogy megmondják az Ő tanítványainak«.* (Mt 28,8)” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 691., 697–698. o.)

6

Hogyan próbálta elnémítani a főtanács Jézus feltámadásának a közvetlen tanúit? Hogyan örökíti meg Máté evangéliuma a feltámadt Jézus találkozását tanítványai szélesebb körével Galileában?

Mt 28,11–20 | Miközben ők [az asszonyok] mentek, ímé az őrségből némelyek bemenne a városba, megjelentettek a főpapkának mindent, ami történt. Azok a vénekkel egybegyülekezvén, tanácskoztak, és sok pénzt adtak a vitézeknek, ezt mondvá: Mondjátok azt, hogy tanítványai odajöttek éjjel, és ellopták őt, míg mi aludtunk. Ha ez a helytartó fülébe jut, mi elhitejtük őt, és kimentünk titeket a bajból. Azok pedig fölvéve a pénzt,

úgy cselekedtek, amint megtanították őket. És elterjedt e hír a zsidók között mind e mai napig. A tizenegy tanítvány pedig elment Galileába, a hegyre, ahová Jézus rendelte őket. Mikor meglátták őt, leborultak előtte, némelyek pedig kételkedtek. Jézus hozzájuk menve, szólt nékik: Némem adatott minden hatalom mennyen és földön. Elmenve azért, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit parancsoltam néktek. És íme, én veletek vagyok minden nap, a világ végezetéig. Ámen!

.....

.....

.....

Hogyan akarták biztosítani a papi vezetők és a vének, hogy az örök semmiképpen ne mondják el a valóságot, amit tapasztaltak? Miért kellett biztosítani az örség tagjait afelől is, hogy a helytartónál nem lehet bajuk abból a meséből, amit előadnak Jézus testének az eltűnését illetően? Honnét tudjuk, hogy Galileában nem csak a tizeneggyel találkozott Jézus? (Vö. 1Kor 15,6) Mit jelent tanítvánnyá tenni valakit, illetve tanítvánnyá válni, aminek meg kell előznie a keresztséget?

„A katonák megrémültek arra a gondolatra, hogy az örhelyen való elalvás vádját vonják magukra. Ez olyan fegyvelmsértés volt, amelyért halálbüntetés járt. Tegyenek hamis tanúbizonytságot, becsapva az embereket, és sodorják veszélybe saját életüket? A papok, hogy elhallgattassák a rettegett bizonytságtételt, megígérték, hogy gondoskodnak

az őrség biztonságáról. Pilátus sem akarja egy ilyen hír elterjedését – mondták a katonáknak. A római katonák pénzért eladták megvesztegethetetlenségüket a zsidó vezetőknek. Az igazság legmegdöbbentőbb hírével terhelve mentek a papok elé, és pénzel megterhelve mentek el tőlük, nyelvükön a hazug jelentéssel, amelyet a papok eszeltek ki számukra.

Azon az összejövetelen, amelyet egy hegyen tartottak Galileában, mindazok megjelentek, akiket meg tudtak hívni. Halála előtt maga Krisztus jelölte ki ennek a gyülekezésnek a helyét és idejét. A sírboltnál az angyal emlékeztette Krisztus tanítványait a Megváltó ígéretére, hogy Galileában találkozik majd velük. Ezt az ígéretet elmondták mindazoknak a hívőknek, akik a húsvéti ünnepen Jeruzsálemben gyűltek össze, és rajtuk keresztül az ígélet sok más hívőhöz is eljutott, akik gyászolták Uruk halálát. Mindnyájan nagyon várták a találkozást. A gyülekezés színhelyére kerülő utakon érkeztek, hogy ne keltsék fel a féltékeny zsidó vezetők gyanúját... A kijelölt időpontban mintegy ötszáz hívő gyűlt össze kis csoportokban a hegyoldalon, s igyekeztek mindent megtudni azoktól, akik látták Krisztust a feltámadása után. A tanítványok csoportról csoportra jártak, elbeszélték mindazt, amit láttak és hallottak, s felidéztek az Írások bizonyosságtételeit, ahogyan Krisztus is tette, amikor őket tanította. Tamás elmondta hitetlensége történetét, s hogy miként oszlatta el kételyeit a feltámadott Úr. Egyszer csak ott állt közöttük Jézus... Amikor megpillantották Jézust, leborulva imádták Őt... Néhányan azonban kételkedtek. Így lesz ez mindig. Akik nehéznek találják a hit gyakorlását, a kételkedők oldalán foglalnak helyet, s hitetlenségük miatt sokat veszítenek...

Jézus Krisztus útja most már Isten trónjához vezetett, hogy tiszteljék Őt az angyalok, a fejedelemségek és hatalmasságok. Megkezdte közbenjárói munkáját. Határtalan tekintéllyel felruházva adta át megbízását tanítványainak: *»Elmenve azért, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit parancsoltam néktek. És íme, én veletek vagyok minden nap a világ végezetéig.«* (Mt 28,19–20).” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 692., 714., 722–723. o.)

•

*Az e beti adomány
a szekszárdi Comenius Általános Iskolát támogatja.
– Hozzájárulás az iskola működési költségeihez.*

ÁPRILIS • Igék minden napra

1.	péntek	Mk 16,15	Napnyugta: 19.12
2.	szombat	Gal 6,14	
3.	vasárnap	1Jn 4,21	
4.	hétfő	Zsolt 144,12	
5.	kedd	Ésa 59,9	
6.	szerda	Ap csel 20,20	
7.	csütörtök	Jn 3,16	
8.	péntek	Jóel 2,1	Napnyugta: 19.22
9.	szombat	Rm 13,12	
10.	vasárnap	Józs 24,15	
11.	hétfő	Lk 9,23	
12.	kedd	Mt 7,13–14	
13.	szerda	Jn 15,5	
14.	csütörtök	1Pt 2,12	
15.	péntek	Fil 2,15	Napnyugta: 19.32
16.	szombat	2Kor 3,2	
17.	vasárnap	2Kor 6,1	
18.	hétfő	Mt 3,1–2	
19.	kedd	Jn 1,29	
20.	szerda	Lk 1,17	
21.	csütörtök	Rm 12,1	
22.	péntek	Gal 2,20	Napnyugta: 19.42
23.	szombat	Siral 3,27	
24.	vasárnap	1Jn 2,14	
25.	hétfő	Ap csel 1,8	
26.	kedd	Mt 10,8	
27.	szerda	1Jn 3,1	
28.	csütörtök	Rm 10,2	
29.	péntek	2Tim 2,19	Napnyugta: 19.51
30.	szombat	Jn 20,21	

MÁJUS • *Igék minden napra*

1.	vasárnap	Ésa 43,2	
2.	hétfő	Zsolt 34,7	
3.	kedd	Ap csel 5,29	
4.	szerda	2Pt 3,16	
5.	csütörtök	Rm 1,21	
6.	péntek	1Tim 6,20	Napnyugta: 20.01
7.	szombat	5Móz 29,29	
8.	vasárnap	Ap csel 1,7	
9.	hétfő	Lk 17,26	
10.	kedd	1Kor 4,9	
11.	szerda	Préd 12,1	
12.	csütörtök	2Tim 4,3	
13.	péntek	2Tim 3,13	Napnyugta: 20.10
14.	szombat	1Jn 3,13–14	
15.	vasárnap	Mt 5,28	
16.	hétfő	Ésa 56,12	
17.	kedd	Zsolt 101,3–4	
18.	szerda	Lk 10,27	
19.	csütörtök	Fil 3,2–3	
20.	péntek	1Pt 5,8	Napnyugta: 20.19
21.	szombat	Jel 6,12	
22.	vasárnap	Jóel 2,31	
23.	hétfő	Mt 24,29	
24.	kedd	Jel 9,14–15	
25.	szerda	Eféz 5,3	
26.	csütörtök	1Kor 14,32–33	
27.	péntek	Mt 7,15	Napnyugta: 20.27
28.	szombat	Ésa 8,20	
29.	vasárnap	Lk 17,1	
30.	hétfő	Mt 7,19–20	
31.	kedd	Zsolt 69,33	

JÚNIUS • *Igék minden napra*

1.	szerda	Ámós 3,7	
2.	csütörtök	Sof 2,3	
3.	péntek	Dn 7,25	Napnyugta: 20.34
4.	szombat	Zsolt 94,20–21	
5.	vasárnap	Jel 13,14	
6.	hétfő	2Thess 2,3	
7.	kedd	1Jn 4,1	
8.	szerda	Ésa 8,20	
9.	csütörtök	2Thess 2,8–9	
10.	péntek	Jel 13,12	Napnyugta: 20.39
11.	szombat	Jel 14,6–7	
12.	vasárnap	Jel 14,8	
13.	hétfő	Jel 14,9–10	
14.	kedd	Mal 4,5	
15.	szerda	Jer 25,32	
16.	csütörtök	Jel 7,1	
17.	péntek	Jel 12,12	Napnyugta: 20.43
18.	szombat	Mt 10,6	
19.	vasárnap	2Tim 4,2	
20.	hétfő	Zsolt 119,126	
21.	kedd	Mt 24,15–16	
22.	szerda	Mt 6,34	
23.	csütörtök	Jak 5,7	
24.	péntek	Jel 13,17	Napnyugta: 20.44
25.	szombat	2Kor 6,17	
26.	vasárnap	Mt 10,7–8	
27.	hétfő	Mt 24,9	
28.	kedd	Jel 17,12–13	
29.	szerda	Jel 13,3	
30.	csütörtök	Jel 18,4	

JEGYZETEK